សម្តេច ហ៊ុន សែន

នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

អារម្ភកថា

ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២០០៦-២០១០ (*ផយអជ*) ដែលត្រូវបានអនុម័តកាលពីឆ្នាំ២០០៦ បង្ហាញនូវទិដ្ឋភាពរួមនៃបំណងប្រាថ្នានិងបណ្តាគោលដៅដែលអាចសម្រេចបានសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជា ស្របគ្នានឹងពេលដែលប្រជាជនកម្ពុជា កំពុងបោះជំហានទៅរកការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងបន្តិចម្តងៗក្នុងស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ការពឹងផ្អែកលើខ្លួនឯង ស្ថានភាពរស់នៅនិងគុណភាពនៃជីវិត សន្តិសុខនិងសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មនុស្ស ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់ប្រជាជនគ្រប់រូបនៅទូទាំងប្រទេស ។ ខ្ញុំបានគូសបញ្ជាក់រួចមកហើយថា "***ផយអជ* គឺជាឯកសារផែនការមួយសម្រាប់ការធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពជាបន្តទៀត ក្នុងការកសាងកម្ពុជា និងជាឯកសារតែមួយដែលរួមបញ្ចូលនូវគ្រប់ឯកសារគោលនយោបាយសំខាន់ៗរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ**" ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ *ផយអជ* គឺជាឯកសាររស់ដែលអាចធ្វើការកែសម្រួលបានទៀតទាត់ ទៅតាមកាលវេលាកំណត់ តាមរយៈការវាស់វែងនិងការវាយតម្លៃលើវឌ្ឍនភាពដែលមានកន្លងមក ។ ការអនុវត្ត *ផយអជ* នេះ ត្រូវបានគ្រោងទុកថា នឹងធ្វើការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃតាមរយៈរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការសម្រេចបាននិងការសម្រេចមិនបានតាមការគ្រោងទុក ព្រមទាំងការកែសម្រួលប្រសិនបើមានការចាំបាច់ ។

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ដើរតួនាទីជារបាយការណ៍ស្តីពី "ស្ថានភាពរបស់ប្រជាជាតិ" សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជានិងមជ្ឈដ្ឋានអន្តរជាតិ ។ ដូចគ្នានឹង *ផយអជ* ដែរ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាឯកសារមួយសម្រាប់អនុវត្ត ។ ឯកសារនេះគឺជាការវាយតម្លៃពីភាពជឿនលឿនដែលបានធ្វើឡើង និងចំណុចខ្វះខាតដែលបានពើបប្រទះកន្លងទៅ ហើយឯកសារនេះក៏ជាមធ្យោបាយមួយសម្រាប់កែសម្រួលកត្តានានា ដោយមិនភ្លេចគិតគូរដល់គោលដៅចម្បងគឺការធ្វើឱ្យសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ទាំងតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រនិងតាមវិស័យនៅទូទាំងប្រទេសទេ ។

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០០៦ ដែលជារបាយការណ៍ឆ្នាំដំបូងនៃការអនុវត្តនី *ផយអជ* ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលជាច្រើន នៃការពិគ្រោះយោបល់នៅក្នុងចំណោមអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ទាំងក្នុងនិងក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ ក្នុងន័យនេះ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពតំណាងឱ្យមតិឯកភាពរួមគ្នាទៅលើខ្លឹមសារទាំងឡាយដែលបានលើកឡើង ។ របាយការណ៍នេះក៏បានបង្ហាញឱ្យឃើញផងដែរនូវទិដ្ឋភាពជាក់ស្តែងរបស់កម្ពុជា ស្របគ្នានឹងពេលដែលទិដ្ឋភាពទាំងនោះ តំណាងឱ្យរូបភាពពិតរបស់កម្ពុជា ។ ដូចគ្នានឹង *ផយអជ* ដែរ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាព ត្រូវបានរៀបចំឡើងទៅតាមទម្រង់នៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

ស្ថានភាពដូចរៀបរាប់ខាងក្រោម គឺជាទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗមួយចំនួននៅក្នុងចំណោមសមិទ្ធផលនិងការប្រែប្រួលចម្បងៗជាច្រើនដែលបានកើតមានឡើង ចាប់តាំងពីការអនុវត្តន៍ *ផយអជ* មក :

- ក្នុងផ្នែកអភិបាលកិច្ច ការសម្រេចការបញ្ចប់ដោយជោគជ័យ នៅក្នុងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទី ២ បានផ្តល់កាលានុវត្តភាពជូនប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យមូលដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដោយសេរី បើកចំហ យុត្តិធម៌ និងសន្តិវិធី ហើយក្នុងន័យនេះ មូលដ្ឋានគ្រឹះនៃលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា កាន់តែត្រូវបានពង្រឹងឡើងថែមទៀតនៅក្នុងប្រទេស ។
- ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងល្អប្រសើរក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ បានធ្វើមានការព្យាករណ៍លើសូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចជាច្រើននៅកម្រិតមួយខ្ពស់ជាងការរំពឹង ទុកនៅក្នុង *ផយអជ* ។
- សូចនាករសង្គមកិច្ចដែលមានលក្ខណៈល្អប្រសើរជាងមុននិងដែលអាចជឿជាក់បាន ដែលជាលទ្ធផលនៃ *អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពឆ្នាំ២០០៥* ជាពិសេសកម្រិតរីករាលដាលនៃមេរោគហ៊ីវនៅក្នុងចំណោមប្រជាជនពេញវ័យបានថយចុះដល់ ០.៦ ភាគរយ គឺទាបជាងច្រើនពីកម្រិតដែលបានប៉ាន់ស្មាន ១.៩ ភាគរយ ។

បញ្ហាដែលសំខាន់បំផុតនោះ គឺថា គ្រប់ក្រសួង-ស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសរបស់យើងត្រូវតម្រឹមតម្រង់យ៉ាងហ្មត់ចត់នូវគោលនយោបាយនិងកម្មវិធីរបស់ខ្លួនទៅនឹង *ផយអជ* ។ ភាពរីកចម្រើនត្រង់ចំណុចនេះ នៅមិនទាន់បានឈានទៅកម្រិតដែលចង់បានដូចការរំពឹងទុកនៅឡើយទេ ។ បញ្ហានេះចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើការដោះស្រាយជាបន្ទាន់ និងដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។ កម្មវិធីកំពុងដំណើរការ និងកម្មវិធីថ្មីទាំងអស់ដែលបានទទួលការគាំទ្រ ត្រូវតែមានការពិនិត្យមើលឡើងវិញដោយយកចិត្តទុកដាក់ ពីក្រុមការងារបច្ចេកទេស ហើយការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងអស់ប្រកបដោយលក្ខណៈប្រសើរបំផុត ត្រូវតែធានាធ្វើឱ្យបានជាក់ស្តែង ដើម្បីបង្កើតឱ្យមានការអភិវឌ្ឍន៍សុទ្ធសាធនិងជាក់ស្តែង ជាជាងគ្រាន់តែការលើកឡើងក្នុងរបាយការណ៍និងទទួលជំនួយបច្ចេកទេស ។

ជាថ្មីម្តងទៀត ខ្ញុំសូមឱ្យស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសទាំងអស់អនុវត្តយ៉ាងហ្មត់ចត់ ទៅតាមអាទិភាពដែលមានចែងក្នុង *ផយអជ* ហើយខ្ញុំសង្ឃឹមថា ការស្នើឡើងនេះ នឹងត្រូវយកទៅអនុវត្តតាមដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ *ខែ*មករា*ឆ្នាំ ២០០៧*

ហ៊ុន សែន

មាតិកា

អារម្ភកថា i
តារាងមាតិកា iii
សញ្ញាជាតិនិងទង់ជាតិនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា........ iv
គំនូសបំព្រួញនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ v
សូចនាករសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចសំខាន់ៗ vi
ជំពូកទី១ : សេចក្តីផ្តើម ១
ជំពូកទី២ : វឌ្ឍនភាពក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និងស្ថានភាពបច្ចុប្បន្ន ៨
ជំពូកទី៣ : គោលដៅនិងចំណុចដៅអាទិភាព និង ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ ៤១
ជំពូកទី៤ : ចំណាយ ធនធាន និងការរៀបចំកម្មវិធី ៤៨
ជំពូកទី៥ : សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៥៥

តារាង

តារាង ១.១ : សូចនាករសំខាន់ៗនៃការអនុវត្ត *ផយអជ* ឆ្នាំ២០០៦ .... ៥
តារាង ២.១ : ទិន្នន័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ១៧
តារាង ២.២ : ចំណុចដៅសម្រាប់វិស័យកសិកម្ម សម្រាប់ឆ្នាំ២០១០ .... ២៥
តារាង ២.៣ : ចំណុចដៅសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍជនបទ សម្រាប់ឆ្នាំ២០១០ .... ២៦
តារាង ២.៤ : វិស័យអប់រំ : គោលដៅនិងចំណុចដៅអាទិភាព ៣៦
តារាង ២.៥ : វិស័យសុខាភិបាល : គោលដៅនិងចំណុចដៅអាទិភាព ៣៧
តារាង ៣.១ : គោលដៅចម្បងៗ និងសូចនាករ (ចំណុចដៅ) សំខាន់ៗ របស់ *ផយអជ* ៤៥
តារាង ៤.១ : កម្រិតនៃការវិនិយោគវិស័យសាធារណៈដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ ២០០៦-២០១០........ ៤៨
តារាង ៤.២ : ការបែងចែកធនធានតាមវិស័យ របស់ *ផយអជ* ២០០៦-២០១០ .... ៥៣

ឧ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.១ កម្ពុជា : សូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ ៥៧
ឧបសម្ព័ន្ធ ១.២ កម្ពុជា : ការព្យាករណ៍ការវិនិយោគសម្រាប់ ឆ្នាំ២០០៦-២០១០ .... ៥៩
ឧបសម្ព័ន្ធ កម្ពុជា : ការប៉ាន់ស្មានការបែងចែកចំណាយចរន្តនៃថវិកាតាមវិស័យនិងក្រសួងអាទិភាព. ៦១
ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៤ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៦-២០០៨ : តារាងទី ១ : សង្ខេបតាមវិស័យ........ ៦២
ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៥ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៧-២០០៩ : តារាងទី ១ : សង្ខេបតាមវិស័យ........ ៦៤
ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៦ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៨-២០១០ : តារាងទី ១ : សង្ខេបតាមវិស័យ........ ៦៦
ឧបសម្ព័ន្ធ ២ ក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ៦៨
ឧបសម្ព័ន្ធ ៣ ពាក្យបំព្រួញ ៧៥

កម្ពុជា ៖ សូចនាករសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចសំខាន់ៗ

ព័ត៌មានទូទៅ

ផ្ទៃដីសរុបៈ គម^2	១៨១.០៣៥
ចំនួនខេត្ត-ក្រុង	២៤
ចំនួនទីប្រជុំជន រួមទាំង ទីក្រុងភ្នំពេញ	១៦២
ចំនួនស្រុក-ខ័ណ្ឌ	១៨៥
ចំនួនឃុំ-សង្កាត់	១.៦២១
ចំនួនភូមិ	១៣.៨៩០
ឆ្នាំសារពើពន្ធ	មករា-ធ្នូ
រូបិយវត្ថុ	រៀល (រ)

សម្គាល់ ៖ តួលេខឆ្នាំ២០០៩និង២០១០ ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុង *ផយអជ* ត្រូវបានកែតម្រូវ នៅក្នុងកន្លែងមួយចំនួន ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យថ្មីៗ ឬអង្កេតនានា

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០០៥	២០០៦	២០១០
				ការប៉ាន់ស្មាន	ការព្យាករណ៍
១.00	**កម្រិតនៃភាពក្រីក្រ**		**២០០៤**		
១.0១	សរុបទូទាំងប្រទេស	%នៃប្រជាជន	៣៤.៦៧		២៥.0
	៥៩%នៃផ្ទៃប្រទេស (អង្កេតឆ្នាំ ១៩៩៣-១៩៩៤)	%	២៨.0		
១.0២	ភ្នំពេញ	%	៤.៦		
១.0៣	ទីប្រជុំជនផ្សេងទៀត	%	២៤.៦		
១.0៤	ជនបទ	%	៣៩.២		
១.0៥	ប្រជាជនរស់នៅក្រោមខ្សែបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ ស្បៀងអាហារ	%	១៩.៧		១៣.0
២.00	**បញ្ហាយេនឌ័រ**				
២.0១	ស្ត្រីក្នុងកម្លាំងពលកម្ម (ក.ព) ៖ វិស័យកសិកម្ម	%នៃ ក.ព សរុប	៥២.៥		៥0
២.0២	វិស័យឧស្សាហកម្ម	%នៃ ក.ព សរុប	៥៣.៥		៥0
២.0៣	ក្នុងវិស័យសេវាកម្ម	%នៃ ក.ព សរុប	២៧.0		៣៧.00
៣.00	**ប្រជាជន**				
៣.0១	សរុប	លាននាក់	១៣.៨0	១៤.0៨	១៥.៣
៣.0២	ដង់ស៊ីតេប្រជាជន	ក្នុងមួយគម^2	៧៤(២00៤)	៧៩	៨៤.0
៣.0៣	បុរសធៀបនឹងស្ត្រី(១00)	%	៩៣.៥(២00៤)	៩៤.៣៨	៩៤.៨៥
៣.0៤	អាយុ 0-១៤	%	៣៩(២00៤)	៣៧.៣	៤៦.៥
៣.0៥	អាយុ ១៥-៥៩	%	៥៥.១(២00៤)	៥៧.២	៤៥.0
៣.0៦	អាយុ ៦0 និង លើសពី៦0	%	៥.៩(២00៤)	៥.៥	៤.៨
៣.0៧	ជនបទ	%	៨៥.0		ពុំមានតួលេខ
៣.0៨	ទីប្រជុំជន	%	១៥.0		ពុំមានតួលេខ
៣.0៩	អត្រាកំណើនប្រចាំឆ្នាំ	%	១.៨១(២00៤)		២.១
៣.១0	អត្រាបង្កើតកូនសរុប (ក្នុងស្ត្រីម្នាក់)	កំណើតរស់	៣.៤		៣.៤
៣.១១	អាយុកាលមធ្យមសង្ឃឹមរស់តាំងពីកំណើត ៖ ប្រុស	ឆ្នាំ	៥៧.៨៧		
	ស្ត្រី	ឆ្នាំ	៦៤.១៤		

	សូចនាករសំខាន់ៗ	**ឯកតា**	**២០០៥**	**២០០៦**	**២០១០**
				ការប៉ាន់ស្មាន	**ការព្យាករណ៍**
៤.00	**ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច**				
៤.0១	*ផសស* ប្រចាំឆ្នាំ (គិតតាមថ្លៃថេរ)	ពាន់លានរៀល	២១.៨១២	២៤.0៨0	៣១.៩៩២
៤.0២	ចំណែកនៃ*ផសស*: កសិកម្ម (ដំណាំ)	%	១៦,៨៩	១៥,៨១	១៤,៤0
៤.0៣	: បសុសត្វ និង បសុបក្សី	%	៤,៥៥	៤,៤៦	៤,៣0
៤.0៤	: ជលផល	%	៧,៨២	៧,៣៥	៦,១0
៤.0៥	: ព្រៃឈើ	%	២,១៧	២,0៩	១,៦៤
៤.0៦	: កម្មន្តសាល	%	១៩,៨៦	២១,១៩	២២,៥៣
៤.0៧	: សំណង់	%	៦,៣២	៦,៦៣	៦,៨២
៤.0៨	: ទេសចរណ៍(សណ្ឋាគារនិងភោជនីយដ្ឋាន)	%	៤,១៩	៤,៦៨	៥,៨៦
៤.0៩	: ការដឹកជញ្ជូន	%	៦,0៩	៦,00	៥,៥៦
៤.១0	: សេវាកម្មផ្សេងៗទៀត	%	៨,២៨	៨,៣២	៨,៧៨
៤.១១	*ផសស* សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់	ពាន់រៀល	១.៨៥៧,៧៧	២.១0៤,៨៤	២.៨៨៨,៤៥
៤.១២	អត្រាកំណើន *ផសស* ប្រចាំឆ្នាំ (ថ្លៃថេរ)	%	១៣,៤0	១0,៨0	៧,00
៤.១៣	អតិផរណា (មធ្យមប្រចាំឆ្នាំ)	%	៥,៨0	៤,៧	៣,00
៤.១៤	អត្រាប្តូរប្រាក់	រៀល/ដុល្លារ	៤.0៩២	៤.១0៣	៤.២00
៤.១៥	ទុនបំរុងបរទេសសរុប[១] (ជាចំនួនខែនៃការនាំចូលទំនិញ និងសេវាកម្មមិនទាក់ទងនឹងកត្តាផលិតកម្ម)	ចំនួនខែនាំចូល	២,៨0	២,៩0	៣,00
៤.១៦	ការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (ប្រចាំឆ្នាំ)	លានដុល្លារ	៣៧៥	៤៧៥	៦២0
៥.00	**សារពើពន្ធ**				
៥.0១	ចំណូលថវិកាសរុប	%នៃ *ផសស*	១0,៦0	១១,៥0	១១,៦0
៥.0២	ចំណូលពន្ធ	%នៃ *ផសស*	៧,៨0	៨,១0	៩,00
៥.0៣	ក្នុងនោះ - ពន្ធផ្ទាល់	%នៃ *ផសស*	0,៩0	១,១0	១,៣0
៥.0៤	- ពន្ធមិនផ្ទាល់	%នៃ *ផសស*	៤,៤0	៤,៤0	៤,៩0
៥.0៥	- ពន្ធពីពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ	%នៃ *ផសស*	២,២0	២,២0	២,៤0
៥.0៦	ចំណូលមិនមែនពន្ធ	%នៃ *ផសស*	២,៣0	២,១0	២,៤0
៥.0៧	ចំណាយថវិកាសរុប	% នៃ *ផសស*	១៣,៣0	១៤,២0	១៤,៩0
៥.0៨	ក្នុងនោះ - ចំណាយចរន្ត	%នៃ *ផសស*	៧,៧0	៨,00	៩,៥0
៥.0៩	- ចំណាយមូលធន	%នៃ *ផសស*	៥,២0	៥,៨0	៥ ৭0
៦.00	**ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ផ្លូវការ (រួមទាំងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល)**				
៦.0១	សរុប	លានដុល្លារ	៥៥0,00		៥៥0,00
៦.0២	ជំនួយបច្ចេកទេស	លានដុល្លារ	ពុំមានតួលេខ		ពុំមានតួលេខ
៦.0៣	ជំនួយផ្សេងៗទៀត	លានដុល្លារ	ពុំមានតួលេខ		ពុំមានតួលេខ
៧.00	**កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ**				
៧.0១	ផ្ទៃដីដំណាំ	ពាន់ហត	២.៨៩៣	២.៩៣0	៣.៥00
៧.0២	ផ្ទៃដីស្រោចស្រព	ពាន់ហត	៥៩៦,៣	៧២១,៣	៨១0,៣
៧.0៣	ផ្ទៃដីដាំដុះស្រូវ	ពាន់ហត	២.៤៣៨	២.៤៨0	២.៥00

[១] គណនាតាមនិយមន័យរបស់មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០០៥	២០០៦	២០១០
				ប៉ាន់ស្មាន	ព្យាករណ៍
៧.០៤	ទិន្នផលក្នុងមួយហិកតា	តោន	២.៤៨	២.៤៩	២.៥០
៧.០៥	ឡូតិ៍នេសាទ	គម²	៤.១៥២		៤.១៥០
៧.០៦	- សម្រាប់សហគមន៍នេសាទ	%	៥៦.៥		៥៦.៥
៧.០៧	ត្រី : នេសាទបាន (ពីគ្រប់ប្រភព)	តោន	៣៨០.០០០	៥០៥.០០០	៤៤៥.០០០
៧.០៨	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ	%នៃផ្ទៃដី	៦០	៥៩	៦០
៧.០៩	ព្រៃឈើដាំដុះឡើងវិញ (សរុបផ្ទៃដីដាំដុះតាំងពីឆ្នាំ១៩៨៥)	ហត	១៥.៧២៩	១៦.៨២៥	៣០.០០០
៧.១០	ការប្រើប្រាស់អុសសម្រាប់ដុត	%គ្រួសារសរុប	៨៣.៩	៨៣.៩	៦១.០
៧.១១	កំណែទម្រង់ដី : ចំនួនប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដែលបានផ្តល់ជូនកសិករ	%នៃក្បាលដីសរុបទូទាំងប្រទេស	១៥	១៧	២៤
៨.០០	**ការអភិវឌ្ឍជនបទ**				
៨.០១	ផ្លូវថ្នល់ដែលបានស្តារ (នៃប្រវែងសរុប ២៨.០០០ គម)	គម	២២.៧០០	២៣.៧១០	២៥.០០០
៨.០២	លទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាត (ជនបទ)	%នៃប្រជាជន	៤១.៦	៤២.៦	៤៥.០
៨.០៣	លទ្ធភាពទទួលបានអនាម័យ (ជនបទ)	%នៃប្រជាជន	១៥.៧	១៥.៨	២៥.០
៩.០០	**ឧស្សាហកម្ម**				
៩.០១	ផលិតផលកម្មន្តសាល	ពាន់លានរៀល	១៥.៩៦០	១៩.២៨៤	៣០.៦១១
៩.០២	ក្នុងនោះ ឧស្សាហកម្មសំលៀកបំពាក់ : ផលិតផល	ពាន់លានរៀល	៩.៥៧១	១២.៧០៩	២០.៦០០
៩.០៣	: កម្លាំងពលកម្ម	នាក់	៣០៥.៦៧៨	៣០៧.៩០២	៣៦៩.០២៦
១០.០០	**ថាមពល**				
១០.០១	ថាមពលដែលបានប្រើប្រាស់: ប្រេងសាំង & ម៉ាស៊ូត	តោន	១៩៦.៣២៣	២២៧.៩០៨	៣១៧.៣៥០
១០.០២	អគ្គិសនីដែលផលិតបាន	គីកាវ៉ាត់ម៉ោង	៨៩៤.៥	១.០៧៣.២៨	១.៣៨៦.០០
១០.០៣	ប្រវែងបណ្តាញខ្សែបញ្ជូនថាមពល (១១៥ KVA)	គម	១៣៤	២៧៩	៤៤៤
១០.០៤	ចំនួនគ្រួសារប្រើប្រាស់ថាមពល	ចំនួន	២០៨.៤៧៦	២៥០.០០០	៣៧០.០០០
១០.០៥	ការប្រើប្រាស់ថាមពលរបស់ប្រជាជនម្នាក់ ក្នុង១ឆ្នាំ	គវ៉ម	៥៤.០១	៨៣.៩៥	៨៩.១១
១១.០០	**ដឹកជញ្ជូន**				
១១.០១	ផ្លូវជាតិ និងផ្លូវខេត្ត : សរុប	គម	១១.៣១០	១១.៣១០	១១.៣១០
	(ផ្លូវកៅស៊ូ)	គម	(២.១០០)	(២.៧៣២)	(៤.១០០)
១១.០២	ផ្លូវដែក	គម	៦០២	៦០២	៦៥០
១១.០៣	ចំនួននៃកំពង់ផែអន្តរជាតិ	ចំនួន	២	២	២
១១.០៤	ចំនួននៃអាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិ	ចំនួន	២	៣	៥
១២.០០	**ទូរគមនាគមន៍**				
១២.០១	ទូរសព្ទ័ដែលកំពុងប្រើប្រាស់ (ខ្សែ និងចល័ត)	ពាន់គ្រឿង	៨៨២	១.១៧៩	១.៤៦៩
១២.០២	អ្នកប្រើប្រាស់អ៊ិតធ័រណែត	នាក់	៨.៦៣២	៨.៩៦០	២២.៥០០
១៣.០០	**ទេសចរណ៍**				
១៣.០១	ចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍មកដល់	លាននាក់	១.៣០	១.៧០	៣.១២
១៣.០២	ប៉ាន់ស្មានចំណូលជារូបិយប័ណ្ណបរទេស	លានដុល្លារ	៦០០.០០	១.០៤៩	១.៥០០.០០

សូចនាករសំខាន់ៗ		ឯកតា	២០០៥	២០០៦	២០១០
				ការប៉ាន់ស្មាន	ការព្យាករណ៍
១៤.00	**ព័ត៌មានសាធារណៈ**				
១៤.0១	អង្គភាពសារព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃជាភាសាខ្មែរ	អង្គភាព	១៦	២៣	៣៥
១៤.0២	អង្គភាពសារព័ត៌មានប្រចាំថ្ងៃជាភាសាអង់គ្លេស	អង្គភាព	៦	១0	១៨
១៤.0៣	ចំនួនស្ថានីយ៍វិទ្យុក្នុងស្រុក	ចំនួន	២១	២២	២៧
១៤.0៤	ចំនួនស្ថានីយ៍ទូរទស្សន៍ក្នុងស្រុក	ចំនួន	១៤	១៥	១៧
១៤.0៥	ចំនួនទូរទស្សន៍ដែលប្រជាជនប្រើប្រាស់	ពាន់គ្រឿង	៧00	១.000	១.៨00
១៥.00	**សុខាភិបាល**				
១៥.0១	អត្រាមរណភាពទារក	ក្នុង១.000កំណើត	៦៦	៦៥	៦0
១៥.0២	អត្រាមរណភាពកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ	ក្នុង១.000កំណើត	៨២	៨២	៨៣
១៥.0៣	ទារកអាយុក្រោម១ឆ្នាំដែលទទួលវ៉ាក់សាំង ប្រឆាំង DPT3	%	៨៣	៧៦	៨៥
១៥.0៤	ទារកអាយុក្រោម១ឆ្នាំដែលទទួលវ៉ាក់សាំងប្រឆាំងជម្ងឺកញ្ជ្រិល	%	៨0	៧0	៨៥
១៥.0៥	មរណភាពមាតា	ក្នុង ១00.000កំណើត	ពុំមានតួលេខ	៤៧២	២៤៣
១៥.0៦	ការបង្កើតកូនដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាល ដែលមានជំនាញ	%	៤៤	ពុំមានតួលេខ	៧0
១៥.0៧	ករណីជម្ងឺគ្រុនចាញ់ : ព្យាបាលនៅមណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈ	ក្នុង១000ករណី	៧,៣0	៥,១0	៦,00
១៥.0៨	អត្រាស្លាប់ដោយជម្ងឺគ្រុនចាញ់	%	0,៣៦	0.៣៥	0,២៥
១៥.0៩	ប្រេវ៉ាឡង់ជម្ងឺរបេងក្នុងចំណោមអ្នកពិនិត្យសួត	ក្នុង១00.000	ពុំមានតួលេខ	២៦៩	២១៤
១៥.១0	អត្រាស្លាប់ដោយជម្ងឺរបេង	ក្នុង១00.000	ពុំមានតួលេខ		៦0
១៥.១១	ហ៊ីវ/អេដស៍:អត្រាប្រេវ៉ាឡង់មនុស្សពេញវ័យ	%(១៥-៤៩ឆ្នាំ)	១,៩	0,៦0	0,៥
១៥.១២	មន្ទីរពេទ្យបង្អែក	ចំនួន	៦៩	៦៩	
១៥.១៣	មណ្ឌលសុខភាព	ចំនួន	៩៦៥	៩៧២	
១៥.១៤	ការទទួលបានទឹកស្អាត (ទីប្រជុំជន)	%នៃប្រជាជន	៣៥,0	៣៧,0	៧៥,0
១៥.១៥	ការទទួលបានអនាម័យ (ទីប្រជុំជន)	%នៃប្រជាជន	៥៥,0		៦៧,0
១៦.00	**អប់រំ**		**២00៤-២00៥**	**២00៥-២00៦**	**២00៩-២0១0**
១៦.0១	សាលាបឋមសិក្សា	ចំនួន	៦.១៨0,0	៦.២៧៧,0	ពុំមានតួលេខ
១៦.0២	ចម្ងាយផ្លូវឆ្ងាយបំផុតទៅសាលាបឋម សិក្សា	គម	២,0		១,៥0
១៦.0៣	អត្រាពិតនៃការសិក្សា : សរុប	%	៩១,៩	៩១,៣	១00
	ប្រុស	%	៩៣,0	៩៣,0	១00
	ស្រី	%	៩0,៧	៨៩,៧	១00
១៦.0៤	អត្រាពិតនៃការសិក្សា : ទីប្រជុំជន	%	៩១,៦	៩១,២	១00
	ជនបទ	%	៩២,៤	៩១,៧	១00
	តំបន់ដាច់ស្រយាល	%	៨២,៥	៨៣,៧	១00
១៦.0៥	អត្រាគង់វង្សសិស្សថ្នាក់ទី១-ទី៦	%	៥៣,១	៤៨,១៥	១00
១៦.0៦	ចំនួននៃសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	ចំនួន	៨00	៩១១	
១៦.0៧	ចម្ងាយផ្លូវឆ្ងាយបំផុតទៅសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ	គម	៨		៤

	សូចនាករសំខាន់ៗ	ឯកតា	២០០៥	២០០៦	២០១០
				ការប៉ាន់ស្មាន	ការព្យាករណ៍
១៦.០៨	អត្រាពិតនៃការសិក្សា : សរុប	%	២៦.១	៣១.៣	៥០
	ប្រុស	%	២៧.៣	៣២.១	៥០
	ស្រី	%	២៤.៨	៣០.៤	៥០
១៦.០៩	អត្រាពិតនៃការសិក្សា : ទីប្រជុំជន	%	៤១.៣	៥០.១	៧៥
	តំបន់ជនបទ	%	២៣.៧	២៨.៦	៥០
	តំបន់ដាច់ស្រយាល	%	៣.៩	០៦.០	៥០
១៦.១០	អត្រាគង់វង្សសិស្សថ្នាក់ទី១-ទី៩	%	២៩.៣	២៦.៤៨	៥០
១៦.១១	ចំនួនអក្ខរជនអាយុ ១៥-២៤ឆ្នាំ	%	៨៣.៤	៨៤.៧	៩៥
១៧.០០	**កម្មវិធីសំអាតមីន**				
១៧.០១	ជនរងគ្រោះដោយសារមីនប្រចាំឆ្នាំ (ស្លាប់ និង របួស)	នាក់	៨៧៥	៤៤០	២០០
១៧.០២	សរុបផ្ទៃដីដែលបានបោសសំអាតមីន-យុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ	ហត	៣០.២៦៣	៣៥.៤៣៦	៤៥.០០០
១៨.០០	**វប្បធម៌**				
១៨.០១	ចំនួនភ្ញៀវជាតិ-អន្តរជាតិចូលទស្សនាសារមន្ទីរជាតិ	នាក់	៦៦.៥៧១	៩១.៥០៨	១០០.០០០
១៨.០២	ចំណូលជារូបិយប័ណ្ណបរទេស	ដុល្លារ	១២៩.១៧៧	១៨៣.៣៨១	៩០០.០០០
១៨.០៣	ចំណូលជាប្រាក់រៀល	ពាន់រៀល	៥.៦៥៦	៨.១៧៦	១០.០០០

ជំពូកទី១

សេចក្តីផ្តើម

១.០១ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ(*ផយអជ*) ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រី កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ និងត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់ដោយព្រះរាជក្រម ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ផែនការនេះ ត្រូវបានចាត់ទុកជាឯកសារគោលនយោបាយតែមួយគត់ ដែលគ្របដណ្តប់លើគ្រប់វិស័យ និងដាក់បញ្ចូលបណ្តាគោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យបានឆាប់រហ័ស ហើយដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា(*គអសក*) និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចនានា សម្រាប់ជាផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល ។ *ផយអជ* នឹងត្រូវដាក់ឱ្យដំណើរការ ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅទាំងឡាយដែលមានចែងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ។

១.០២ *ផយអជ* ដែលជាឯកសាររស់ នឹងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនិងកែសម្រួល ទៅតាមវឌ្ឍនភាពដែលបានកើតឡើង និងដែលត្រូវបានតាមដានត្រួតពិនិត្យ តាមរយៈការវាយតម្លៃជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ឯកសារនេះ គឺជារបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ* ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ របាយការណ៍នេះ ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរាល់ទិន្នន័យទាំងអស់ ដែលមានក្នុង*ផយអជ* សម្រាប់ឆ្នាំគោល២០០៥ និងដែលត្រូវបានព្យាករធ្វើការសម្រាប់រយៈពេល៥ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០ ។ ឯកសារនេះបង្ហាញពីចំណុចសំខាន់ៗ និងវិភាគពីវឌ្ឍនភាពនិងការធ្វើចំណោលទាំងក្នុង រូបភាពជាបរិមាណ ទាំងក្នុងរូបភាពជាគុណភាព ។

១.០៣ ទិសដៅសំខាន់ៗនៃរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ* រួមមាន :

- វាយតម្លៃ ពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងលើកឡើងពីវឌ្ឍនភាព ឬការមិនសម្រេចបាន ដែលបានកើតឡើងក្នុងការអនុវត្ត*ផយអជ* នៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដោយមានការវិភាគពីមូលហេតុនៃការសម្រេចបាន ឬ ការមិនសម្រេចបានគោលដៅណាមួយ ។
- ផ្តល់ដំណឹងដល់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស និងមជ្ឈដ្ឋានសាធារណៈក្នុងស្រុក អំពីវឌ្ឍនភាព ឬការមិនសម្រេចបានគោលដៅណាមួយ ។
- ដើរតួនាទីជារបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំស្តីពី "ស្ថានភាពរបស់ប្រជាជាតិ" ដើម្បីផ្តល់ពី "ទិដ្ឋភាពរួមសំខាន់ៗ" របស់កម្ពុជា ដែលអាចប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោង និងជាប្រភពឯកសារ សម្រាប់អ្នកដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍មកលើប្រទេសកម្ពុជា រួមទាំងវិនិយោគិនណា ដែលមានបំណងមកវិនិយោគនៅកម្ពុជាផង ។

១.០៤ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ* នឹងបង្ហាញទៅតាមទីតាំងសមស្រប នូវបញ្ហាដូចខាងក្រោម ៖

- វឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនិងសកម្មភាពសំខាន់ៗនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* ជាពិសេស ការរៀបចំផែនការតាមវិស័យនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅក្នុងវិស័យណាមួយ ដែលពុំទាន់មានផែនការនេះនាពេលបច្ចុប្បន្ន ។
- ការវាយតម្លៃពីវឌ្ឍនភាព ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវសូចនាករសំខាន់ ដែលបានជ្រើសរើសនៅក្នុង *ផយអជ* (តារាង ៣.២ ក្នុង*ផយអជ*) ។
- កម្រិតនៃការតម្រឹមតម្រង់ ការសន្យា និងការផ្តល់មូលនិធិដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ចំពោះអាទិភាពតាមវិស័យ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ*(តារាង ៥.២ នៃ*ផយអជ*) ។
- អនុសាសន៍ និងការកែសម្រួល ដែលស្នើឡើងសម្រាប់*ផយអជ* ។

១.០៥ លក្ខណៈសំខាន់ៗនៃរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ* គឺ ៖

- ឯកសារនេះ គ្របដណ្តប់លើគ្រប់បញ្ហា (ការងារនយោបាយ អភិបាលកិច្ច សេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមកិច្ច) ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេស ទៅលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាន*គអសក* ។
- របាយការណ៍នេះ ក៏ដូចជា*ផយអជ*ដែរ គឺឯកសារមួយដែលរាជរដ្ឋាភិបាលធ្វើជាម្ចាស់ ។ របាយការណ៍នេះ គឺជាឯកសារមួយយ៉ាងសំខាន់ ហើយនឹងក្លាយជាឯកសារគោលជំហររបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសម្រាប់*វេទិកាសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ដែលនឹងជំនួស*កិច្ចប្រជុំក្រុមពិគ្រោះយោបល់* ចាប់ពីឆ្នាំ២០០៧ តទៅ ។
- ដោយសាររបាយការណ៍នេះ គ្រាន់តែជាការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្ត*ផយអជ* នោះរបាយការណ៍នេះ នឹងមិនចាំបាច់លើកឡើងជាថ្មីម្តងទៀត ឬបង្ហាញឡើងវិញ (លើកលែងតែមានការចាំបាច់ណាមួយក្នុងការធ្វើបែបនេះ) នូវគ្រប់ទិសដៅ គោលការណ៍ យុទ្ធសាស្ត្រ កម្មវិធី និងផែនការការងារសំខាន់ៗទាំងអស់ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* ។
- របាយការណ៍នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងទៅតាមទម្រង់នៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដូចគ្នានឹង *ផយអជ* ដែរ ។
- របាយការណ៍នេះបង្ហាញពីទិន្នន័យនៅក្នុងតារាងនានា ដែលនឹងបង្ហាញពីតួលេខដែលបានព្យាករណ៍នៅក្នុង*ផយអជ* និងពីការកែសម្រួល (ប្រសិនបើមាន) ។

១.០៦ របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ*នេះ ផ្អែកលើ ៖

- ព័ត៌មានពីក្រសួង-ស្ថាប័ននានា ។
- របកគំហើញថ្មីៗមួយចំនួន ដែលបានមកពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នរាជរដ្ឋាភិបាល ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវនានា ដូចជា វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលនិងស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា ព្រមទាំង អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដូចជា អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ជាដើម ។
- ទិន្នន័យថ្មីៗដែលបានមកពីការអង្កេតផ្សេងៗ ដែលត្រូវបានបញ្ចប់នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។
- ការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងជិតស្និទ្ធ ជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័ន និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៏ក្រៅប្រទេស ។

១.០៧ ការប្រែប្រួលសំខាន់ៗ ដែលបានកើតឡើង ចាប់តាំងពីការរៀបចំ *ផយអជ* មក រួមមាន :

- ជោគជ័យដ៏ចំបងមួយជំហានទៀតនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ថេរភាពក្នុងអភិបាលកិច្ច តាមរយៈការធ្វើវិសោធនកម្មដ៏សំខាន់លើរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលធ្វើឱ្យការងារនីតិប្បញ្ញត្តិអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន តាមរយៈការអនុម័តច្បាប់ដោយសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាត ជំនួសឱ្យតម្រូវការសម្លេង២/៣ដែល ជាឧបសគ្គដ៏ធំមួយនៅក្នុងពេលនោះ ។

- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទី២ សម្រាប់ឃុំ-សង្កាត់ ១.៦២១ នៅទូទាំងប្រទេស ដែលមានប្រជាជនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៦៨ភាគរយបានចូលរួម បានប្រព្រឹត្តិទៅនៅដើមខែមេសាឆ្នាំ២០០៧ ប្រកបដោយសន្តិវិធី មានសេរីភាពនិងយុត្តិធម៌ ហើយបានបង្ហាញជាថ្មីម្តងទៀតថា លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាត្រូវបានជំរុញនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដោយប្រជាជនកម្ពុជា និងបានចាក់ឫសយ៉ាងរឹងមាំនៅក្នុងប្រទេស ព្រមទាំងក្លាយជាផ្នែកមួយនៃរចនាសម្ព័ន្ធសង្គម និងនយោបាយ ។
- កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលពិនិត្យមើលឃើញតាមរយៈកំណើនជិតពីរដង នៃផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (*ផសស*)គិតតាមថ្លៃថេរ ដែលស្ទុះឡើងពីការប៉ាន់ស្មានប្រមាណ ៧ភាគរយ ដល់ ១៣,៤ភាគរយ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៥ ដោយសារមានការកើនឡើងក្នុងវិស័យកសិកម្ម ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ សំណង់ និងទេសចរណ៍ ជាពិសេស ការកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនៃផលលិតកម្មកសិកម្ម ។
- កំណើនខ្ពស់ក្នុងវិស័យកសិកម្ម (ដំណាំ) គឺ ២៨,០ភាគរយ[១] ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ខ្ពស់ជាងការប៉ាន់ស្មាន ៨,០ភាគរយនៅក្នុង*ផយអជ* ដែលជាបច្ច័យល្អនៃការវិនិយោគក្នុងផ្នែកធារាសាស្ត្រ និងភាពអំណោយផលល្អនៃអាកាសធាតុ ។
- ការមកដល់នៃភ្ញៀវទេសចរបរទេស មានចំនួន ១,៧លាននាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ កើនលើសតួលេខឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានតែ ១,៣លាននាក់ ប៉ុណ្ណោះ ។

[១] គណនេយ្យជាតិកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៥, ព្រឹត្តិប័ត្រលេខ១០, វិជ្ជាស្ថានជាតិស្ថិតិ, ក្រសួងផែនការ

- ភាពប្រសើរឡើងជាទូទៅក៏បានកើតមានឡើងនៅក្នុងវិស័យដទៃទៀតផងដែរ ដោយសារការជះឥទ្ធិពលខ្លាំងនៃកំណើននៅក្នុងវិស័យកសិកម្ម ប៉ុន្តែទោះជាដូចនេះក្តី សមាមាត្ររបស់វិស័យដទៃទៀតក្នុង *ផសស* បានថយចុះ ប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការប៉ាន់ស្មានកន្លងទៅ ។
- ដោយសារតែការប្រែប្រួលទាំងនេះ ការកែតម្រូវត្រូវបានធ្វើឡើង ចំពោះទិន្នន័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងទៀត សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦ ដល់ ២០១០ រួមទាំង ព្យាករណ៍លើផ្នែកសារពើពន្ធផងដែរ ។
- លទ្ធផលចុងក្រោយដែលបានពីអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាព បានបញ្ជាក់ជាថ្មីថា គោលនយោបាយ ផែនការ និងកម្មវិធី ដែលបានកំណត់និងអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបង្កើតនូវសមិទ្ធផលជាវិជ្ជមាន នៅក្នុងវិស័យសុខាភិបាល ។ ប្រការដែលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នោះគឺថា អត្រាប្រេវ៉ាឡង់ហ៊ីវ/អេដស៍នាពេលបច្ចុប្បន្ន ដោយផ្អែកតាមអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាព២០០៥ មានត្រឹមតែ ០,៦ភាគរយ គឺទាបជាង ៧០ភាគរយនៃកម្រិតប៉ាន់ស្មានកន្លងមក ដែលមានរហូតដល់ ១,៩ ភាគរយ ។
- ក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យ ដែលបានពិនិត្យពិចារណាយ៉ាងល្អិតល្អន់និងមានភាពអាចបត់បែនបាន ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងដាក់ឱ្យអនុវត្ត សម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនូវវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត *ផយអជ* ។
- ការរំពឹងទុកលើការធ្វើអាជីវកម្មនិងការប្រើប្រាស់ នូវធនធានឧស្ម័ននិងធនធានធម្មជាតិទាំងឡាយប្រកបដោយជោគជ័យ បានផ្តល់ក្តីសង្ឃឹមយ៉ាងច្រើនចំពោះលទ្ធភាពទទួលបានជោគជ័យ នាពេលអនាគត ។
- *ផយអជ* ត្រូវបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

១.០៨ ការប៉ាន់ស្មានដំបូង ដែលនឹងត្រូវធ្វើការកែសម្រួលឡើងវិញនៅក្នុងឆមាសទី១នៃឆ្នាំ២០០៧ លើគ្រប់ទិន្នន័យ ដែលបានមកពីគ្រប់វិស័យទាំងអស់ ក៏បានបង្ហាញឱ្យឃើញពីកំណើនយ៉ាងខ្លាំងនៅឆ្នាំ២០០៦ ដែរ ។ *ផសស* ត្រូវបានរំពឹងទុកថា បានកើនឡើងក្នុងកម្រិតខ្ពស់ គឺ ១០,៨ភាគរយ ថែមពីលើសន្ទុះដ៏ខ្លាំងដែលមាននៅក្នុង ឆ្នាំ២០០៥ ។ ចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់បានកើនឡើងពី ១,៨៦លានរៀលក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ២,១០លានរៀលក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដោយមានការគ្រប់គ្រងអតិផរណាបានល្អ ។ ការកើនឡើងនៃចំណូលសម្រាប់មនុស្សម្នាក់នេះ ក៏ឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរអំពីការរីករាលដាលនៃផលប្រយោជន៍ទៅដល់តំបន់ និងប្រជាជនដែលកន្លងមកមិនទាន់បានទទួលផលប្រយោជន៍ពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។

១.០៩ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្តេជ្ញាយ៉ាងមុតមាំ ចំពោះគោលការណ៍ទាំងឡាយ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និង *ផយអជ* ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបានកំណើនសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល តាមរយៈកំណើនសេដ្ឋកិច្ចនិងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ទិសដៅនិងការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំ

របស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺដើម្បីជំរុញនិងលើកកម្ពស់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង សំដៅឱ្យមានការលើកទឹកចិត្តនិងការអនុវត្តយ៉ាងសកម្ម នូវបណ្ដាគោលនយោបាយនិងសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលអាចនាំឱ្យមានការកើនឡើងនូវការចូលរួម (ទាំងបរិមាណ ទាំងគុណភាព) របស់ប្រជាជនពីគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ ក្នុងឋានៈជាអ្នករួមចំណែកនិងជាអ្នកទទួលផលនៅក្នុងកិច្ចការអភិបាលកិច្ចជាតិ និងការកសាងជាតិ ។ ក្នុងន័យនេះ ទិសដៅ គោលដៅ និងចំណុចដៅនៃ*ផយអជ* គួរតែត្រូវ បានអនុវត្ត ដោយមានការប្ដេជ្ញាចិត្តខ្ពស់បំផុត ។

១.១០ ស្ថានភាពរួមនៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្ត*ផយអជ* ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ មានបង្ហាញដោយសង្ខេបក្នុងតារាង ១.១ ខាងក្រោម ៖

តារាង ១.១ ៖ សូចនាករសំខាន់ៗនៃការអនុវត្ត*ផយអជ* ឆ្នាំ២០០៦

សូចនាករ	២០០៥	២០០៦ (ជាក់ស្តែង)
ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច		
ផសស ពិត % ប្រែប្រួល	១៣.៤	១០.៨០
ផសស សម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ (ពាន់រៀល)	១.៨៥៧.៧៧[១]	២.១០៤.៨៤[២]
អតិផរណា (មធ្យមប្រចាំឆ្នាំ- %ប្រែប្រួល)	៥.៨	៤.៧
ចំណូល (%នៃផសស)	១០.៦	១១.៥
-- ចំណូលពន្ធ (%នៃផសស)	៧.៨	៨.១
ចំណាយ (%នៃផសស)	១៣.៣	១៤.២
-- ចរន្ត (%នៃផសស)	៧.៧	៨.០
ការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (លានដុល្លារ)	៣៧៥	៤៧៥
វិស័យកសិកម្ម		
ផលិតផលស្រូវ (លានតោន)	៥.៩៨	៦.២៦
ទិន្នផលស្រូវក្នុងមួយហិកតា (តោន)	២.៤៨	២.៤៩
ការនេសាទ (ទឹកសាប សមុទ្រ និងវារីវប្បកម្ម) តោន	៣៤០.០០០	៥០៥.០០០
ផ្ទៃដីស្រោចស្រព រួមទាំងការស្រោចស្រពបន្ថែម (ពាន់ហិកតា)	៥៩៦.៣	៧២១.៣
កំណែទម្រង់ដី ៖ ចំនួនប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដែលបានផ្តល់ជូនកសិករ	១៥*	១៧
ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	៦០*	៥៩
ការពឹងផ្អែកលើឈើដុត (អុស ធ្យូង) ៖ គ្រួសារ (%)	៨៥.៥*	៨៣.៩
វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ		
ផ្លូវលំជនបទដែលស្តារបានគម(ក្នុងចំណោមផ្លូវសរុប២៨.០០០គម)	២២.៧០០*	២៣.៧១០

[១] ស្មើនឹង ៤៥៤ដុល្លារ គិតតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ៤.០៩២រៀលក្នុងមួយដុល្លារ

[២] ស្មើនឹង ៥១៣ដុល្លារ គិតតាមអត្រាប្តូរប្រាក់ ៤.១០៣រៀលក្នុងមួយដុល្លារ

សូចនាករ		២០០៥	២០០៦ (ជាក់ស្តែង)
ការទទួលបានទឹកស្អាតបរិភោគ (%នៃប្រជាជននៅជនបទ)		៤១,៦*	៤២,៦
ការទទួលបានអនាម័យ (%នៃប្រជាជននៅជនបទ)		១៥,៧	១៥,៨
វិស័យអប់រំ			
អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅសាលាបឋមសិក្សា (១-៦) (%) :	សរុប	៩១,៩*	៩១,៣
	ប្រុស	៩៣,០*	៩៣,០
	ស្រី	៩០,៧*	៨៩,៧
អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (៧-៩) (%) :	សរុប	២៦,១*	៣១,៣
	ប្រុស	២៧,១*	៣២,១
	ស្រី	២៤,៨*	៣០,៤
អត្រាគង់វង្សសិស្សថ្នាក់ទី១-ទី៦ (%)		៥៣,១*	៤៨,២
អត្រាគង់វង្សសិស្សថ្នាក់ទី១-ទី៩ (%)		២៩,៣	២៦,៥
អត្រាអក្ខរជនអាយុ ១៥-២៤ឆ្នាំ (%)		៨៣,៤*	៨៤,៧
វិស័យសុខាភិបាល			
អត្រាមរណៈភាពទារក ក្នុង ១.០០០កំណើតរស់		៦៦*	៦៦
អត្រាមរណៈភាពកុមារក្រោមអាយុ ៥ឆ្នាំ ក្នុង ១.០០០ កំណើតរស់		៨២*	៨៣
ផលធៀបមរណៈភាពមាតា ក្នុង ១០០.០០០កំណើតរស់		ពុំមានតួលេខ	៤៧២
អត្រាយុវជនដែលផ្ទុកហ៊ីវ/អេដស៍ (%យុវជនអាយុ១៥-៤៩)		១,៩*	០,៦
ជម្ងឺគ្រុនចាញ់ : អត្រាស្លាប់ (%)		០,៣៦*	០,៣៩
ប្រេវ៉ាឡង់ជម្ងឺរបេងក្នុងចំណោមអ្នកពិនិត្យសួត ១០០.០០០នាក់		ពុំមានតួលេខ	២៦៩

កំណត់សម្គាល់ : តួលេខក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានសញ្ញា (*) ជាតួលេខប៉ាន់ស្មានក្នុង *ផយអជ* ហើយតួលេខដែលគ្មានសញ្ញាជាតួលេខជាក់ស្តែង

១.១១ ជំពូកបន្តបន្ទាប់ទៀតនៃឯកសារនេះ នឹងបង្ហាញជូនជាលម្អិតបន្ថែមទៀត នូវព័ត៌មានស្តីពីវឌ្ឍនភាពក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និងព្យាករណ៍ដែលមានការផ្លាស់ប្តូរ សម្រាប់ពេលអនាគត ទាំងតួលេខ ទាំងគុណភាព ។

ជំពូកទី២ : វឌ្ឍនភាពក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និង យុទ្ធសាស្ត្រនិងការរំពឹងទុកនាពេលអនាគត ។

ជំពូកទី៣ : គោលដៅនិងចំណុចដៅអាទិភាព និង ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ ។

ជំពូកទី៤ : ចំណាយ ធនធាន និងការរៀបចំកម្មវិធី ។

ជំពូកទី៥ : សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ។

ឧបសម្ព័ន្ធ :

១.១ កម្ពុជា : សូចនាករម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ

១.២ កម្ពុជា : ការព្យាករណ៍ការវិនិយោគសម្រាប់ ឆ្នាំ២០០៦-២០១០

១.៣ កម្ពុជា : ការប៉ាន់ស្មានការបែងចែកចំណាយចរន្តនៃថវិកាតាមវិស័យនិងក្រសួងអាទិភាព

១.៤ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៦-២០០៨ : តារាងទី ១ : សង្ខេបតាមវិស័យ

១.៥ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៧-២០០៩ : តារាងទី ១ : សង្ខេបតាមវិស័យ

១.៦ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៨-២០១០ : តារាងទី ១ : សង្ខេបតាមវិស័យ

២ ក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ

៣ ពាក្យបំព្រួញ

ជំពូកទី២

វឌ្ឍនភាពក្នុងឆ្នាំ២០០៦ និង យុទ្ធសាស្ត្រនិងការរំពឹងទុកនាពេលអនាគត

២.០១ ដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុង*ផយអជ* រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានកំណត់អាទិភាពខ្ពស់ និងធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំ ចំពោះអធិបតេយ្យភាពជាតិ សន្តិភាព ការផ្សះផ្សារជាតិ ស្ថេរភាព សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ ការការពារសិទ្ធិមនុស្ស និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ដែលនឹងជំរុញវឌ្ឍនភាពវិបុលភាព សុខដុមភាព ហើយនឹងលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ សម្រាប់គ្រប់ប្រជាជនកម្ពុជា ។ ក្នុងការអនុវត្តយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួនដើម្បីឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវជំហររបស់ខ្លួន ក្នុងការអនុវត្តតាមទិសដៅ គោលការណ៍ យុទ្ធសាស្ត្រ កម្មវិធី និងផែនការ សំខាន់ៗទាំងឡាយដែលបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់នៅក្នុង*ផយអជ*[១] (លើកលែងតែមានករណីចាំបាច់) ។

២.០២ ដោយប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ជំពូកនេះ[២] :

- ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ និងធ្វើការវិភាគយ៉ាងជិតដល់ ទៅលើគោលនយោបាយ និងទៅលើគ្រប់ការប្រែប្រួលសំខាន់ៗក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ក្នុងគ្រប់វិស័យទាំងអស់ រួមទាំង បណ្តាមូលហេតុដែលនាំឱ្យសម្រេចបានជោគជ័យ និងនាំឱ្យមិនសម្រេចបានជោគជ័យ ។
- ផ្តល់នូវតារាងទិន្នន័យប្រៀបធៀប ដូចមាននៅក្នុងជំពូកទី៤ នៃ*ផយអជ* ដែលបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាព និងការមិនសម្រេចបានតាមចំណុចដៅ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។
- បង្ហាញពីបញ្ហាប្រឈម និងយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនោះ ។

២.០៣ ជំពូកនេះ បង្ហាញតែពីទិដ្ឋភាពរួមនៃការប្រែប្រួលនិងយុទ្ធសាស្ត្រសំខាន់ៗជាគន្លឹះ ព្រមទាំងពីសកម្មភាពចាំបាច់នានា សម្រាប់ពេលខាងមុខ ។ ជំពូកនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីធ្វើជាការណែនាំជាទូទៅ ដោយពុំមានរាយលម្អិតពីការងារនានាដែលកំពុងអនុវត្ត ឬនឹងត្រូវអនុវត្តដោយក្រសួង-ស្ថាប័នទេ ។ បណ្តាសកម្មភាពលម្អិត និងច្បាស់លាស់ជាងនេះ នឹងមានបង្ហាញនៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ និងក្នុងរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការអនុវត្តផែនការទាំងនោះ ។ ប្រការដែលឱ្យគួរគត់សម្គាល់គឺថា ជារួម គោលដៅជាច្រើនដែលនឹងត្រូវសម្រេចឱ្យបាននោះ ត្រូវមានលក្ខណៈជាបរិមាណ ។ ទិដ្ឋភាពដែលមានលក្ខណៈជាគុណភាព ទោះបីជាមានសារៈសំខាន់ក៏ដោយ ជាទូទៅ មានការលំបាកក្នុងការវាស់វែងណាស់ ប៉ុន្តែឆ្លងកាត់រយៈពេលមួយ ទិដ្ឋភាពទាំងនោះ នឹងត្រូវអាចគេស្វែងយល់បាន និងអាចស្តែងចេញឡើងតាមរយៈការប្រែប្រួលទាំងឡាយ ក្នុងរូបភាពជាច្រើន ។

---

[១] កថាខ័ណ្ឌ ៤.០២ នៃ *ផយអជ*

[២] ជំពូកនេះ រួមបញ្ចូលផ្នែកនានាក្នុងជំពូកទី២ និងទី៤ នៃ*ផយអជ*

២.០៤ ភាពក្រីក្រ ៖ ដោយបានកំណត់យ៉ាងច្បាស់ថា ការកាត់បន្ថយនិងការឈានទៅលុបបំបាត់ភាពក្រីក្រឱ្យបានឆាប់រហ័ស ជាចំណុចកណ្តាលនៃការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍ ការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់នឹងត្រូវបន្តអនុវត្ត ក្នុងការបង្កើតកាលានុវត្តភាពដល់អ្នកក្រីក្រឱ្យបានចូលរួម ក្នុងចំណោមមហាជនដែលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថាជាអ្នករួមចំណែកនិងអ្នកចូលរួម និងក្នុងការផ្តល់ឱ្យបានច្រើននិងប្រសើរជាងមុននូវ ការថែរក្សាសុខភាព សេវាអប់រំ ការបង្កើនចំណូលតាមរយៈសកម្មភាពនៅតំបន់ជនបទ (ការងារស្រែចំការ និងមិនមែនស្រែចំការ) ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ និងផ្នែកផ្សេងៗទៀត ។ មូលនិធិបន្ថែមទៀត គួរតែត្រូវបានផ្តល់ជូនដល់តំបន់ទាំងនេះ តាមរយៈមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ឃុំ-សង្កាត់ និងវិធានការផ្សេងៗទៀត ។ ការសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ដែលជាបញ្ហាអន្តរវិស័យមួយ គឺអាស្រ័យទៅលើលក្ខណៈសរុបនៃគោលនយោបាយគាំទ្រអ្នកក្រីក្រ និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនៅគ្រប់វិស័យផ្សេងទៀត ដូចដែលបានបញ្ជាក់រួចមកហើយនៅក្នុង*ផយអជ*[១] ។

២.០៥ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងបន្តផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើសកម្មភាពទាំងឡាយ ដែលអាចផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់កម្រិតមូលដ្ឋានផ្ទាល់ ដែលនៅទីនោះការផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់នេះ នឹងមានប្រយោជន៍ច្រើនបំផុតដល់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ និងដល់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងព្យាយាមសម្រេចឱ្យបាននូវយុទ្ធសាស្ត្រនិងសកម្មភាពរួមទាំងឡាយ ដែលមានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ*[២] ហើយដែលនឹងមានសារៈសំខាន់ និងជះឥទ្ធិពលចំពោះ គ្រប់ទិដ្ឋភាពទាំងអស់នៃការងាររាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងរយៈពេលពីរ-បីឆ្នាំខាងមុខនេះ ។

២.០៦ *យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ "ដើម្បីជំរុញកំណើន បង្កើតការងារ ធានាសមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព"* បង្ហាញពីក្របខ័ណ្ឌការងារមួយដែលមានគោលបំណងច្បាស់លាស់ ដើម្បីជំរុញប្រទេសកម្ពុជាឆ្ពោះទៅមុខលើមាគ៌ាឆ្ពោះទៅកាន់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ អភិបាលកិច្ចល្អ គឺជាស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដែលនឹងត្រូវជំរុញនិងអនុវត្ត នៅក្នុងបរិស្ថានព័ទ្ធជុំវិញមួយ ដើម្បីអនុវត្តការងារអភិបាលកិច្ចនេះឱ្យបានជោគជ័យ ហើយដើម្បី ការធ្វើឱ្យសម្រេចបានយ៉ាងឆាប់រហ័សនូវវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច នៅក្នុងវិស័យអាទិភាពនានា ដូចដែលដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងចតុកោណ "កំណើន" បួនផ្សេងទៀត ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ[៣] មានទិដ្ឋភាពចំនួនប្រាំមួយ ។ ផ្នែកដែលនៅសេសសល់នៃជំពូកនេះ ត្រូវបានរៀបចំទៅតាមទម្រង់នៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដូចដែលបានរៀបចំនៅក្នុង*ផយអជ* រួចមកហើយដែរ ។

[១] កថាខ័ណ្ឌ ៤.០៤ នៃ*ផយអជ*

[២] កថាខ័ណ្ឌ ៤.០៥ នៃ*ផយអជ*

[៣] សូមមើលរូបភាពក្នុងទំព័រដំបូង

ស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ : អភិបាលកិច្ចល្អ

២.០៧ អភិបាលកិច្ចសាធារណៈល្អ ដែលស្ថិតនៅចំណុចស្នូលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ កំណត់យកការចូលរួមជាសាធារណៈប្រកបដោយសមធម៌និងយុត្តិធម៌ នៅក្នុងបញ្ហាទាំងអស់ តាមរយៈ ការពិគ្រោះយោបល់ របៀបរបបការងារដែលមានលក្ខណៈប្រជាធិបតេយ្យ ដែលធានាថា ឆន្ទៈនិងការជ្រើសរើសរបស់មនុស្សភាគច្រើនត្រូវបានអនុម័តយក និងអនុវត្តស្របពេលជាមួយគ្នា ដោយធានាឱ្យមានការការពារសិទ្ធិនិងសុខុមាលភាពរបស់មនុស្សភាគតិច ។ ស្ថេរភាពនយោបាយ សន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពផ្ទៃក្នុង ការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវការគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ និងតម្លាភាព ភាពអាចដឹងមុនបាននិងគណនេយ្យភាពនៃស្ថាប័នសាធារណៈ គឺមានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការរីកចម្រើនជាប្រក្រតី នៃផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចនិងធនធានមនុស្ស និងដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ឱ្យរួចផុតពីការបំផ្លិចបំផ្លាញ ដោយកម្លាំងដែលប៉ងធ្វើការរំខាន ។ នៅក្នុងបរិបទនេះ ប្រការគួរឱ្យកត់សម្គាល់ រួមមាន :

- ជោគជ័យដ៏ចំបងមួយជំហានទៀតនៅក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ថេរភាពក្នុងអភិបាលកិច្ច តាមរយៈការធ្វើវិសោធនកម្មដ៏សំខាន់លើរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលធ្វើឱ្យការងារនីតិប្បញ្ញត្តិអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន តាមរយៈការអនុម័តច្បាប់ដោយសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាត ជំនួសឱ្យតម្រូវការសម្លេង២/៣ដែល ជាឧបសគ្គដ៏ធំមួយ នៅក្នុងពេលនោះ ។ ការងារនេះ បានត្រួសត្រាយផ្លូវសម្រាប់ការអនុម័តដ៏ឆាប់រហ័សលើការងារនីតិប្បញ្ញត្តិនិងលើការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលបន្ទាប់ពីការបោះឆ្នោត ដែលធ្លាប់បានជាប់ជាចំណាប់ខ្នាំង នៃបញ្ញត្តិច្បាប់ពីមុននៅក្នុងការបោះឆ្នោតកន្លងមក ។
- ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទី២ សម្រាប់ឃុំ-សង្កាត់ ១.៦២១ នៅទូទាំងប្រទេស ដែលមានប្រជាជនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតប្រមាណ ៦៨ភាគរយបានចូលរួម បានប្រព្រឹត្តិទៅនៅដើមខែមេសាឆ្នាំ២០០៧ ប្រកបដោយសន្តិវិធី មានសេរីភាពនិងយុត្តិធម៌ ហើយបានបង្ហាញជាថ្មីម្តងទៀតថា លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនៅកម្ពុជាត្រូវបានជំរុញនិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដោយប្រជាជនកម្ពុជា និងបានចាក់ឫសយ៉ាងរឹងមាំនៅក្នុងប្រទេស ព្រមទាំងក្លាយជាផ្នែកមួយនៃរចនាសម្ព័ន្ធសង្គម និងនយោបាយ ។

២.០៨ ដើម្បីជំរុញ ធានាឱ្យមាន និងទ្រទ្រង់អភិបាលកិច្ចល្អ ដែលជាបុរេលក្ខខណ្ឌដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់ការធ្វើឱ្យសម្រេចបានការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព ដោយមានសមធម៌ កាលានុវត្តភាពស្មើភាពគ្នា និងយុត្តិធម៌សង្គម កំណែទម្រង់ទាំងបួននៃអភិបាលកិច្ច *(ក) ការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ (ខ) កំណែទម្រង់ច្បាប់និងតុលាការ (គ) កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ រួមទាំង វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ និង (ឃ) កំណែទម្រង់កងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ជាពិសេស ការរំសាយកងទ័ព* នៅតែបន្តជាស្នូលនៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់សង្គមជាតិ ក្នុងការកាត់បន្ថយកម្រិតភាពក្រីក្រនៅក្នុងចំណោមប្រជាជនកម្ពុជា ។ ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- ទន្ទឹមនឹងពេលដែលការរៀបចំច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយកំពុងដំណើរការ ដោយឆ្លងកាត់ការពិនិត្យពិភាក្សាយ៉ាងហ្មត់ចត់ជាច្រើនដំណាក់កាល ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងយន្តការស្ថាប័នដែលមានស្រាប់ កំពុងត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ដើម្បីកាត់បន្ថយនិងទប់ស្កាត់អំពើពុករលួយដែរ ។ យុទ្ធសាស្ត្រប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ផ្អែកលើគោលការណ៍សំខាន់ៗមួយចំនួនគឺ ការអប់រំបង្ការទប់ស្កាត់ ការជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និងការជំរុញការចូលរួមគាំទ្រយ៉ាងសកម្មពីមហាជន ។ ក្នុងន័យនេះ ការកែសម្រួលរចនាសម្ព័ន្ធអង្គភាពប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ត្រូវបានរៀបចំឡើងតាមរយៈ អនុក្រឹត្យស្តីពីការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ដែលត្រូវបានចុះហត្ថលេខាកាលពីថ្ងៃទី២២ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ការិយាល័យទទួលពាក្យបណ្តឹង ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ក្នុងគោលបំណងបង្កើនការចូលរួមផ្តល់និងទទួលពត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើពុករលួយពីសំណាក់មហាជន ។ លើសពីនេះទៀត ការដាក់ពិន័យនិងទណ្ឌកម្ម ត្រូវបានធ្វើឡើងចំពោះមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល មន្ត្រីគយ នាយនគរបាលជាតិ និងអ្នកដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធនឹងការនាំចូលរថយន្តចង្កូតស្តាំខុសច្បាប់ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ការប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ គឺជាការងារលំបាកនិងមានបញ្ហាប្រឈមច្រើន ដែលទាមទារពេលវេលាយូរអង្វែង និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងនោះរួមមាន ក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ន ធនធានមនុស្សនិងធនធានហិរញ្ញវត្ថុ សមស្រប ។
- ផែនការសកម្មភាព (ខែមេសា ឆ្នាំ២០០៥) សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រកំណែទម្រង់ច្បាប់និងតុលាការ (ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៣) ត្រូវបានអនុវត្ត ដោយផ្តោតលើទិសដៅនិងសកម្មភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រទាំងប្រាំពីរ ដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* ។ ជាលទ្ធផល ច្បាប់ស្តីពីក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើប្រាស់កាលពីថ្ងៃទី៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានបញ្ជូនទៅសភាដើម្បីសុំការអនុម័ត ។ ក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវបានគណៈរដ្ឋមន្ត្រីអនុម័តរួចហើយ ហើយក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវបានយកទៅពិភាក្សានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួងមួយរួចហើយដែរ ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិដទៃទៀតស្តីពីនីតិវិធីច្បាប់និងតុលាការ ព្រមទាំងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការបង្ក្រាបការជួញដូរមនុស្សនិងការធ្វើអាជីវកម្មផ្លូវភេទ និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីការប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើភេរវកម្ម ក៏ត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើងផងដែរ ។ ដោយឡែក តុលាការគំរូខេត្តកណ្តាលបានសាងសង់រួចហើយ ហើយគម្រោងការលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងពីសិទ្ធិមូលដ្ឋាន ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវចីរភាពក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយនិងចែកចាយរាជកិច្ច ការដោះស្រាយវិវាទក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការ កំពុងត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងសកម្ម ។ ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពដល់ចៅក្រម និងការពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់នៅតាមសាលាជំនុំជម្រះក្តីត្រូវ បានយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ ។ វិធានការដាក់ពិន័យ និងទណ្ឌកម្មយ៉ាងតឹងតែងនិងទាន់ពេលវេលា ត្រូវបានធ្វើឡើង ចំពោះអ្នកប្រព្រឹត្តបទល្មើសច្បាប់ក្នុង

ប្រព័ន្ធតុលាការ ហើយក្រមសីលធម៌សម្រាប់ចៅក្រម ត្រូវបានរៀបចំដាក់ជូនឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម ដើម្បីអនុម័តរួចហើយ ។

- ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ បៀវត្សរ៍មធ្យមប្រចាំខែរបស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល បានកើនឡើងដល់ ៤៥ដុល្លារអាមេរិក (គិតទាំងការបង្កើនបៀវត្សរ៍១៥ភាគរយ ដែលបានគ្រោងទុកក្នុងផែនការ)។ បន្ថែមលើនេះទៀត ប្រាក់លាភការសម្រាប់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល ដែលឧស្សាហ៍ព្យាយាមនិងសកម្មក្នុងការងារ ត្រូវបានចាប់ផ្តើមអនុវត្ត តាមរយៈកន្សោមអាទិភាព និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភតាមគុណសម្បត្តិក្នុងការងារ ។ ចំនួនមន្ត្រីរាជការស៊ីវិលសរុប ត្រូវបានរក្សាឱ្យមានស្ថេរភាពចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០២មក (១៦៥.០០០នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០២ ដល់ ១៦៧.០០០នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ដោយមិនរាប់បញ្ចូល បុគ្គលិកអណ្តែត) ។ ការបង្កើនតំណាងស្ត្រីនៅក្នុងសេវាសាធារណៈ នៅតែបន្តជាបញ្ហាចោទ ដោយសព្វថ្ងៃនេះ ស្ត្រីមានប្រមាណតែ ៣១ភាគរយប៉ុណ្ណោះ នៅក្នុងសេវាសាធារណៈ ។
- កម្មវិធីការងារដែលបានរៀបចំឡើងយ៉ាងល្អ សម្រាប់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការទៅមុខទៅតាមផែនការ ។ គ្រប់ការងារទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងវិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ ត្រូវបានដាក់ឱ្យនៅក្រោមតួនាទីរួមក្នុងការដឹកនាំចាត់ចែងនិងសម្របសម្រួលរបស់ក្រសួងមហាផ្ទៃ ដែលបានចាប់ផ្តើមផងដែរនូវការទទួលខុសត្រូវក្នុងការបន្តអនុវត្តកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ ក្រោយពេលដែលកម្មវិធីសីលារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០០៦ ។ គណៈកម្មាធិការជាតិមួយដែលដឹកនាំដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ (*គណៈកម្មាធិការជាតិដឹកនាំការងារកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ - គជវវ*) ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០៨០៦/៣៩៥ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវតួនាទីរបស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិមួយចំនួន ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដូចជាសេចក្តីណែនាំស្តីពីនីតិវិធីនៃការជ្រើសរើសមេភូមិ និងសេចក្តីណែនាំស្តីពីការផ្តល់ប័ណ្ណព័ត៌មានអ្នកបោះឆ្នោត ជាដើម ។
- នៅក្នុងអាណត្តិទី១របស់ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់ រាជរដ្ឋាភិបាលបានបែងចែកធនធានពីថវិការជូនទៅឱ្យមូលនិធិឃុំ-សង្កាត់ ដែលមានសមាមាត្រចំនួន ១,៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០២ ២ភាគរយនៅឆ្នាំ ២០០៣ ២,៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៤ ២,៥២ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៥ និង២,៥៤ភាគរយនៅឆ្នាំ ២០០៦ នៃចំណូលចរន្តរបស់ថវិកាជាតិ (គិតជាទឹកប្រាក់សរុប មានប្រមាណ ២៨៤,០៧៥ ពាន់លានរៀល) និងបានកៀរគធនធានក្រៅប្រទេស (ទាំងជំនួយឥតសំណង និងកញ្ចី ដែលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស) បានប្រមាណជាង ២០០លានដុល្លារ សម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្តគម្រោងនិងកម្មវិធីទាំងឡាយ ដែលទាក់ទងនឹងកំណែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ នៅឃុំ-សង្កាត់ទូទាំងប្រទេស ។

- នៅត្រឹមចុងឆ្នាំ២០០៦នេះ សេចក្តីព្រាងច្បាប់រៀបចំអង្គការដែលមានចំនួនសរុប ៤ភាគ ត្រូវបានរៀបចំ ៣ភាគរួចហើយ ។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ទាំងបីភាគនោះ កំពុងត្រូវបានពិនិត្យពិចារណាដោយរាជរដ្ឋាភិបាល និងកំពុងត្រូវបានកែលម្អនូវចំណុចមួយចំនួន ដើម្បីដាក់ជូនក្រុមពិគ្រោះយោបល់ដែលរួមមាន សាធារណៈជន សង្គមស៊ីវិល ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នានា ធ្វើការពិភាក្សា និងសុំការសម្រេចពីគណៈរដ្ឋមន្ត្រី មុននឹងបញ្ជូនទៅស្ថាប័នរដ្ឋសភាធ្វើការ អនុម័តដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ឱ្យបាននៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧នេះ ។
- កំណែទម្រង់ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ក្នុងនេះគិតទាំង ការកាត់រំសាយកងទ័ព និងការបង្កើតឡើងជាបណ្តើរៗ នូវកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធមួយដែលមានប្រសិទ្ធភាពជាងមុន ត្រូវបានបន្តធ្វើទៅតាមផែនការដែលបានគ្រោងទុក ។ សមាមាត្រនៃចំណាយការពារជាតិ និងសន្តិសុខនៅក្នុង*ផសស* ត្រូវបានរក្សាឱ្យមានស្ថេរភាពនៅជុំវិញ ២ភាគរយ (១,៨ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥និង២០០៦) ហើយនឹងត្រូវបានរំពឹងថាស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតប្រហែល ១,៧ភាគរយ ត្រឹមឆ្នាំ២០១០ ។ ចំណាយថវិការដ្ឋ សម្រាប់ការការពារជាតិនិងសន្តិសុខ បានថយចុះជាបន្តបន្ទាប់ (២២,៩៣ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ និង ២១,៩១ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦) ហើយត្រូវបានរំពឹងថា នឹងមានស្ថេរភាពនៅក្នុងកម្រិត ១៧,៤០ភាគរយ ត្រឹមឆ្នាំ២០១០ ។

បរិស្ថានសម្រាប់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ

២.០៩ ទិដ្ឋភាពបួន ដែលនៅព័ទ្ធជុំវិញស្នូលរបស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ គឺ : *(ក) សន្តិភាព ស្ថេរភាពនយោបាយនិងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម (ខ) សមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់និងក្នុងពិភពលោក (គ) ភាពជាដៃគូក្នុងការអភិវឌ្ឍ និង (ឃ) បរិស្ថានម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុដែលមានលក្ខណៈអនុគ្រោះ* ។ បន្ថែមលើនេះ បញ្ហាអន្តរវិស័យសំខាន់ៗមួយចំនួន ក៏ត្រូវបានគិតថា ជាផ្នែកនៃបរិស្ថានសម្រាប់វឌ្ឍនភាព ផងដែរ ។

២.១០ សន្តិភាព ស្ថេរភាពនយោបាយ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់ការធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពប្រកបដោយចីរភាព ។ បន្ថែមពីលើការកែប្រែរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដែលបានលើកឡើងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ ២.០៧ ខាងលើ ការផ្សះផ្សារជាតិដ៏មានតម្លៃក្រោយពីវិបត្តិ លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងការកាត់បន្ថយឧក្រិដ្ឋកម្ម ដែលសម្រេចបានក្នុងពេលកន្លងមក តាមរយៈការពិភាក្សា និងការសម្រួលគ្នាទៅវិញទៅមក ត្រូវបានលើកកម្ពស់ ។ សុវត្ថិភាពនិងសន្តិសុខនៅទូទាំងប្រទេស ត្រូវបានពង្រឹង ហើយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីធានាថា ការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសក្រុមប្រឹក្សាឃុំ-សង្កាត់លើកទី២ នៅឆ្នាំ២០០៧ នឹងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសន្តិវិធី ដោយមានការចូលរួមពីគ្រប់ស្រទាប់ប្រជាជន ដោយសេរីនិងយុត្តិធម៌ ។

២.១១ សមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងសហគមន៍តំបន់និងពិភពលោក : នៅកម្រិតតំបន់និងអនុតំបន់ ក្រៅពីការចូលរួមនៅក្នុងអាស៊ាន កម្ពុជាក៏បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងគំនិតផ្តួចផ្តើមនិងក្របខ័ណ្ឌនៃសហប្រតិបត្តិការជាច្រើនទៀត ដូចជា *កិច្ចប្រជុំអាស៊ី-អឺរ៉ុប ការសន្ទនាស្តីពីសហប្រតិបត្តិការអាស៊ី មហាអនុតំបន់ទន្លេមេគង្គ យុទ្ធសាស្ត្រសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចអាយេយ៉ាវ៉ាឌី-ចៅប្រាយ៉ា-មេគង្គ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការកម្ពុជា-ឡាវ-មីយ៉ាន់ម៉ា-វៀតណាម* និង*កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ត្រីកោណកម្ពុជា-ឡាវ-វៀតណាម* ជាដើម ។ កម្ពុជាបានផ្តល់សារៈសំខាន់ដូចគ្នាដែរ ទៅលើការចូលរួមនិងធ្វើសហប្រតិបត្តិការឱ្យបានសកម្ម នៅក្នុងអង្គការអន្តរជាតិសំខាន់ៗ ។ ការបញ្ចូលប្រទេសកម្ពុជា ជាសមាជិកពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក គឺជាសក្ខីភាពបង្ហាញថា កម្ពុជាបានត្រៀមរួចជាស្រេចហើយ ដើម្បីចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក ។ ការចូលរួមរបស់កម្ពុជាក្នុងកិច្ចការតំបន់និងអន្តរជាតិ មិនត្រឹមតែបានជួយលើកកម្ពស់កិត្យានុភាពនយោបាយ និងសេដ្ឋកិច្ចរបស់កម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងបានផ្តល់វិភាគទានយ៉ាងធំដល់ការថែរក្សាសុវត្ថិភាព សន្តិសុខ និងសន្តិភាព នៅក្នុងតំបន់ ក៏ដូចជា នៅទូទាំងពិភពលោក ។ គោលដៅចម្បងនៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះ គឺដើម្បីទាញយកផលប្រយោជន៍ឱ្យបានច្រើនជាអតិបរិមា ពីការធ្វើសមាហរណកម្មកម្ពុជាទៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក សំដៅធ្វើឱ្យសម្រេចបានគោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រជាអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ឱ្យបានឆាប់រហ័ស នៅកម្ពុជា ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនបន្ថែមទៀត ត្រូវតែបានធ្វើឡើង ដើម្បីពង្រីកនិងពង្រឹង និងដើម្បីទាញយកអត្ថ-ប្រយោជន៍ ពីដំណើរការនៃការធ្វើសមាហរណកម្ម ។

២.១២ ភាពជាដៃគូក្នុងការអភិវឌ្ឍ : ទិដ្ឋភាពជាមូលដ្ឋានបីនៃភាពជាដៃគូ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងអ្នកដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត គឺការធ្វើទំនាក់ទំនងជាមួយនឹង : *(១) សង្គមស៊ីវិល (២) ផ្នែកឯកជន* និង *(៣) ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស* ។ ក្នុងន័យនេះ :

- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងអស់ កំពុងត្រូវបានធ្វើឡើង ដើម្បីធ្វើឱ្យគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃសង្គមស៊ីវិលបានជាប់ពាក់ព័ន្ធនិងចូលរួមក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពសមស្រប នៃដំណើរការការងារផែនការ និងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ហើយដើម្បីធ្វើឱ្យសង្គមស៊ីវិលក្លាយជាដៃគូមួយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសជាតិ ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើន ទាំងក្នុងស្រុក ទាំងអន្តរជាតិ បានរួមចំណែកពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ក៏ដូចជានៅក្នុងការជំរុញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនិងសិទ្ធិមនុស្ស ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលជាច្រើន មានតំណាងរបស់ខ្លួនចូលរួមនៅក្នុង គណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូសហប្រតិ-បត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេស ហើយក៏មានការពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំទាំងឡាយនៃវេទិកាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នាពេលអនាគត ។ ច្បាប់ស្តីពីអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល នឹងត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅពេលឆាប់ៗនេះ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទូលំទូលាយ ជាមួយនឹងគ្រប់ស្ថាប័ននិងអង្គការដែលមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។

- តួនាទីដ៏សំខាន់របស់ផ្នែកឯកជន ដែលជាកម្លាំងចលករ សម្រាប់ការវិនិយោគនិងកំណើនសេដ្ឋកិច្ច មិនអាចមិនត្រូវបានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើនោះឡើយ ។ ដោយផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ចំពោះការសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការរបស់ផ្នែកឯកជន យន្តការជាច្រើនត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ហើយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើន នឹងត្រូវបានបន្តធ្វើ ដើម្បីពង្រឹងនិងពង្រីកនូវទំនាក់ទំនងប្រកបដោយភាពសុខដុមជាមួយនឹងផ្នែកឯកជន ដោយផ្អែកលើការប្រកាន់ខ្ជាប់នូវការអនុវត្តច្បាប់និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិនានា និងដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍ ។

២.១៣ ទំនាក់ទំនងជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស : រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ទទួលស្គាល់ដោយក្តីដឹងគុណថា ចំនួនដ៏ច្រើននៃជំនួយដ៏សប្បុរសផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុនិងបច្ចេកទេស ដែលកម្ពុជាទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស តាំងពីឆ្នាំ១៩៩៣មក បានជួយយ៉ាងច្រើននៅក្នុងជំរុញឱ្យមានវឌ្ឍនភាពដ៏ធំធេងនៅកម្ពុជា ។ ប្រការនេះបញ្ជាក់ឱ្យឃើញច្បាស់ថា ក្នុងនាមជាប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍តិចតួចមួយ កម្ពុជានៅតែបន្តត្រូវការជំនួយបែបនេះ សម្រាប់មួយរយៈពេលទៀតនាពេលអនាគត ដើម្បីធ្វើដំណើរឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ នេះ ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗ រួមមាន :

- ការអនុម័តយកក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីគ្រប់គ្រងគ្រប់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង នៅក្នុងភាពជាដៃគូរវាងរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។
- ការពង្រឹងនិងការធ្វើសុខដុមនីយកម្មយន្តការទាំងឡាយរបស់*ក្រុមការងារបច្ចេកទេស និងគណៈ-កម្មាធិការសម្របសម្រួលរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងដៃគូសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍* តាមរយៈការពិនិត្យមើលឡើងវិញយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។
- ការសម្រេចចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីចាប់ផ្តើមយកភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំពេញលេញ នៅក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ប្រចាំឆ្នាំសម្រាប់ការកៀរគរជំនួយ ដោយធ្វើការផ្លាស់ប្តូរដំណើរការនៃ *កិច្ចប្រជុំរបស់ក្រុមការងារពិគ្រោះយោបល់* ទៅជា *វេទិកាសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍកម្ពុជា* ពីឆ្នាំ២០០៧ តទៅ ។
- ការរៀបចំដំណើរការនៃការប្រមូលទិន្នន័យ ស្តីពីការរួមចំណែករបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ឱ្យទាន់ពេលវេលា ដើម្បីបញ្ចូលគ្នាជាមួយនឹង ការវិភាគការងារសម្រាប់ការរៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីការអនុវត្ត*ផយអជ កវស ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម* និង*ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ* ។

២.១៤ បរិស្ថានម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ : ទិន្នន័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដែលបានសន្មតយក សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៥ ដែលជាឆ្នាំគោលនៃ*ផយអជ ២០០៦-២០១០* មានការប្រែប្រួលជាវិជ្ជមានយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារតែមានការប៉ាន់ស្មានច្បាស់លាស់ជាងមុន ត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្រោយពេលដែលការរៀបចំ*ផយអជ* ត្រូវបានបញ្ចប់ ។ កត្តាសំខាន់ៗ នៅក្នុងចំណោមកត្តាដែលគួរកត់សម្គាល់បំផុត រួមមាន :

- *ផសស* បានកើនឡើង ក្នុងកម្រិតមួយដែលមិនធ្លាប់មានពីមុនមក គឺ១៣,៤ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដែលជិតស្មើនឹងពីរដងនៃកម្រិត ៧ភាគរយ ដែលបានប៉ាន់ស្មានក្នុងពេលរៀបចំ *ផយអជ* ទោះបីជាមានភាពមិនអាចដឹងមុនបាន ដែលបង្កឡើងដោយកត្តាក្រៅប្រទេស ដូចជា ការបន្តនៅមានថ្លៃប្រេងខ្ពស់ ក៏ដោយ ។
- កំណើនខ្ពស់ក្នុងវិស័យកសិកម្ម (ដំណាំ) គឺ ២៨,០ភាគរយ[១] ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ខ្ពស់ជាងការប៉ាន់ស្មាន ៨,០ភាគរយ នៅក្នុង*ផយអជ* ដែលជាបច្ច័យល្អនៃការវិនិយោគក្នុងផ្នែកធារាសាស្ត្រ និងភាពអំណោយផលល្អនៃអាកាសធាតុ ។
- ការឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងវិស័យកសិកម្ម បានធ្វើឱ្យកំណើននៅក្នុងវិស័យដទៃដែលផ្ទុយទៅវិញ មានលក្ខណៈថេរ មើលទៅឃើញហាក់ដូចជាមានកម្រិតតិចតួច ឬមិនសូវសំខាន់ ហើយសមាមាត្ររបស់វិស័យកសិកម្ម (ដំណាំ) បានកើនឡើងពី ១៦,៩ភាគរយ[២] បើប្រៀបធៀបនឹងកម្រិត ១៤,២ភាគរយ ដែលបានប៉ាន់ស្មាននៅក្នុង*ផយអជ* ។
- ក្នុងន័យនេះ តួលេខមូលដ្ឋានសម្រាប់ឆ្នាំគោល២០០៥ បានកើនឡើង ។ ដូច្នេះ ចំណុចដៅទាំងឡាយសម្រាប់ដំណាក់កាល*ផយអជ* ក៏បានកើនឡើងផងដែរ ទោះបីជាតួលេខទាំងនោះត្រូវផ្អែកលើតួលេខមូលដ្ឋានដែលត្រូវបានធ្វើការកែសម្រួលរួចហើយក៏ដោយ ។
- *ផសស* សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ ស្មើនឹង ១,៨៦លានរៀល គឺខ្ពស់ជាងការប៉ាន់ស្មានក្នុង*ផយអជ* ដែលស្មើនឹង ១,៤០លានរៀលសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៥ ហើយត្រូវបានរំពឹងថានឹងកើនឡើងដល់ ២,៨៨៨លានរៀលនៅឆ្នាំ២០១០ (ធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មានក្នុង*ផយអជ* ដែលមានតែ ២,២៤៣លានរៀលប៉ុណ្ណោះ) ។
- បើគិតតាមសមាមាត្រនៃវិស័យឧស្សាហកម្មនិងសេវាកម្មទាំងមូល ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរនៅតែបន្តធ្វើជាវិស័យមួយនាំមុខគេ ដោយមានវិស័យទេសចរណ៍និងសំណង់ ជាវិស័យឈានមុខបន្ទាប់ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រំពឹងទុកជារួមថា កំណើនដ៏ខ្ពស់នេះ នឹងនៅតែមានបន្តទៀត ។
- ហេតុដូចនេះ គ្រប់តួលេខម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច ត្រូវបានធ្វើការកែសម្រួលនិងបង្ហាញទាំងស្រុង នៅក្នុងតារាង២.១ ខាងក្រោម និងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១.២ និង ១.៣ ។

២.១៥ នៅឆ្នាំ២០០៦ កំណើន*ផសស* ត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាមានកម្រិត ១០,៨ភាគរយ បន្ថែមពីលើការកើនឡើងយ៉ាងខ្ពស់ នៅឆ្នាំ២០០៥ ។ អតិផរណា នឹងត្រូវបានរក្សាឱ្យនៅកម្រិត ៤,៧ភាគរយ ។ គោលនយោបាយថវិកាដែលមានលក្ខណៈជឿនលឿន ប្រយ័ត្នប្រយែង និងតឹងតែង សម្រាប់ចំណូលនិងចំណាយ បានបង្កើនចំណូលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលពី ១០,៦ភាគរយនៃ*ផសស* នៅឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ១១,៥ភាគរយនៃ*ផសស* នៅឆ្នាំ២០០៦

[១] គណនេយ្យជាតិកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៥, ព្រឹត្តិប័ត្រលេខ១០, វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ, ក្រសួងផែនការ

[២] គណនេយ្យជាតិកម្ពុជា ឆ្នាំ១៩៩៣-២០០៥, ព្រឹត្តិប័ត្រលេខ១០, វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ, ក្រសួងផែនការ

និងបង្កើនចំណាយដល់ ១៣,៦ភាគរយនៃ*ផសស* ពីលើកម្រិត ១៣,៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៥ ។ អត្រាប្ដូរប្រាក់ស្ថិតនៅស្ថេរភាពក្នុងកម្រិតប្រមាណ ៤.១០៣រៀល ក្នុងមួយដុល្លារអាមេរិក ។ ភាពប្រសើរឡើងបន្តិចម្ដងៗក្នុងការគ្រប់គ្រងអចលនៈទ្រព្យរបស់រដ្ឋ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំង ទ្រព្យសម្បត្តិរូបិយនិងអរូបិយ ក៏ដូចជា សហគ្រាសរដ្ឋនិងសហគ្រាសរដ្ឋចម្រុះរដ្ឋនិងឯកជន តាមរបៀបមួយដែលមានតម្លាភាពនិងប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍របស់រដ្ឋ និងដើម្បីបង្កើនចំណូលប្រកបដោយស្ថេរភាព ។ វិធានការនានា ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដើម្បីឱ្យមានការគ្រប់គ្រងយ៉ាងតឹងតែងតាមនីតិវិធីច្បាប់ សំដៅអនុវត្តតាមនូវនីតិវិធីដេញថ្លៃជាសាធារណៈ ដែលមានភាពច្បាស់លាស់និងមានតម្លាភាព នៅក្នុងការលក់ឬជួលកម្មសិទ្ធិរដ្ឋឬសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ ហើយជាការពិតណាស់ គឺនៅក្នុងរាល់ការផ្ដល់កិច្ចសន្យារបស់រដ្ឋ ។ ឆ្នាំ២០០៦ ត្រូវបានចាត់ទុកថា ជាឆ្នាំមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ហើយសន្និបាតនិងសិក្ខាសាលាជាច្រើន ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណង ជំរុញឱ្យមានការយល់ដឹងប្រសើរជាងមុនអំពី និងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពរបស់ ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈអំពីវិស័យនេះ ។

តារាង ២.១ : ទិន្នន័យម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗ[១]

(ភាគរយនៃ*ផសស* លើកលែងតែបានការបញ្ជាក់ផ្សេងទៀត)

សូចនាករ	២០០៥	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	២០១០
ផសស គិតតាមថ្លៃថេរ (% ប្រែប្រួល)	១៣,៤	១០,៨	៧,៣	៦,៦	៦,៨	៧,០
អតិផរណា (មធ្យមប្រចាំឆ្នាំ - %ប្រែប្រួល)	៥,៨	៤,៧	៣,០	៣,០	៣,០	៣,០
ចំណូល	១០,៦	១១,៥	១០,៧	១១,០	១១,៣	១១,៦
-- ចំណូលពន្ធ	៧,៨	៨,១	៨,៣	៨,៦	៨,៨	៩,០
ចំណាយ	១៣,៣	១៤,២	១៤,៤	១៤,៦	១៤,៧	១៤,៩
-- ចរន្ត	៧,៧	៨,០	៨,៦	៨,៩	៩,២	៩,៥
ការវិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (លានដុល្លារ)	៣៧៥	៤៧៥	៥៣០	៥៧៣	៦១៣	៦២០

ប្រភព : ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

២.១៦ គោលដៅរយៈពេលវែងនឹងបន្តនៅតែជា ការត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ដែលមានមូលដ្ឋានទូលំទូលាយចម្រុះច្រើនយ៉ាងនិងមានលក្ខណៈទ្រទ្រង់អ្នកក្រីក្រ ។ ស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដែលសម្រេចបានកន្លងមកបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់មួយ នៅក្នុងការបង្កើតឱ្យមានមូលដ្ឋានគ្រឹះ សម្រាប់កំណើនយ៉ាងខ្លាំងដែលសម្រេចបាននៅកម្ពុជាក្នុងពេលពីរ-បីឆ្នាំកន្លងទៅនេះ និងជាលទ្ធផលគឺសម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ហើយនឹងត្រូវថែរក្សាឱ្យមានជាបន្ត ព្រមទាំងត្រូវពង្រឹងបន្ថែមទៀតនៅក្នុងពេលអនាគត ។ ជាមួយនឹងជំនឿទុកចិត្តនិងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានពីការគ្រប់គ្រងដោយជោគជ័យលើសភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ច សូម្បីតែក្នុងអំឡុងពេលដែលទទួលរងសម្ពាធពីកត្តាសេដ្ឋកិច្ចខាងក្រៅប្រទេស ដូចជា វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនៅអាស៊ីខាងកើតឆ្នាំ១៩៩៧ ការផ្លាស់ប្ដូរទ្រង់ទ្រាយ

[១] តារាងលម្អិត មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១.១ និង ១.២

ធំផ្នែករចនាសម្ព័ន្ធនិងវិស័យក្រៅប្រទេសដែលបានកើតមានឡើងចាប់តាំងពីពេលនោះមក និងតម្លៃប្រេងខ្ពស់ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ២០០៤និង២០០៥ រាល់ការរំពឹងទុកដែលការធ្វើចំណោលម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចបានបង្ហាញខាងលើ នឹងអាចសម្រេចបានពេញលេញ ហើយគុណប្រយោជន៍ដែលទទួលបាន នឹងជះឥទ្ធិពលយ៉ាងទូលំទូលាយដល់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ក្នុងចំណោមវិធានការសំខាន់ផ្សេងៗទៀត ការងារទាំងឡាយដែលត្រូវអនុវត្ត រួមមាន ដូចខាងក្រោម :

- វឌ្ឍនភាពបន្ថែមទៀត នៅក្នុងការអនុវត្តកម្មវិធីកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដែលប្រឹងប្រែងបង្កើតឡើងនិងធានាឱ្យមានស្តង់ដារកម្រិតខ្ពស់ជាងមុននៃ ការងារគ្រប់គ្រងនិងគណនេយ្យភាពក្នុងការកៀរគរគ្រប់ធនធានចរន្តនិងមូលធនរបស់រដ្ឋាភិបាល ព្រមទាំងប្រសិទ្ធភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងនោះក្នុងការអនុវត្ត *ផយអជ* និងកម្មវិធីអាទិភាពផ្សេងៗទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម ត្រូវបានរំពឹងទុកថា នឹងដាក់ឱ្យដំណើរការសម្រាប់កម្មវិធីដែលមានរយៈពេលច្រើនឆ្នាំ ។
- ថវិកាសម្រាប់កម្មវិធី ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តរួចហើយសម្រាប់*កម្មវិធីសកម្មភាពជាអាទិភាព* ក្នុងក្រសួងចំនួន៧ (*ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងសុខាភិបាល ក្រសួងកិច្ចការនារី ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់ ក្រសួងយុត្តិធម៌*) ដែលនឹងមានផលប៉ះពាល់ទៅលើស្ថានភាពរបស់ភាពក្រីក្រ ។ ការធ្វើវិភាជន៍និងការប្រើប្រាស់ទាន់ពេលវេលា នូវថវិកាក្នុងក្រសួងទាំងនេះ នឹងត្រូវតាមដានត្រួតពិនិត្យយ៉ាងដិតដល់ ដើម្បីធានាឱ្យមានការសម្រេចបាននូវលទ្ធផលដែលបានរំពឹងទុក ធៀបនឹងសូចនាករ សំដៅធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការតម្រង់ទិសផ្តោតទៅរកលទ្ធផល ។
- ការកើនឡើងជាលំដាប់ក្នុងការវិភាជន៍ថវិកា និងការធានាផ្តល់ប្រាក់ចំណាយទាន់ពេលវេលា ដល់វិស័យអាទិភាពដែលជួយទ្រទ្រង់ដល់អ្នកក្រីក្រ ។ ការធ្វើវិភាជន៍ថវិកាដល់វិស័យកសិកម្ម មានចំនួន ០,៧ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ បានកើនឡើងដល់ ០,៩១ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ សម្រាប់វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ការធ្វើវិភាជន៍ថវិកាមានចំនួន ០,១៩ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ បានកើនឡើងដល់ ០,២ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ សម្រាប់វិស័យសុខាភិបាល ការធ្វើវិភាជន៍នេះមានចំនួន ០,៨៩ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ បានកើនឡើងដល់ ០,៩៦ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ចំណែកឯសម្រាប់វិស័យអប់រំ ការធ្វើវិភាជន៍មានចំនួន ១,៣៨ភាគរយនៃ*ផសស* នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ បានកើនឡើងដល់ ១,៥៦ភាគរយ នៃ *ផសស* នៅឆ្នាំ២០០៦[១] ។

[១] សូមមើលផងដែរក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៣

- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដោយមានការសម្របសម្រួលល្អរវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ (ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ) នឹងបន្តធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង និងពង្រឹងនូវលទ្ធផលសម្រេចបាន នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការធ្វើឱ្យមានស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងសម្រាប់ល្បឿននិងទិសដៅរបស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ព្រមទាំងសម្រាប់លើកកំពស់ការកៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុអសកម្ម ដើម្បីការវិនិយោគដែលបម្រើឱ្យការងារផលិតកម្ម ។ *ចក្ខុវិស័យនិងផែនការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ* កំពុងត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព ហើយលើកឡើងពីគម្រោងការអភិវឌ្ឍនូវប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលដំណើរការល្អនិងផ្អែកលើទីផ្សារ នៅក្នុងរយៈពេល៥ឆ្នាំខាងមុខ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការកៀរគរធនធាន សម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព ។
- កំណែទម្រង់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ នឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរទៅលើ ការពង្រឹងការគ្រប់គ្រងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិមួយសម្រាប់វិធានការច្បាប់ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ។ វិធានការច្បាប់សំខាន់ៗ រួមមាន ការអនុម័តឱ្យប្រើប្រាស់ *ច្បាប់ស្តីពីឧបករណ៍អាចជួញដូរបាននិងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់* និងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី *ប្រតិបត្តិការដោយមានការធានា* ដែលត្រូវបានដាក់ជូនទៅដល់រដ្ឋសភាពិនិត្យនិងអនុម័ត រួចហើយ ។
- កំណែទម្រង់ទាំងឡាយ ដើម្បីបង្កើននិងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវលទ្ធភាពទទួលបាននូវមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ។ វិធានការសំខាន់ៗ រួមមាន ការជម្រុញការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណដល់ និងការចុះឈ្មោះរបស់ស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ និងការសម្រួលឱ្យមានការទទួលយកនូវ លក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្អែកកិច្ចបញ្ជីការគណនេយ្យ និងការធ្វើរបាយការណ៍ដ៏សមស្រប ដោយសហគ្រាសពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ។ ភាពចាំបាច់ក្នុងការពង្រីកក្របខណ្ឌការងារនេះ ឱ្យទៅជាស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុក្នុងរូបភាពផ្សេងៗទៀត ដូចជា សហករណ៍សេវាហិរញ្ញវត្ថុ សមាគមឥណទាន និងធនាគារសញ្ជ័យភូមិ កំពុងត្រូវបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ។

២.១៧ ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ដែលមានលើពិភពលោកនិងបទពិសោធន៍ផ្ទាល់របស់កម្ពុជា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដឹងច្បាស់ថា កំណើនសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ដូចបានរំពឹងទុកខាងលើ នឹងត្រូវបន្តរុញច្រានដោយ កម្លាំងជំរុញ កាលានុវត្តភាព សម្ពាធ និងការបង្កការលំបាក របស់ទីផ្សារ ។ ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនានាដែលកើតមានកន្លងមក បានបង្ហាញឱ្យឃើញថា កំណើនបណ្តាលឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាច្រើន ហើយកំណើនទាមទារឱ្យមានការធ្វើការកែតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធជាបន្តនៅក្នុងប្រជាជននិងសេដ្ឋកិច្ច ។ ចំណេះដឹងជំនាញទាំងឡាយ នឹងត្រូវបង្កើតឡើង ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទាំងឡាយរបស់ទីផ្សារ ដែលកំពុងលេចឡើងដោយសារកំណើន ហើយជួនកាល តម្រូវការទាំងនោះជំរុញឱ្យមានការប្រែប្រួលនៅក្នុងប្រព័ន្ធអប់រំឧត្តមសិក្សានិងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ដែលត្រូវធ្វើការផ្គត់ផ្គង់នូវមុខជំនាញនានា ដើម្បីបម្រើសង្គមជាតិទាំងមូល នៅក្នុងរយៈពេលវែង ។ រហូតមកទល់នឹងពេលនេះ ឧស្សាហកម្មសម្លៀកបំពាក់ ការងារសំណង់ និងទេសចរណ៍ បានក្លាយជាវិស័យជំរុញឱ្យមានកំណើន ។ ទោះបីជាមូលដ្ឋានសម្រាប់កំណើនទាំងនេះ ត្រូវបានទទួលការស្វាគមន៍យ៉ាងខ្លាំង នៅក្នុងការបង្កើតការងារសម្រាប់ប្រជាជនជាច្រើន ក៏ដោយ

ក៏ការពឹងផ្អែកទៅលើតែវិស័យពីរ-បីបែបនេះ នឹងធ្វើឱ្យមានផលវិបាកជាច្រើន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងចីរភាពសេដ្ឋកិច្ច ពេលវែង ។ រាល់ការស្នើឡើងផ្នែកគោលនយោបាយ ត្រូវផ្តោតលើបញ្ហាសំខាន់ៗដូចខាងក្រោម នៅក្នុងចំណោម បញ្ហាសំខាន់ៗផ្សេងទៀត :

- កំណើនត្រូវធ្វើឱ្យមាន ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានជាច្រើន ទាំងតាមវិស័យ ទាំងតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ ដើម្បីធានាឱ្យមានចីរភាពសម្រាប់រយៈពេលវែង ។
- ក្រុមប្រជាជនដែលមានប្រៀបជាង (គិតតាមទ្រព្យធន កម្រិតអប់រំ ទីតាំងរស់នៅទីប្រជុំជន ។ល។) នឹងមានលទ្ធភាពប្រសើរជាងក្នុងការទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។
- កំណើនដ៏លឿន ក៏ជំរុញឱ្យមានផងដែរនូវ ការផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅពីជនបទមកទីក្រុង ដើម្បីស្វែងរក ការងារធ្វើនិងមុខរបរបន្ថែម ដែលធ្វើឱ្យមានការថយចុះកម្លាំងពលកម្មសម្រាប់ការងារកសិកម្ម នៅ តំបន់ជនបទ ។
- យុវជននឹងចាកចេញពីប្រជាជនវ័យចំណាស់នៅតំបន់ជនបទនិងតំបន់ដាច់ស្រយាល ដែលធ្វើឱ្យមាន ការធ្លាក់ចុះនូវផលិតភាពកសិកម្ម ។
- ដូចដែលបានស្តែងចេញរួចមកហើយពីចន្លោះឆ្នាំ១៩៩៣ និង ២០០៤ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចបានជះឥទ្ធិពល យ៉ាងច្រើនទៅលើកម្រិតនៃការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនៅក្នុងទូទាំងប្រទេស ប៉ុន្តែ កម្រិតភាពក្រីក្រ នៅតែបន្តមានកម្រិតខ្ពស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ។ បញ្ហានេះនឹងនៅតែបន្តមានទៅមុខទៀត និង កាន់តែស្រួចស្រាវជាងមុន ប្រសិនបើ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចមិនត្រូវបានគ្រប់គ្រងឱ្យបានសមស្របទេ ។
- ការមើលស្រាលណាមួយចំពោះវិស័យកសិកម្មដែលទ្រទ្រង់ដោយជីវភាពរស់នៅ នឹងមានផលវិបាក យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ចំពោះសន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ សម្រាប់ប្រជាជនភាគច្រើន ។
- អតុល្យភាពនិងការខូចទ្រង់ទ្រាយនៃរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចទាំងមូល ចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើការកែតម្រូវ ដោយធ្វើការតម្រង់ទិសកំណើន ទៅរកតំបន់ដែលមិនបានទទួលការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មពីមុនមក ។

២.១៨ ដោយមានការយល់ដឹង ពីបញ្ហាដែលបានបង្ហាញខាងលើ និងពីកត្តាផ្សេងៗដែលនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរ ដែលជាលទ្ធផលនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ច រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានឹងបន្តរក្សាការឃ្លាំមើលជាប្រចាំ នៅពេលដែលការ អភិវឌ្ឍកំពុងបន្តកើតមានឡើង ហើយនឹងប្រើប្រាស់ឧបករណ៍និងការលើកទឹកចិត្តផ្នែកគោលនយោបាយ ដ៏មាន ប្រសិទ្ធភាពនិងមានផលប្រយោជន៍ ដើម្បីធ្វើពិពិធកម្មកំណើនតាមវិស័យនិងតាមលក្ខណៈភូមិសាស្ត្រ ព្រមទាំង ផ្តល់បណ្តាញសុវត្ថិភាពសង្គម សំដៅធានាថា ប្រជាជនដែលបានដាក់ឱ្យនៅឆ្ងាយពីឥទ្ធិពលនៃកំណើន នឹងមិនត្រូវ បន្តនៅក្រៅរង្វង់នៃឥទ្ធិពលនេះ និងមិនត្រូវបានដាក់ឱ្យស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពងាយរងគ្រោះដូចមុនឡើយ ។ យុទ្ធសាស្ត្រ ទាំងឡាយដែលបានលើកឡើងសម្រាប់វិស័យនានា ដូចបានពិពណ៌នានៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌបន្តបន្ទាប់ និងក្នុងជំពូកទី៣ នឹងដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះ ។

២.១៩ <u>បញ្ហាវប្បធម៌និងសាសនា</u> គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ការកសាង ការពង្រឹង និងការថែរក្សា "*មូលធនសង្គម*" ដែលជាកត្តាដ៏សំខាន់បំផុតសម្រាប់ទ្រទ្រង់ដល់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច ព្រោះថា គ្មានទំហំណាមួយនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចអាចកើតឡើងបាន ឬអាចស្ថិតស្ថេរទៅបានដោយឯកឯងទេ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅតែបន្តផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ក្នុងការថែរក្សា និងលើកតម្កើងកេរ្តិ៍ដំណែលវប្បធម៌ដ៏ល្អថ្លៃថ្លាតែមួយរបស់ប្រជាជាតិ ដើម្បីអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធវប្បធម៌ក្នុងសង្គម ព្រមទាំងដើម្បីទាក់ទាញ "*ភ្ញៀវទេសចរណ៍វប្បធម៌*" ឱ្យចូលមកទស្សនាវប្បធម៌ពីអតីតកាល និងនាពេលបច្ចុប្បន្នរបស់កម្ពុជា ។

ចតុកោណទី១ : ការលើកស្ទួយវិស័យកសិកម្ម

២.២០ មុំទាំងបួនរបស់ចតុកោណនេះ គឺ *(ក) ការលើកកម្ពស់ផលិតភាពនិងពិពិធកម្មវិស័យកសិកម្ម (រួមទាំងអាហារូបត្ថម្ភនិងការអភិវឌ្ឍជនបទ) (ខ) កំណែទម្រង់ដីធ្លីនិងការបោសសម្អាតមីន (គ) កំណែទម្រង់វិស័យនេសាទនិងជលផល* និង *(ឃ) កំណែទម្រង់ព្រៃឈើ (រួមទាំងការការពារបរិស្ថាន)* ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការទប់ស្កាត់សកម្មភាពអនាធិបតេយ្យទាំងឡាយដែលបង្កការបំផ្លិចបំផ្លាញលើធនធានធម្មជាតិនិងបរិស្ថាន និងក្នុងការស្តារនិងលើកកម្ពស់សក្តានុពលធារាសាស្ត្រ ព្រមទាំងភាពអនុគ្រោះផ្នែកអាកាសធាតុ បានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងវិស័យនេះ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។

២.២១ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ការកែលម្អប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ស្ថានភាពល្អផ្នែកអាកាសធាតុ ការប្រើប្រាស់ពូជល្អជាងមុន និងការកែលម្អវិធីដាំដុះ បានរួមចំណែកដោយផ្ទាល់ ក្នុងការបង្កើនផលិតកម្មដំណាំ និងដោយប្រយោលក្នុងការធានាឱ្យមានសន្តិសុខស្បៀង និងក្នុងការលើកម្ពស់ផលិតភាពនិងពិពិធកម្ម ។ ការកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍ជនបទ បានធ្វើឱ្យលទ្ធភាពចូលទៅដល់ទីផ្សាររបស់ផលិតផលកសិកម្ម បានកើនឡើងច្រើនជាងមុន ។ លក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះទាំងឡាយដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ និងការបង្កើនការអនុវត្តប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មស្រូវ និងវិធីសាស្ត្រដាំដុះតាមលក្ខណៈសិរីរាង្គ បានធ្វើឱ្យផលិតផលស្រូវមានការកើនឡើងដល់ ៦,២៦លានតោន ក្នុងរដូវបង្កបង្កើនផលឆ្នាំ២០០៦-២០០៧ គឺកើនឡើងជិត៩ភាគរយ បើប្រៀបធៀបនឹងផលិតផលស្រូវក្នុងរដូវបង្កបង្កើនផលឆ្នាំ២០០៥-២០០៦ ដែលមានតែ ៥,៩៨លានតោនប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកឯដំណាំផ្សេងៗទៀត ជាពិសេស ផលិតផលដំណាំរួមផ្សំបានកើនឡើងតិចតួចក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ការស្តារនិងការលើកកម្ពស់សក្តានុពលធារាសាស្ត្រ នឹងបន្តស្ថិតនៅតែជាអាទិភាពខ្ពស់ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍការដាំដុះដំណាំនៅកម្ពុជា ។ យុទ្ធសាស្ត្រដ៏ទូលំទូលាយមួយសម្រាប់វិស័យកសិកម្មទាំងមូល កំពុងត្រូវបានរៀបចំ ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ នឹងត្រូវបានបញ្ចប់នៅក្នុងត្រីមាសទីមួយ ឆ្នាំ២០០៧ ។ យុទ្ធសាស្ត្រជាអាទិភាពនៅក្នុងវិស័យនេះ សម្រាប់ដំណាក់កាលរបស់*ផយអជ* ២០០៦-២០១០ ត្រូវបានយកទៅអនុវត្តដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។

២.២២ ការពង្រឹងនិងពង្រីកផលិតកម្មសត្វនិងការចិញ្ចឹមសត្វ និងសេវាកម្មបសុពេទ្យ នឹងបន្តរីកចម្រើនក្នុងកម្រិតយឺតៗ ក្នុងរយៈពេលពីរ-បីឆ្នាំខាងមុខ ដោយផ្អែកលើនិន្នាការអភិវឌ្ឍន៍ នាពេលថ្មីៗកន្លងមកនេះ ។ អនុវិស័យនេះនឹងនៅតែមានសារៈសំខាន់ សម្រាប់ការលើកកម្ពស់វិស័យកសិកម្មទាំងមូល ។

២.២៣ នៅឆ្នាំ២០០៦ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនក្នុងការគ្រប់គ្រងវិស័យជលផល ត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងសកម្មបំផុត នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃការកែទម្រង់វិស័យនេះ ដោយសម្រេចបានលទ្ធផលយ៉ាងច្រើន រួមមាន ការរៀបចំនិងកែសម្រួលលិខិតបទដ្ឋានសម្រាប់អនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំសហគមន៍នេសាទ ការអភិវឌ្ឍវារីវប្បកម្ម ការសិក្សាស្រាវជ្រាវការអភិរក្ស ការបង្ក្រាបបទល្មើសនេសាទ និងការផ្សព្វផ្សាយជាដើម ។ល។ ការធានាឱ្យមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់ធនធានជលផលប្រកបដោយចីរភាពសម្រាប់អ្នកក្រីក្រ នឹងនៅតែជាគោលដៅចម្បងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ក្នុងន័យនេះ អាទិភាពទាំង៥របស់ *ផយអជ* ដែលបានកំណត់សម្រាប់អនុវិស័យនេះត្រូវបន្តអនុវត្តតាមរូបភាពមួយ ដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។

២.២៤ ជាទូទៅ ស្ថានភាពសន្តិសុខស្បៀងនៅប្រទេសកម្ពុជាមានភាពល្អប្រសើរគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ។ តាមរយៈការអង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពកម្ពុជា បានឱ្យដឹងថា កង្វះអាហារូបត្ថម្ភដែលមានលក្ខណៈរ៉ាំរ៉ៃក្នុងចំណោមកុមារដែលមានអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ មានការថយចុះពី ៤៥ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០០មកត្រឹម ៣៧ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៥ ប៉ុន្តែភាពល្អប្រសើរនេះ មិនមានដូចគ្នាទេនៅក្នុងចំណោមបណ្តាខេត្តទូទាំងប្រទេស ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នានិងមានទិសដៅច្បាស់លាស់នៅក្នុងវិស័យជាច្រើន នឹងធានាថា "ត្រឹមឆ្នាំ២០១០ ប្រជាជនកម្ពុជាក្រីក្រដែលស្ថិតក្នុងស្ថានភាពអសន្តិសុខស្បៀង នឹងមានលទ្ធភាពទាំងផ្នែករូបវ័ន្តនិងសេដ្ឋកិច្ចល្អប្រសើរច្រើន ក្នុងការទទួលបានស្បៀងអាហារគ្រប់គ្រាន់ អាហារមានសុវត្ថិភាព និងមានជីវជាតិ ដើម្បីបំពេញសេចក្តីត្រូវការរបបអាហារ និងចំណង់ចំណូលចិត្តរបស់ពួកគេនៅគ្រប់ពេលវេលាសម្រាប់ជីវភាពរស់នៅមួយដ៏សកម្មនិងមានសុខភាពល្អ" ។ វឌ្ឍនភាពកន្លងមកក្នុងការបង្កើននិងធានាលទ្ធភាពមានស្បៀងអាហារសម្រាប់ ការប្រើប្រាស់ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងលទ្ធភាពទទួលបានស្បៀងអាហារ និងក្នុងការធានាឱ្យមានការប្រើប្រាស់ម្ហូបអាហារប្រកបដោយគុណប្រយោជន៍ តាមរយៈ ការអប់រំពីអាហារូបត្ថម្ភនិងសុខភាព កម្មវិធីផ្តល់ការបំប៉នមីក្រូសារជាតិនិងការការពារ(ជាតិដែកនិងវីតាមីនអា) និងការពង្រឹងជាបន្តទៀតនូវការប្រើប្រាស់អំបិលអ៊ីយ៉ូតនិងស្តង់ដារសុវត្ថិភាពម្ហូបអាហារ ។ល។ គួរតែត្រូវបានធ្វើឱ្យមានស្ថេរភាព ដើម្បីសម្រេចគោលដៅដែលបានលើកឡើងខាងលើ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ភូមិគោលដៅចំនួន១៨០ ត្រូវបានអនុវត្តក្នុង "កម្មវិធីជាតិស្តីពីសន្តិសុខស្បៀងនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ" ។

២.២៥ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដែលបានធ្វើឡើងក្នុងកំណែទម្រង់ផ្នែកព្រៃឈើ បានរួមចំណែកយ៉ាងច្រើន ក្នុងការថែរក្សាការគ្របដណ្តប់របស់ព្រៃឈើ ក្នុងរយៈពេលពីរ-បីឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ។ ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើមានប្រមាណ ៥៩ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៦ ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្តក្នុងការអភិរក្ស និងការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើប្រកបដោយចីរភាព រួមជាមួយនឹងការដាំព្រៃឈើឡើងវិញ ក៏នឹងរួមចំណែកក្នុងការថែរក្សាការគ្របដណ្តប់របស់ព្រៃឈើឱ្យបាន ៦០ភាគរយនៃផ្ទៃដីសរុបរបស់ប្រទេស នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ តាមការកំណត់របស់ *គអសក* ផងដែរ ។

២.២៦ វឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ត្រូវបានធ្វើឡើង ក្នុងការការពារនិងអភិរក្សបរិស្ថាន ។ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ តំបន់ទេសចរណ៍ធម្មជាតិបីកន្លែង ត្រូវបានបង្កើតឡើង ហើយពីរកន្លែងផ្សេងទៀត កំពុងត្រូវបានរៀបចំ ។ លើសពីនេះទៀត សហគមន៍នេសាទជាច្រើនក្នុងតំបន់ប្រើប្រាស់ច្រើនយ៉ាងនិងតំបន់បឹងទន្លេសាប និងសហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិ ត្រូវបានបង្កើតឡើង និងកំពុងរួមចំណែកក្នុងការទប់ស្កាត់ការចាក់ដីលុបដែនទឹកធម្មជាតិ និងការការពារការទន្ទ្រានយកដីខុសច្បាប់ និងការបំផ្លាញព្រៃឈើ ។ បន្ថែមពីលើផ្ទៃដីដែលបានដកហូតមកវិញចំនួន ៧២៣ហិកតា នាឆ្នាំ២០០៥ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានប្រមូលយកមកវិញនូវដីធ្លីដែលត្រូវបានកាន់កាប់ ដោយ ខុសច្បាប់នៅក្នុងតំបន់ការពារធម្មជាតិ បានចំនួន ២.៤៥៥ហិកតា ។ រហូតមកទល់ឆ្នាំ២០០៦ សហគមន៍តំបន់ការពារធម្មជាតិចំនួន ៧៧ ត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង ដែលក្នុងនោះ ៨សហគមន៍ ត្រូវបានបង្កើតនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ រហូតមកដល់ឆ្នាំ២០០៦ តំបន់ការពារធម្មជាតិចំនួន ១៦កន្លែង ត្រូវបានកំណត់ព្រំប្រទល់ ដែលក្នុងនោះ ២កន្លែងត្រូវបានកំណត់នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ហើយការធ្វើផែនទីជាផ្លូវការសម្រាប់តំបន់ការពារទាំងនេះ ក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើងដែរ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ការការពារបរិស្ថាននិងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ បាននិងកំពុងជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលបន្តនៅមានក្នុងទិដ្ឋភាពក្របខ័ណ្ឌស្ថាប័ននិងច្បាប់ ជាពិសេស ការខ្វះខាតក្នុងការងារសម្របសម្រួលរវាងស្ថាប័ននិងអាជ្ញាធរពាក់ព័ន្ធទាំងឡាយ ។ ការគ្រប់គ្រងកាកសំណល់រឹងនិងរាវរបស់រោងចក្រ ត្រូវបានកែលម្អ ដោយបានរួមចំណែកកាត់បន្ថយហេតុប៉ះពាល់ទៅលើបរិស្ថាន ។

២.២៧ កំណែទម្រង់ដីធ្លី នឹងនៅតែជាអាទិភាពខ្ពស់សម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ។ ការយកចិត្តទុកដាក់ នឹងផ្តោតទៅលើ ការផ្តល់នូវប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធីស្របច្បាប់និងមិនក្លែងបន្លំ ដើម្បីផ្តល់ការធានាសន្តិសុខក្នុងការកាន់កាប់ ដល់អ្នកទាំងឡាយណា ដែលប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែងនូវដីធ្លី ដែលពួកគាត់កំពុងកាន់កាប់ ។ ការងារដែលត្រូវធ្វើបន្ត គឺត្រូវត្រួតពិនិត្យនិងកម្រិតលើ ការប្រមូលផ្តុំកាន់កាប់ជាកម្មសិទ្ធិរបស់មនុស្សមួយចំនួនតូច (រួមទាំង ការពិនិត្យមើលឡើងវិញលើ ការផ្តល់រួចមកហើយនូវដីសម្បទានធំៗដែលមានទំហំធំលើសពីការកំណត់របស់ច្បាប់ភូមិបាលឆ្នាំ២០០១) និងលើដីដែលទុកទំនេរចោលនិងបានដាក់ឱ្យដំណើរការផលិតកម្ម/អាជីវកម្ម ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងចម្បងៗ សម្រាប់ការធ្វើឱ្យសម្រេចបានអាទិភាព និងការជំនះបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ រួមមាន :

- ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយនិងគតិយុត្តិ ដែលចាំបាច់សម្រាប់ការអនុវត្តច្បាប់ភូមិបាលប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ត្រូវបានជំរុញរៀបចំកសាងឡើង និងទទួលបានការអនុម័តជាបន្តបន្ទាប់ ដែលក្នុងនោះរាប់ចាប់តាំងពីអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា រហូតដល់ប្រកាសអន្តរក្រសួង មានជាអាទិ៍ អនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងដីរដ្ឋ ប្រកាសស្តីពីការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម ការធ្វើផែនទីនិងការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ដីរដ្ឋ សារាចរណែនាំស្តីពីវិធានការទប់ស្កាត់ការកាន់កាប់ដីរដ្ឋខុសច្បាប់ ព្រមទាំង ប្រកាស

អន្តរក្រសួងដែលទាក់ទងនឹង (ក) ការពង្រឹងគណៈកម្មការសុរិយោដី (ខ) យន្តការផ្តល់សេវាកម្មផ្សព្វផ្សាយការងារកសិកម្មសម្រាប់គ្រួសារដែលបានទទួលដីសម្បទានសង្គមកិច្ច ។ល។ ទន្ទឹមនឹងនេះ សេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយ និងអនុក្រឹត្យស្តីពីការចុះបញ្ជីដីសហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច និងគោលនយោបាយស្តីពីប្រព័ន្ធវាយតម្លៃដី ក៏ត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង និងកំពុងស្ថិតក្នុងដំណើរការពិគ្រោះយោបល់ដែរ ។ លើសពីនេះ ដើម្បីជំរុញដោះស្រាយវិវាទដីធ្លី អាជ្ញាធរដោះស្រាយវិវាទដីធ្លីត្រូវបានបង្កើតឡើង។

- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្ត ត្រូវបានធ្វើឡើង ក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនិងការអនុវត្តនីតិវិធីចុះបញ្ជីដី ដើម្បីផ្តល់កម្មសិទ្ធិតាមប្រព័ន្ធនិងដាច់ដោយដុំៗ ។ ការចុះបញ្ជីដែលមានលក្ខណៈតាមប្រព័ន្ធបានចំនួន ២៨០.២០៧ក្បាលដី ហើយតាមរបៀបដាច់ដោយដុំៗ បានចំនួន ១១.៧៥៤ ក្បាលដី ។
- យន្តការដោះស្រាយជម្លោះដីធ្លី តាមរយៈគណៈកម្មការសុរិយោដី បានដោះស្រាយជម្លោះដីធ្លី ១.២៤៦ករណី ដែលទាក់ទងនឹង ៦.៦៤១គ្រួសារ និងផ្ទៃដី ២.៣៩៤ហិកតា ។
- តាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៅនឹងកន្លែង និងការបែងចែកដីដែលដោះមីនរួចរួមទាំងដីដែលបានដកហូតពីការទន្ទ្រានខុសច្បាប់ ផ្ទៃដីសរុបចំនួន ៤.៥០៥.២២ហិកតា ត្រូវបានផ្តល់ជូនដល់ប្រជាជនក្រីក្រដែលគ្មានដីប្រមាណ ២៩.៧១៨គ្រួសារ ដើម្បីកាន់កាប់ជាកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ ។ ដោយផ្អែកតាមស្មារតីនៃគោលនយោបាយនិងអនុក្រឹត្យលេខ ១៩ អនក្រ.ប្រក ស្តីពីសម្បទានដីសង្គមកិច្ច គម្រោងសាកល្បងមួយដែលកំពុងអនុវត្តនៅស្រុកមេមត់ និងស្រុកក្រចេះ ដោយក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ដោយបានវាស់វែង និងកំពុងដំណើរការគូសផែនទី ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់និងចុះបញ្ជីដីឯកជនរបស់រដ្ឋ ឱ្យបានច្បាស់លាស់ នៅលើផ្ទៃដីសរុបជាង ៦.៣១៧ ហិកតា ។
- តម្លាភាពនិងគណនេយ្យភាពក្នុងការផ្តល់សេវាកម្មក្នុងវិស័យដីធ្លីនិងសំណង់ ត្រូវបានពង្រឹង ។

២.២៨ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តក្នុងប្រតិបត្តិការដោះមីន បានរួមចំណែកធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង នូវស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ចរបស់គ្រួសារកសិករក្រីក្រនៅក្នុងតំបន់ដាច់ស្រយាល និងជំរុញការអភិវឌ្ឍជនបទ ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ប្រតិបត្តិការកម្ទេចឬបោសសម្អាតមីននិងយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ បានបង្កើនផ្ទៃដីគ្មានមីនពី ៣០.២៦៣ហិកតា ដែលអនុវត្តបានជាក់ស្តែងនាឆ្នាំ២០០៥ (ការប៉ាន់ស្មានរបស់*ផយអជ* មាន ៣២.៩៧៤ហិកតា) ដល់ ៣៥.៤៣៦ហិកតា នៅឆ្នាំ២០០៦ ។ ចំនួនជនរងគ្រោះដោយសារមីន បានថយចុះប្រមាណ ៥០ភាគរយ ពោលគឺថយចុះពី ៨៧៥នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៥ (ការប៉ាន់ស្មានក្នុង*ផយអជ* មានចំនួនដល់ទៅ ៧៩៧នាក់) ដល់ ៤៤០នាក់ នៅឆ្នាំ២០០៦ ។ ផ្ទៃដីដែលបានដោះមីនរួចហើយ ត្រូវបានប្រែក្លាយឱ្យទៅជាផ្ទៃដីសម្រាប់បម្រើគោលបំណងសេដ្ឋកិច្ចនិងសង្គមកិច្ច ដូចជា តំបន់សម្រាប់ដាំដំណាំ តំបន់សម្រាប់ប្រជាជនរស់នៅ និងសម្រាប់ការកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច ផ្សេងៗ។

តារាង ២.២ : ចំណុចដៅវិស័យកសិកម្ម សម្រាប់ឆ្នាំ២០១០

ចំណុចដៅ	២០០៥	២០០៦	២០១០ (ចំណុចដៅ)
ផលិតផលស្រូវ (លានតោន)	៥,៩៨	៦,២៦	៦,៥
ទិន្នផលស្រូវក្នុងមួយហិកតា (តោន)	២,៤៨	២,៤៩	២,៥
ការនេសាទ (ទឹកសាប សមុទ្រ និងវារីវប្បកម្ម) តោន	៣៤០.០០០	៥០៥.០០០	៤៥០.០០០
ផ្ទៃដីស្រោចស្រព រួមទាំងការស្រោចស្រពបន្ថែម (ពាន់ហិកតា)	៥៩៦,៣	៧២១,៣	៨១០,៣
កំណែទម្រង់ដី-ចំនួនប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដែលបានផ្តល់ដល់កសិករ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	១២	១៣	២៤
ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	៦០	៥៩	៦០
ការពឹងផ្អែកលើឈើដុត (អុស ធ្យូង) : គ្រួសារ (%)	៨៥,៥	៨៣,៩	៦១

២.២៩ ការអភិវឌ្ឍជនបទ[១] ដែលជាកត្តាមួយយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់ការលើកកំពស់វិស័យកសិកម្មនិងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ គឺជាបញ្ហាអន្តរវិស័យ ហើយក៏ជាសកម្មភាពអាទិភាពមួយ សម្រាប់ការធ្វើវិភាជន៍និងការផ្តល់ថវិកាសម្រាប់ចំណាយផងដែរ ។ ហេតុដូចនេះ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧ វិស័យអភិវឌ្ឍន៍ជនបទនេះ ត្រូវបានជ្រើសរើសជាវិស័យអាទិភាពមួយ ក្នុងចំណោមវិស័យអាទិភាព ៦ផ្សេងទៀតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្រោមគម្រោងសាកល្បងនៃ*កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ* ។ ការផ្តល់និងការលើកកម្ពស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ ការលើកកម្ពស់សុខភាពនិងអនាម័យនៅតំបន់ជនបទ និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទ គឺជាសកម្មភាពសំខាន់ៗក្នុងវិស័យនេះ ហើយនឹងនៅតែបន្តជាសកម្មភាពអាទិភាពនិងជាការប្រឈម សម្រាប់ពេលខាងមុខ ។

២.៣០ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ : ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ផ្លូវថ្មីចំនួន ៩២ខ្សែ ដែលមានចម្ងាយសរុបចំនួន ២៦៤គ.ម ត្រូវបានសាងសង់ ។ ផ្លូវចំនួន ៤៤ខ្សែ ដែលមានចម្ងាយសរុប ៧០៧គ.ម ត្រូវបានជួសជុល និងផ្លូវចំនួន ១១៨ខ្សែ ដែលមានចម្ងាយសរុប ៨២២គ.ម ត្រូវបានថែរក្សា ។ ស្ពានតូចៗចំនួន ៧០ និងលូបង្ហូរទឹកចំនួន ១៦០ ត្រូវបានសាងសង់ ។ បន្ថែមលើនេះទៀត សាលារៀនថ្មីចំនួន ១៧ខ្នង ដែលមាន៧២បន្ទប់ និងទីផ្សារសហគមន៍ចំនួនបីកន្លែង (២នៅខេត្តកំពង់ធំ និង ១នៅភ្នំពេញ) ត្រូវបានសាងសង់ ។ ដើម្បីផ្តល់ទឹកបរិភោគដែលមានសុវត្ថិភាពជាងមុន ទឹកអណ្តូងពីអណ្តូងទឹកចំនួន ១.៨៤០ ត្រូវបានយកទៅធ្វើតេស្តមើល ។ បង្គន់អនាម័យតាមគ្រួសារចំនួន ៣.៥០០ និងបង្គន់សាធារណៈចំនួន ២២ ក៏ត្រូវបានផ្តល់ជូនប្រជាជនដែរ ។

២.៣១ សុខភាពនិងអនាម័យនៅតំបន់ជនបទ : ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ទឹកអនាម័យសម្រាប់បរិភោគ ត្រូវបានផ្តល់បន្ថែមទៅដល់ ៧១ស្រុក ក្នុង២៣ខេត្ត-ក្រុង ។ អណ្តូងថ្មីគ្រប់ប្រភេទចំនួន ១.៣៤៤ ត្រូវបានសាងសង់ និងអណ្តូងចាស់ៗគ្រប់ប្រភេទចំនួន ៦១០ ត្រូវបានជួសជុល ។ ក្នុងគោលបំណងផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាតបរិភោគ ស្រះទឹកចំនួន ១៨ ត្រូវបានផ្តល់ជូនដល់សហគមន៍ជនបទដែលខ្វះខាតទឹក ។

[១] តួលេខទាំងអស់នៅក្នុងការងារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ បង្ហាញតែពីសមិទ្ធផលដែលភាគច្រើនបង្កើតឡើងដោយក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ

២.៣២ ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជនបទ ៖ មីក្រូឥណទានដែលមានអត្រាការប្រាក់សមរម្យ ត្រូវបានផ្តល់ដល់ប្រជាជននៅជនបទ ដើម្បីអភិវឌ្ឍអាជីវកម្មធុនតូចនៅជនបទ ។ លើសពីនេះ ធនាគារស្រូវ និងធនាគារសត្វពាហនៈ ក៏បានដំណើរការ ដើម្បីជួយដល់ប្រជាជនក្រីក្រ ។ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រធុនតូច ក៏ត្រូវបានសាងសង់ដែរ ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់ទឹកសម្រាប់ការងារកសិកម្ម ។ ទំនប់ទឹកថ្មីប្រវែង ១.៦៨០ម៉ែត្រ ប្រឡាយទឹកចំនួន ២១ខ្សែ ដែលមានប្រវែង ៣៩.៥១០ម៉ែត្រត្រូវបានសាងសង់ ហើយទ្វារទឹកចំនួន៤ ក៏ត្រូវបានកសាងដែរ ។ ប្រឡាយទឹកចាស់ៗចំនួន ២៦ខ្សែ ដែលមានប្រវែង ៣៩.៥១០ ម៉ែត្រត្រូវបានជួសជុល ។

តារាង ២.៣ ៖ ចំណុចដៅសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍជនបទ ឆ្នាំ២០១០

ចំណុចដៅ	២០០៥	២០០៦	២០១០ (ចំណុចដៅ)
ផ្លូវលំជនបទដែលស្តារបាន គម (ក្នុងចំណោមផ្លូវសរុប២៨.០០០គម)	២២.៧០០	២៣.៧១០	២៥.០០០
ការទទួលបានទឹកស្អាតបរិភោគ (%នៃប្រជាជននៅជនបទ)	៤១,៦	៤២,៦	៤៥
ការទទួលបានអនាម័យ (%នៃប្រជាជននៅជនបទ)	១៥,៧	១៥,៨	២៥

ចតុកោណទី២ ៖ ការបន្តស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត

២.៣៣ ចតុកោណនេះ ជាចតុកោណកំណើននៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដែលគ្របដណ្តប់លើ *(ក) ការបន្តស្តារនិងកសាងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍ (ខ) ការគ្រប់គ្រងធនធានទឹកនិងប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ (គ) ការអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពល និងបណ្តាញអគ្គិសនី និង (ឃ) ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍* ។ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងដែលសម្រេចបាននៅក្នុងការងារអាទិភាពទាំងបួននេះ បានធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលជាវិជ្ជមាននៅក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ចនិងសេដ្ឋកិច្ច ដូចជា វិស័យអប់រំ សុខាភិបាល ទេសចរណ៍ ពាណិជ្ជកម្ម អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ រួមទាំងការធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងតំបន់និងពិភពលោក ។

២.៣៤ ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗ ក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវ័ន្ត (ក្នុងនោះ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទឹកស្អាតនៅក្នុងទីក្រុង) ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន ៖

- ផ្លូវជាតិនិងផ្លូវខេត្តដែលក្រាលកៅស៊ូ មានចម្ងាយសរុប ២.៧៣២គ.ម កើនពីឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានតែ ២.១០០គ.ម ប៉ុណ្ណោះ ដែលជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ឆ្នាំ២០០៦កន្លងទៅនេះ គឺជាឆ្នាំដំបូងដែលការដ្ឋានផ្លូវថ្នល់និងស្ពាន ត្រូវបានបើកឱ្យដំណើរការ ច្រើនជាងគេ ។
- ច្បាប់ចរាចរ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។ ការរៀបចំប្រព័ន្ធច្បាប់មួយដែលមានលក្ខណៈសមស្របនិងមានប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់វិស័យដឹកជញ្ជូន ហើយការពង្រឹងការអនុវត្តប្រព័ន្ធច្បាប់នេះ នៅតែបន្តជាអាទិភាពមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។

- វិធានការសុវត្ថិភាពចរាចរផ្លូវថ្នល់ត្រូវបានពង្រឹង តាមរយៈ (ក) ការរៀបចំដាក់ឱ្យអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន នៃគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរផ្លូវគោកដំណើរការ (ខ) ការរៀបចំឈុតឆាកអប់រំខ្លីៗស្តីពីសុវត្ថិភាពចរាចរផ្លូវគោកដើម្បីផ្សព្វផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ និង (គ) ការបោះពុម្ពផ្សាយនូវឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសុវត្ថិភាពចរាចរផ្លូវគោក ។
- ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវគោកនៅតែជាសកម្មភាពធំជាងគេបង្អស់នៅក្នុងវិស័យដឹកជញ្ជូន ។
- ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវដែក មានចំនួនប្រមាណតែ ២០ភាគរយនៃបរិមាណអ្នកធ្វើដំណើរ (នាក់/គម) និង ១០ភាគរយនៃបរិមាណទំនិញ (តោន/គម) ដែលធ្វើចរាចរក្នុងទូទាំងប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែផែនការនិងគម្រោងការជាច្រើន កំពុងត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីធ្វើឱ្យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកតាមផ្លូវដែកកាន់តែមានអត្ថប្រយោជន៍ ច្រើនជាងមុន ។
- ទំហំនៃដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹកក្នុងស្រុក ក៏មានបរិមាណតូចដែរ ។ ការដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹក មានចំនួនប្រមាណតែ ១៥ភាគរយនៃបរិមាណអ្នកធ្វើដំណើរ (នាក់/គម) និង ២០ភាគរយនៃបរិមាណទំនិញ (តោន/គម) ដែលធ្វើចរាចរក្នុងទូទាំងប្រទេសប៉ុណ្ណោះ ទោះបីជាបរិមាណទំនិញសរុបដែលបានលើកដាក់នៅកំពង់ផែអន្តរជាតិពីរមានដល់ ២,៦លានតោន ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ក៏ដោយ ដោយមានការកើនឡើង ១៥ភាគរយ បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងបរិមាណលើកដាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ។ ការបូមដីស្តារគ្រប់ផ្លូវទឹកក្នុងស្រុកសំខាន់ៗ ជាពិសេស ទន្លេមេគង្គនិងទន្លេសាប បានបន្តជួយសម្រួលដល់ការដឹកជញ្ជូនតាមទន្លេ និងស្ថិតនៅតែជាអាទិភាពបន្ទាន់ ។ ថ្លៃដឹកជញ្ជូនខ្ពស់ និងប្រសិទ្ធភាពការងារដែលមានលក្ខណៈមិនទាន់សមស្រប គឺជាបញ្ហាប្រឈមដែលត្រូវចាប់អារម្មណ៍ ដើម្បីធ្វើការដោះស្រាយ នៅក្នុងផ្នែកដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវទឹកក្នុងស្រុក ។
- ការបង្កើនលើកកម្ពស់គុណភាពនិងសមត្ថភាពរបស់អាកាសយានដ្ឋានអន្តរជាតិទាំងបី បានជំរុញឱ្យមានការអភិវឌ្ឍយ៉ាងខ្លាំងក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ ដែលបានរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច តាមរយៈ ឥទ្ធិពលពហុមេគុណនៃវិស័យនេះ ។ អាកាសយានដ្ឋានក្នុងស្រុកចំនួន៨ ត្រូវបានជួសជុល និងថែរក្សា ជាពិសេសផ្នែកសំខាន់ៗជាច្រើន ដូចជា ផ្លូវហោះហើរនិងចុះចតទីលានចត និងការកំណត់ព្រំខ័ណ្ឌរបស់អាកាសយានដ្ឋានទាំងនោះ ទៅតាមផែនការប្រចាំឆ្នាំ ។ ក្រុមហ៊ុនអាកាសចរណ៍អន្តរជាតិពីរទៀត បានចាប់ផ្តើមហោះហើរមកកម្ពុជា ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ហើយការហោះហើរជាអន្តរជាតិ បានកើនឡើង ១៣ភាគរយ ធៀបនឹងឆ្នាំ២០០៥ ។ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សក្នុងជំនាញអាកាសចរណ៍ស៊ីវិល នឹងស្ថិតនៅជាអាទិភាពមួយ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍក្នុងវិស័យនេះនាពេលអនាគត ។

- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើនត្រូវបានធ្វើឡើង នៅក្នុងពង្រីកការងារផលិតទឹកស្អាតសម្រាប់តំបន់ទីប្រជុំជន ។ នៅឆ្នាំ២០០៦នេះ សមត្ថភាពផលិតទឹកស្អាតរបស់រដ្ឋាករទឹកក្នុងក្រុងព្រះសីហនុ និងនៅទីរួមខេត្តសៀមរាប ត្រូវបានបង្កើនដល់ ៨.០០០ម៉ែត្រគ្រីគុណក្នុងមួយថ្ងៃ ចំណែកឯរដ្ឋាករទឹកខេត្តបាត់ដំបង ពោធិសាត់ កំពង់ធំ កំពង់ចាម កំពត និងខេត្តស្វាយរៀង ក៏បានលើកកម្ពស់សមត្ថភាពផលិតទឹកស្អាតរបស់ខ្លួន ចាប់ពី ២.៥០០ ដល់ ៨.០០០ម៉ែត្រគ្រីគុណដែរ ។

២.៣៥ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នានិងការវិនិយោគនៅក្នុងផ្នែក ធារាសាស្ត្រនិងការគ្រប់គ្រងធនធានទឹក ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ធ្វើឱ្យសម្រេចបានលទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដូចខាងក្រោម :

- ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រនិងប្រឡាយបង្ហូរទឹកដែលមានស្រាប់ជាច្រើន ជាពិសេស នៅក្នុងតំបន់ដែលមានអត្រាភាពក្រីក្រខ្ពស់ និងតំបន់តាមបណ្តោយព្រំដែន ត្រូវបានស្តារនិងជួសជុលឡើងវិញ ដោយមានសមត្ថភាពស្រោចស្រពលើផ្ទៃដីសរុប ៨៩.២១១ហិកតា (ផ្ទៃដីស្រែវស្សា ៧៥.១០១ហិកតា និងផ្ទៃដីស្រែប្រាំង ១៤.១១០ហិកតា) ។
- សមត្ថភាពស្តុកទឹកលើដី ត្រូវបានពង្រីក ហើយបច្ចេកវិទ្យាប្រមូលទឹកទុក ត្រូវបានលើកកម្ពស់ ។
- វិធានការសម្រាប់ការកាត់បន្ថយនិងការគ្រប់គ្រង គ្រោះទឹកជំនន់និងគ្រោះរាំងស្ងួត ត្រូវបានរៀបចំបង្កើតឡើង និងត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ។
- សហគមន៍កសិករប្រើប្រាស់ទឹក ត្រូវបានពង្រឹង និងពង្រីក ដោយមានការបង្កើននូវសមាជិកភាព និងការចូលរួមរបស់ស្ត្រី ។
- ប្រព័ន្ធតាមដាននិងសង្កេតឧតុនិយម-ជលសាស្ត្រទូទាំងប្រទេស ដែលអាចមានលទ្ធភាពផ្តល់នូវការព្យាករណ៍ឧតុនិយម-ជលសាស្ត្រមួយ ដែលមានគុណភាពខ្ពស់ មានប្រសិទ្ធភាព និងផ្តល់ព័ត៌មានទាន់ពេលវេលា ត្រូវបានតម្លើង និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ។ ក្តារម៉ែត្រសម្រាប់វាស់កម្ពស់ទឹកបីកន្លែងត្រូវបានតម្លើងនៅខេត្តព្រៃវែង កំពង់ចាម និងកណ្តាល ហើយស្ថានីយ៍តាមដាននិងអង្កេតឧតុនិយមពីរកន្លែងនៅខេត្តរតនៈគិរី និងមណ្ឌលគិរី និងប៉ុស្តិ៍តម្រងទឹកភ្លៀងពីរកន្លែងនៅខេត្តឧត្តរមានជ័យ ក៏ត្រូវបានតម្លើងដែរ ។

២.៣៦ ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗ ក្នុងវិស័យថាមពលនិងអគ្គិសនី និង ប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- ធ្វើកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលមធ្យមសម្រាប់វិស័យថាមពលរបស់ *ផយអជ* បានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវស្ថានភាពអគ្គិសនីភាវូបនីយកម្មរបស់ប្រទេស ជាពិសេស នៅតំបន់ជនបទ ។ ការផលិតអគ្គិសនីបានកើនឡើង ២០ភាគរយ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ពោលគឺ បានកើនឡើងពី ៨៩៤,៥២ គីកាវ៉ាត់ម៉ោង (តួលេខជាក់ស្តែង) ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ១.០៧៣,២៨ គីកាវ៉ាត់ម៉ោង ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ចរន្តអគ្គិសនីនាំចូលពីប្រទេសថៃមានការកើនឡើងប្រមាណ ២០ភាគរយ (កើនពី

៥៦,៨៣ គីកាវ៉ាត់ម៉ោង នៅឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ៦៨,២៤គីកាវ៉ាត់ម៉ោង នៅឆ្នាំ២០០៦) ហើយការនាំចូលពីប្រទេសវៀតណាមក៏មានការកើនឡើងដែរ គឺជិត៦០ភាគរយ (កើនឡើងពី ២៥,៤០គីកាវ៉ាត់ម៉ោង ក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ ៤០,៥៨គីកាវ៉ាត់ម៉ោង នៅឆ្នាំ២០០៦) ។

- ការរុករកប្រភពធនធានប្រេងកាតនិងឧស្ម័ននៅក្នុងដែនសមុទ្រ កំពុងតែមានដំណើរការល្អ ហើយការទាញយកផលនឹងអាចចាប់ផ្តើមក្នុងរយៈពេលមិនយូរខាងមុខ ។ ផែនការសម្រាប់ប្រើប្រាស់ប្រភពថាមពលនេះ និងចំណូលដែលអាចទទួលបានពីប្រភពធនធាននេះតាមរបៀបមួយដ៏ប្រសើរបំផុត ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងរយៈពេលចំពោះមុខនិងយូរអង្វែង កំពុងត្រូវបានសិក្សានិងវាយតម្លៃ យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ។

២.៣៧ ការអភិវឌ្ឍធំៗ ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននិងទូរគមនាគមន៍ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- បណ្តាញទូរគមនាគមន៍ត្រូវបានពង្រីក ដោយបានស្តែងចេញតាមការកើនឡើងនៃចំនួនអ្នកប្រើប្រាស់ទូរស័ព្ទ (ទូរស័ព្ទខ្សែនិងចល័ត) ដែលបានកើនឡើងដល់ ១.១៧៥.០០០នាក់ ឬ ៧,៥៦នាក់ក្នុងចំណោមប្រជាជន ១០០នាក់ ធៀបនឹងតួលេខឆ្នាំ២០០៥ ដែលមានតែ ៨៨២.០០០នាក់ ឬ ៦,១០ នាក់ក្នុងចំណោមប្រជាជន ១០០នាក់ ជាពិសេស ការកើនឡើងនៅក្នុងតំបន់ជនបទ ។ ទន្ទឹមនេះលទ្ធភាព ទទួលបានសេវាអ៊ីមែលនិងអ៊ិនធ័រណែត ក៏មានការកើនឡើងថែមទៀតនៅក្នុងខេត្ត-ក្រុងទាំង២៤។
- ការគ្របដណ្តប់ និងគុណភាពនិងប្រសិទ្ធភាពនៃ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយរបស់រដ្ឋាភិបាល ក្នុងនោះមាន វិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និងទីភ្នាក់ងារសារព័ត៌មាន ត្រូវបានពង្រីក និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ។ ប្រមាណ ៧០ភាគរយនៃប្រជាជនកម្ពុជា បានទទួលព័ត៌មាន ការអប់រំ និងការកំសាន្តតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយដែលកំពុងមានសព្វថ្ងៃនេះ ទាំងរបស់រដ្ឋាភិបាល និងរបស់ឯកជន ។
- អ្នកវិនិយោគទុនបរទេសច្រើនថែមទៀត បានចូលរួមក្នុងវិស័យនេះ ហើយបានរួមចំណែកយ៉ាងច្រើនក្នុងការអភិវឌ្ឍក្នុងវិស័យ ។

ចតុកោណទី៣ : ការអភិវឌ្ឍផ្នែកឯកជននិងការបង្កើតការងារ

២.៣៨ មុំទាំងបួននៃចតុកោណនេះរួមមាន *(ក) ការពង្រឹងវិស័យឯកជននិងការទាក់ទាញការវិនិយោគ (ខ) ការលើកស្ទួយសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម (គ) ការបង្កើតការងារ និងការធានាលក្ខខណ្ឌការងារល្អប្រសើរជូនកម្មករនិងនិយោជិត (ឃ) ការរៀបចំប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមសម្រាប់កម្មករ* ។ វឌ្ឍនភាពដែលបានធ្វើឱ្យមានឡើងកន្លងមកដើម្បីសម្រេចអាទិភាពទាំងនេះ បានរួមចំណែកគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងការអភិវឌ្ឍថ្មីៗនេះ ក្នុងវិស័យផ្សេងៗទៀត និងក្នុងការលើកកម្ពស់ស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចរបស់ប្រជាជននៅជនបទ ជាពិសេស អ្នកក្រីក្រ ។

២.៣៩ ការអភិវឌ្ឍចម្បងៗ ក្នុងការពង្រឹងវិស័យឯកជននិងការទាក់ទាញការវិនិយោគ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- វេទិកាចម្រុះរវាងរាជរដ្ឋាភិបាលនិងវិស័យឯកជន បានបន្តរៀបចំកិច្ចប្រជុំរៀងរាល់ ៦ខែម្តង ។ វេទិកានេះ និងគណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារនិងអនុគណៈកម្មាធិការផ្សេងៗទៀត បានផ្តល់លទ្ធភាពយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនិងការយល់ដឹងពីគ្នា ដ៏មានអត្ថប្រយោជន៍ រវាងរាជ-រដ្ឋាភិបាលនិងវិស័យឯកជន ។ ក្រុមការងារថ្មីមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងថែមទៀត សម្រាប់ជំរុញការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវទំនាក់ទំនងល្អរវាងនិយោជកនិងនិយោជិត ។ ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មធនធានរ៉ែលោហធាតុ និងការពង្រឹងនិងការលើកកម្ពស់សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្ម ដែលត្រូវបានបន្ថែមជាអាទិភាព សម្រាប់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងឡាយ នៅក្នុងការងារនេះ ។
- លើកកម្ពស់កំណើន ដែលនាំមុខដោយការនាំចេញ និងដែលមានលក្ខណៈគាំទ្រអ្នកក្រីក្រ តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្ម ការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជនក្នុងវិស័យអាទិភាពមួយចំនួន ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តសម្រួល និងទ្រទ្រង់ ដោយការគាំទ្ររបស់រដ្ឋាភិបាល ។ ឧស្សាហកម្មដែលត្រូវការពលកម្មច្រើន និងកម្មន្តសាលនិងការកែច្នៃសម្រាប់ការនាំចេញ វិស័យទេសចរណ៍និងសកម្មភាពដែលពាក់ព័ន្ធនិងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស គឺជាគោលដៅដ៏ចម្បងរបស់ការវិនិយោគរបស់វិស័យឯកជន នៅក្នុងរយៈពេលកន្លងមក ។
- វិស័យពាណិជ្ជកម្ម បានក្លាយជាប្រភពដ៏ចម្បងមួយសម្រាប់កំណើនសេដ្ឋកិច្ច ជាកត្តាមួយយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់ស្ថេរភាពម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងជាការរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ ការនាំចេញផលិតផលសំលៀកបំពាក់ បានកើនឡើងដល់ ១២.៧០៩ពាន់លានរៀល (ជាង ៣ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក) នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ស្រូវចំនួន ១.៥លានតោន ត្រូវបាននាំចេញនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ គឺស្មើនឹងពីរដងនៃ កម្រិតនាំចេញឆ្នាំ២០០៥ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ការនាំចេញផលិតផលផ្សេងទៀតរបស់កម្ពុជា នៅតែជួបប្រទះនឹងបញ្ហាប្រឈមជាច្រើន ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ គំនិតផ្តួចផ្តើមនិងវិធានការកែ ទម្រង់នានា ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បី :
  - ជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានលទ្ធភាពចូលទៅក្នុងទីផ្សារក្រៅប្រទេសនានា របស់ផលិតផលពិសេស និងមានគុណភាពខ្ពស់របស់កម្ពុជា ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងផលិតផលកសិកម្ម (ជាពិសេស ផលិតផលដែលបានកែច្នៃរួចហើយ) ផលិតផលកែច្នៃពីត្រី និងសេវាកម្មកម្លាំងពលកម្ម ។
  - ជំរុញផលិតផលកម្ពុជានៅទីផ្សារបរទេស ។
  - ជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការបង្កើតសមាគមសម្រាប់សមាជិកភាពក្នុងធុរៈកិច្ច និងពង្រឹងសមត្ថភាពផ្សព្វផ្សាយរបស់សមាគមទាំងនោះ ។
  - កាត់បន្ថយឧបសគ្គនានាដែលបណ្តាលមកពីគោលនយោបាយ ចំពោះប្រសិទ្ធភាពរបស់អន្តរកម្មទាំងឡាយ ។

- រៀបចំឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវអធិការកិច្ចគយ ដើម្បីធ្វើឱ្យការងារនេះមានភាពងាយស្រួលជាងមុន សម្រាប់អតិថិជន និងមិនមានការពន្យារនិងការចំណាយដែលផ្សារភ្ជាប់នឹងស្ថានភាពនេះ រួមទាំង ការរៀបចំ និងការអនុវត្តច្បាប់គយនិងរដ្ឋាករ ដែលបានកែសម្រួលរួចហើយ ។
- កាត់បន្ថយឧបសគ្គនៃការនាំចូល ដូចជា តម្លៃខ្ពស់នៃការចុះបញ្ជី និងតម្លៃនៃការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ ។
- ជួយសម្រួលដល់ការបង្កើត *តំបន់កែច្នៃសម្រាប់ការនាំចេញ* ដើម្បីជំរុញឧស្សាហកម្មកែច្នៃ និង កម្មន្តសាល សម្រាប់បម្រើឱ្យការនាំចេញ ។

២.៤០ ការអភិវឌ្ឍបន្ថែមទៀតនៅក្នុងសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម បានរួមចំណែកផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ដល់ សហគមន៍ជនបទ ក្នុងការកែច្នៃ និងក្នុងការបង្កើតតម្លៃបន្ថែមទៅលើផលិតផល ក៏ដូចជា ការបង្កើតការងារធ្វើ ។ ការអភិវឌ្ឍទាំងនេះក៏បានបង្កើតផងដែរ នូវទំនាក់ទំនងដ៏សំខាន់ ជាមួយនឹងការអភិវឌ្ឍនៃវិស័យពាណិជ្ជកម្ម ក៏ដូចជា ជាមួយនឹងសហគ្រាសធុនធំ ។

២.៤១ ការង្កើតការងារនិងការធានាលក្ខខណ្ឌការងារល្អប្រសើរជូនកម្មករនិងនិយោជិត គឺជាគោលដៅរយៈពេល វែងមួយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលសំដៅលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ហើយចុងក្រោយ បង្អស់ដើម្បីការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិង និងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានដើរតួនាទី យ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការបង្កើតឱកាសការងារ សម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ ជាពិសេស អ្នកក្រីក្រ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ ដោយមានជំនួយពីរាជរដ្ឋាភិបាល ពលករកម្ពុជាចំនួន ៣៩.០៧៥នាក់ ត្រូវបានផ្តល់ការងារជូន ទាំងនៅ ក្នុងនិងក្រៅប្រទេស (៣៥.៤៣៩នាក់ នៅក្នុងប្រទេស និង៣.៦៣៦នាក់ នៅក្រៅប្រទេស) បើប្រៀបធៀប ជាមួយតួលេខឆ្នាំ២០០៥ គឺមានតែ ២២.៨៣០នាក់ប៉ុណ្ណោះ (២០.៥៥២នាក់ នៅក្នុងប្រទេស និង ២.២៧៨នាក់ នៅក្រៅប្រទេស) ។ បណ្តាញអប់រំនិងបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសនិងវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីបម្រើ ដោយស្មើភាពគ្នា ទាំងបុរសនិងទាំងស្ត្រី ជាពិសេស ជនក្រីក្រ ជនពិការ និងក្រុមជនដែលងាយរងគ្រោះ ហើយ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារការងារ សម្រាប់រយៈពេលខ្លីនិងវែង ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ សិស្ស-និស្សិត ដែលបានបញ្ចប់ការសិក្សានៅតាមគ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេសវិជ្ជាជីវៈសាធារណៈ មានចំនួន ១០.៦៨៦នាក់ (ដោយមិនរាប់បញ្ចូលតួលេខសិស្ស-និស្សិតដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល តាមរយៈ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងសាសាឯកជននានា) គឺមានការកើនឡើងធៀបជាមួយតួលេខឆ្នាំ២០០៥ ដែលស្មើនឹង ៩.០៧៣នាក់ ។ អង្កេត ស្តីពីវិសមភាពយេនឌ័រនៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលមុខជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវបានរៀបចំធ្វើឡើងនៅក្នុងខេត្ត-ក្រុងជា ច្រើន ហើយការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រទៅក្នុងកម្មវិធីនៃការបណ្តុះបណ្តាលមុខជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ក៏ត្រូវបានចាប់ផ្តើមធ្វើឡើង ដែរ ។ លក្ខខណ្ឌនៃកន្លែងធ្វើការ ដែលមានសុវត្ថិភាពត្រឹមត្រូវនិងមានអនាម័យល្អ និងលក្ខខណ្ឌកិច្ចសន្យាដែល ត្រឹមត្រូវ និងយុត្តិធម៌សម្រាប់កម្លាំងពលកម្ម រួមទាំង ការកំណត់កម្រិតអប្បបរមានៃប្រាក់ឈ្នួលប្រចាំខែ និងថ្ងៃ ឈប់សម្រាកការកាត់បន្ថយវិសមភាព ក្នុងប្រាក់ឈ្នួលរវាងបុរសនិងស្ត្រី ដំណោះស្រាយជម្លោះនិងការមិនឯកភាព

គ្នា ដោយសន្តិវិធី ដោយមិនបង្កឱ្យមានការអាក់ខានដល់ផលិតកម្ម និងការបាត់បង់ប្រាក់ឈ្នួលរបស់និយោជិក ត្រូវបាន យកចិត្តទុកដាក់អនុវត្ត ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការកាត់បន្ថយសមាមាត្រនៃពលកម្មកុមារក្នុងមុខរបរដែលមានគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវបានអនុវត្តតាមរយៈគម្រោង/កម្មវិធី និងវិធានការគោលនយោបាយជាច្រើន ។ កុមារចំនួន ១៦.០០០នាក់ ត្រូវបានទទួលការអប់រំ និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈក្រៅប្រព័ន្ធ ។ ផែនការប្រាំឆ្នាំស្តីពីការលុបបំបាត់រូបភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃពលកម្មកុមារ និងលិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗទៀតដែលទាក់ទងនឹងពលកម្មកុមារនិងបញ្ហាទាំងឡាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពលកម្ម ត្រូវបានរៀបចំកសាងឡើង និងរៀបចំជាសេចក្តីព្រាង ។

២.៤២ ទេសចរណ៍ : វិស័យនេះ គឺមានលំដាប់ថ្នាក់ទី២ បន្ទាប់ពីផ្នែកឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ ដែលរួមចំណែកក្នុងការបង្កើនកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងក្នុងការផ្តល់ការងារដ៏ច្រើនជូនប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងផ្នែកជាច្រើនដែលទាក់ទង (ដូចជាការធ្វើបដិសណ្ឋារកិច្ចកិច្ចភ្ញៀវទេសចរ ការដឹកជញ្ជូនភ្ញៀវ និងផ្នែកផ្សេងទៀត) ។ ក្នុងឆ្នាំថ្មីៗកន្លងទៅនេះ វិស័យទេសចរណ៍ បាននិងកំពុងកើនឡើងក្នុងអត្រាយ៉ាងខ្ពស់និងឆាប់រហ័ស ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ខ្លួន ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយទេសចរណ៍ ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍មូលដ្ឋានដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* (ការអនុវត្តគោលនយោបាយបើកទូលាយជើងមេឃ ការពង្រឹងវិស័យទេសចរណ៍ក្នុងតំបន់ ការពង្រឹងសមត្ថភាពដើម្បីទប់ស្កាត់រាលសកម្មភាពឧក្រិដ្ឋកម្មដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យទេសចរណ៍) និងក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ (ផ្លូវថ្នល់ អាកាសយានដ្ឋាន កំពង់ផែ) ក៏ដូចជាការផ្តល់នូវបរិយាកាសមួយដែលមានសន្តិភាព ច្បាប់ និងសណ្តាប់ធ្នាប់ បានធ្វើឱ្យមានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៅក្នុងវិស័យទេសចរណ៍នេះ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ភ្ញៀវទេសចរណ៍អន្តរជាតិចំនួន ១.៧០០.០៤១នាក់ បានចូលមកទស្សនាកម្ពុជា គឺបានកើនឡើង ១៩.៥៩ភាគរយ បើប្រៀបធៀបនឹងតួលេខឆ្នាំ២០០៥ ដោយបានរួមចំណែករកចំណូលជាតិជារូបិយប័ណ្ណបរទេសបានប្រមាណ ១.០៤៩ លានដុល្លារអាមេរិក និងបានបង្កើតការងារប្រមាណ ២៥០.០០០កន្លែង ។

២.៤៣ បញ្ហាប្រឈមសំខាន់ៗមួយចំនួន នៅក្នុងចំណោមបញ្ហាប្រឈមជាច្រើនដែលមានចំពោះមុខក្នុងវិស័យទេសចរណ៍ មានដូចជា ការបន្តធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលតភ្ជាប់ទៅតំបន់ទេសចរណ៍សំខាន់ៗ ការពង្រឹងវិធានការផ្សព្វផ្សាយនិងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់សម្រាប់គ្រប់គ្រងសេវាទេសចរណ៍ ការទាក់ទាញភ្ញៀវទេសចរឱ្យទៅទស្សនាតំបន់ទេសចរណ៍ប្លែកៗជាច្រើនថែមទៀត (រួមទាំងអេកូទេសចរណ៍) ព្រោះថាឥឡូវនេះភ្ញៀវទេសចរណ៍ភាគច្រើនបានប្រមូលផ្តុំនៅតែខេត្តសៀមរាប (ការបើកឱ្យប្រើប្រាស់នាពេលថ្មីៗនេះ នូវអាកាសយានដ្ឋានក្រុងព្រះសីហនុដែលទើបតែត្រូវបានកែលម្អ គឺជាជំហានមួយនៃទិសដៅនេះ) ព្រមទាំង ការដោះស្រាយបានប្រសើរជាងមុននូវបញ្ហាបែងចែកផលប្រយោជន៍នៃទេសចរណ៍ ឱ្យទៅដល់ក្រុមហ៊ុននិងអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវាកម្មក្នុងស្រុក ជាជាងទុកឱ្យចំណូលទាំងមូល ត្រូវបញ្ជូនត្រឡប់ទៅប្រទេសដើមវិញ ឬត្រូវយកទៅប្រើប្រាស់ ដើម្បីទិញទំនិញពីខាងក្រៅប្រទេស ។

២.៤៤ ការរៀបចំប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមសម្រាប់កម្មករ : ការធ្វើអន្តរាគមន៍ក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ចដោយមានការកំណត់គោលដៅច្បាស់លាស់ គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់ ក្នុងការផ្ដល់នូវប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាពសង្គមដល់ក្រុមជនដែលងាយរងគ្រោះភាគច្រើន ។ ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- ចំនួនជនអនាថាគ្មានទីជម្រក ត្រូវបានកាត់បន្ថយបានចំនួន ១.៤០០នាក់ ។ វិធានការសមស្របជាច្រើន ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីជួយសម្រាលភាពទុរគតរបស់អ្នកដែលគ្មានទីជម្រក និងបន្ថយការហូរចូលមកនៅក្នុងតំបន់ទីប្រជុំជនរបស់អ្នកទាំងនោះ ។ ជាមួយនឹងការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ជនរងគ្រោះដោយការជួញដូរ ការងារនីតិសម្បទានិងសេវាអប់រំផ្នែកថែទាំសុខភាព ត្រូវបានផ្ដល់ជូនដោយគ្មានការរើសអើង ដល់កម្មករនិងជនរងគ្រោះ ដោយសារអំពើជួញដូរផ្លូវភេទ ។
- កុមារ-យុវកុមារដែលប៉ះពាល់ផ្លូវច្បាប់និងកុមារញៀនគ្រឿងញៀនចំនួន ១.៩៨៥នាក់ អ្នកប្រើប្រាស់គ្រឿងញៀនចំនួន ១.២៣៨នាក់ និងកុមារអនាថា និងកុមារដើរសុំទានចំនួន ៦៩៣នាក់ ត្រូវបានប្រមូលផ្ដុំ និងផ្ដល់ជូននូវសេវាសុខភាព អប់រំសីលធម៌ និងបណ្ដុះបណ្ដាលជំនាញ ហើយត្រូវបានធ្វើសមាហរណកម្មទៅក្នុងសហគមន៍វិញ ។ កម្ពុជាបានក្លាយជាប្រទេសមួយ ដែលអនុវត្តតាមអនុសញ្ញាទីក្រុងឡាអេស្ដីពី ការសុំកូនអន្តរប្រទេស ។
- សេចក្ដីព្រាងច្បាប់ស្ដីពីសិទ្ធិជនពិការ ត្រូវបានធ្វើជូនទៅរដ្ឋសភារួចហើយ ដើម្បីសុំការអនុម័ត ។
- របបធានារ៉ាប់រងសង្គមរបស់អតីតមន្ត្រីរាជការ ត្រូវបានរៀបចំឡើង និងបន្តធ្វើការកែសម្រួល ឱ្យស្របទៅតាមការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ តាមរយៈអនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ អនុក្រឹត្យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលស្ដីពី **បេឡាជាតិសន្តិសុខសង្គម**សម្រាប់មន្ត្រីរាជការ កំពុងត្រូវបានរៀបចំឡើង ដែលជាផ្នែកមួយនៃការលើកកម្ពស់សុខុមាលភាពដមន្ត្រីរាជការដែលចូលនិវត្តន៍ ។

ចតុកោណទី៤ : ការកសាងសមត្ថភាព និង ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស

២.៤៥ ចតុកោណកំណើនចុងក្រោយរបស់យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ គ្របដណ្ដប់យ៉ាងច្រើនទៅវិស័យសង្គមកិច្ច ដូចជា អប់រំ សុខាភិបាល សមភាពយេនឌ័រ និងបញ្ហាប្រជាជន ។

២.៤៦ ការអប់រំ : ការអប់រំជាកត្តាចាំបាច់ក្នុងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងជាសមាសធាតុសំខាន់ក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ។ យុទ្ធសាស្ត្រនិងអាទិភាពសម្រាប់ការដោះស្រាយបញ្ហានៅក្នុងវិស័យអប់រំ ត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុង*ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៦-២០១០* ។ ស្ថានភាពរីកចម្រើនរបស់វិស័យអប់រំក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០០៥-២០០៦ បានឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញ ពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ក្នុងការអនុវត្តការងារអាទិភាពទាំងឡាយនៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់អប់រំ ដូចដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ២០០៦-២០១០* និង*កម្មវិធីគាំទ្រវិស័យអប់រំឆ្នាំ ២០០៦-២០១០* សំដៅសម្រេចឱ្យបាន*ផែនការជាតិអប់រំ*

សម្រាប់ទាំងអស់គ្នា ឆ្នាំ២០០៣-២០១៥ ។ ក្នុងរយៈពេលកន្លងមកថ្មីៗនេះ ការងារអប់រំមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ដោយបានប្រែក្លាយអាទិភាពចម្បងៗរបស់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំឱ្យ ទៅជាការជាក់ស្តែង ជាពិសេស ការបង្កើនចំនួនសាលាបឋមសិក្សានិងសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ ការបង្កើនការចូលរៀននៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (ដែលជួយឱ្យសិស្សរៀនចប់ការអប់រំកម្រិតមូលដ្ឋាន-ថ្នាក់ទី៩) និងការបង្កើនអត្រាអក្ខរកម្មរបស់ជនពេញវ័យ (អាយុពី១៥ ទៅ ២៤ឆ្នាំ) ជាដើម ។ ទោះជាដូចនេះក្តី គម្លាតក្នុងការផ្តល់សម្ភារៈរូបវ័ន្តអប់រំត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា នៅបន្តមាននៅក្នុងការផ្តល់សេវាអប់រំដល់កុមារមកពីគ្រួសារក្រីក្រ និងគ្រួសាររស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល ។ តារាង ២.៤ នឹងបង្ហាញពីទិន្នន័យចុងក្រោយបំផុត ក្នុងវិស័យអប់រំ ។

២.៤៧ ការប្រែប្រួលសំខាន់ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- ចំនួនសាលាបឋមសិក្សា បានការកើនឡើងពី ៦.១៨០សាលា ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០០៤-២០០៥ ដល់ ៦.២៧៧សាលា ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០០៥-២០០៦ ហើយសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ បានកើនឡើងពី ៨០០សាលា ដល់ ៩១១សាលា ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា ។
- ដើម្បីកាត់បន្ថយគម្លាតក្នុងការទទួលសេវាអប់រំចំពោះកុមារមកពី គ្រួសារក្រីក្រនិងគ្រួសាររស់នៅតំបន់ដាច់ស្រយាល សាលាបឋមសិក្សាថ្មីៗត្រូវបានសាងសង់បន្ថែម ។ ក្នុងឆ្នាំសិក្សា២០០៥-២០០៦ សាលាបឋមសិក្សានៅតំបន់ដាច់ស្រយាលមានចំនួន ៥១៣សាលា ដោយមានការកើនឡើងចំនួន ១៩៥សាលា បន្ថែមពីលើចំនួនសាលាក្នុងឆ្នាំ២០០០ ដែលមានតែ៣១៨តែប៉ុណ្ណោះ ។ អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅតំបន់ដាច់ស្រយាលបានកើនឡើងពី ៨២.៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០០៤-២០០៥ ដល់ ៨៣.៧ ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៥-២០០៦ ។
- លទ្ធភាពទទួលបានប្រកបដោយសមធម៌នូវសេវាអប់រំសាធារណៈ និងគុណភាពនៃសេវាអប់រំសាធារណៈ នៅតំបន់ទីក្រុងនិងតំបន់ជនបទ ក៏ត្រូវបានបង្កើនផងដែរ សម្រាប់កុមារានិងកុមារី ។
- ការអប់រំនៅកម្រិតមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិមានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ជាពិសេស ការកើនឡើងនៃចំនួនសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ និងអត្រាពិតនៃការសិក្សា (សូមមើលសូចនាករសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចសំខាន់ៗ និងតារាង ២.៤) ។
- អត្រាអក្ខរកម្មជនពេញវ័យ (អាយុពី ១៥ ទៅ ២៤ឆ្នាំ) បានកើនឡើងពី ៨៣.៤ភាគរយ នៅឆ្នាំ ២០០៥ ដល់ ៨៤.៧ភាគរយ នៅឆ្នាំ២០០៦ ។
- អត្រាឆ្លងភូមិសិក្សាពីមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិទៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិស្មើនឹង ៦៧.៤ភាគរយ ។ អត្រានេះខ្ពស់ជាងចំណុចដៅគ្រោងទុក ដែលស្មើនឹង ៦៤.០ភាគរយតែប៉ុណ្ណោះ ជាពិសេស អត្រាឆ្លងភូមិសិក្សាពីមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិទៅមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិរបស់សិស្សស្រី ស្មើនឹង ៦៨.៣ ភាគរយ (ខ្ពស់ជាងចំណុចដៅគ្រោងទុក ដែលមានតែ ៦៦.០ភាគរយប៉ុណ្ណោះ) ។

- អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅកម្រិតបឋមសិក្សា (គិតតាមភេទនិងតំបន់) អត្រាគង់វង្សពីថ្នាក់ទី១-៦ និងពីថ្នាក់ទី១-៩ មានការថយចុះ ។ ប៉ុន្តែ បើយើងធ្វើការប្រៀបធៀបរវាងឆ្នាំសិក្សា២០០៤-២០០៥ និងឆ្នាំសិក្សា២០០៥-២០០៦ អត្រារួមនៃការសិក្សានៅបឋមសិក្សា បានកើនឡើងពី ១១៩,៧ ភាគរយ ដល់ ១២៤ភាគរយ ។ ចំណុចនេះបានបង្ហាញថា កុមារកាន់តែច្រើនឡើងបានទទួលការអប់រំ ប៉ុន្តែ ពួកគេភាគច្រើនជាកុមារលើសអាយុក្នុងវ័យសិក្សា ។ និន្នាការកើនឡើងនេះអាចបណ្តាលមកពី (១) កុមារលើសអាយុក្នុងវ័យសិក្សាកាន់តែច្រើនជាងមុន ចូលរៀននៅថ្នាក់ទី១ (ការសង្កេតក្នុងរយៈពេលប្រាំឆ្នាំកន្លងទៅ បានបង្ហាញថា បាតុភូតនេះមាននិន្នាការកើនឡើងក្នុងកម្រិតខ្ពស់ គឺនៅក្នុងកម្រិតប្រហែលពី ៣០ ទៅ ៦០ភាគរយ) និង (២) អត្រាត្រួតថ្នាក់ខ្ពស់ ដែលនាំឱ្យមានការកើនឡើងនៃកុមារលើសអាយុក្នុងវ័យសិក្សា ។
- អត្រាឆ្លងភូមិសិក្សាពីបឋមសិក្សាទៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិស្មើនឹង ៨០,៦ភាគរយ ។ អត្រានេះទាបជាងចំណុចដៅដែលបានកំណត់ដល់ទៅ ៨៧,០ភាគរយ ជាពិសេស អត្រាឆ្លងភូមិសិក្សាសម្រាប់សិស្សស្រីដែលស្មើនឹង ៧៨,៧ភាគរយ (ចំណុចដៅ ៨៥,០ភាគរយ) ។
- ដើម្បីអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវយុទ្ធសាស្ត្ររយៈពេលវែងរបស់វិស័យអប់រំ ការវិនិយោគនិងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនានា ត្រូវបានអនុវត្តជាបន្ត ក្នុងការធានាឱ្យមានវឌ្ឍនភាពនៅក្នុងផ្នែកឧត្តមសិក្សា និងការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ ។ ការចូលរៀននៅឧត្តមសិក្សាត្រូវបានកែលំអឱ្យកាន់តែមានសមធម៌តាមរយៈការបង្កើនចំនួនអាហារូបករណ៍ដល់និស្សិតពូកែ និស្សិតក្រីក្រ និស្សិតមកពីតំបន់ដាច់ស្រយាល និងនិស្សិតស្រី ។ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ អន្តេវាសិកដ្ឋានចំនួន ៤កន្លែងបាន សាងសង់រួចរាល់ ដែលអាចទទួលនិស្សិតស្នាក់នៅបានចំនួន ៥០០នាក់ ជាពិសេសសម្រាប់និស្សិតស្រី ។ ទោះជាដូចនេះក្តី យន្តការក្នុងការគ្រប់គ្រងនិងវាយតម្លៃគុណភាពអប់រំឧត្តមសិក្សា នៅមិនទាន់បានអនុវត្តនៅឡើយ ដែលទាមទារឱ្យមានកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តទៀត ។
- កម្មវិធីសិក្សានិងស្តង់ដារនៃការសិក្សាថ្នាក់ជាតិត្រូវបានអនុម័តជាផ្លូវការនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ការចាប់ផ្តើមធ្វើការបណ្តុះបណ្តាលនិងវិក្រឹត្យការគ្រូបង្រៀនកម្រិតអប់រំមូលដ្ឋាន ស្តីពីកម្មវិធីសិក្សាថ្មីនេះ កំពុងតែអនុវត្តនៅទូទាំងប្រទេស ។ ជាមួយគ្នានេះ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើដំណើរការវាយតម្លៃការបំពេញការងារនៅតាមសាលារៀន និងកំពុងកសាងសមត្ថភាពក្នុងការវាយតម្លៃការសិក្សារបស់និស្សិតនៅឧត្តមសិក្សា ក្នុងគោលបំណងផ្តល់នូវការអប់រំប្រកបដោយគុណភាព ដើម្បីធានាឱ្យមានកម្លាំងពលកម្មមួយ ដែលមានការអប់រំនិងការបណ្តុះបណ្តាលល្អប្រសើរជាមុន ។

តារាង ២.៤ : វិស័យអប់រំ : គោលដៅ និងចំណុចដៅអាទិភាព

គោលដៅនិងចំណុចដៅ		២០០៥	២០០៦	២០១០ (ចំណុចដៅ)	២០១៥ (ចំណុចដៅ)
១	អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅសាលាបឋមសិក្សា (១-៦) : សរុប	៩១.៩	៩១.៣	១០០	១០០
	ប្រុស	៩៣.០	៩៣.០	១០០	១០០
	ស្រី	៩០.៧	៨៩.៧	១០០	១០០
២	អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅសាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (៧-៩) :សរុប	២៦.១	៣១.៣	៧៥	១០០
	ប្រុស	២៧.១	៣២.១	៧៥	១០០
	ស្រី	២៤.៨	៣០.៤	៧៥	១០០
៣	អត្រាគង់វង្សសិស្សថ្នាក់ទី១-ទី៦	៥៣.១	៤៨.២	១០០	១០០
៤	អត្រាគង់វង្សសិស្សថ្នាក់ទី១-ទី៩	២៩.៣	២៦.៥	៥០	១០០
៥	អត្រាអក្ខរជនអាយុ ១៥-២៤ឆ្នាំ	៨៣.៤	៨៤.៧	៩៥	១០០

២.៤៨ គោលដៅនិងអាទិភាពនានា ដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* សម្រាប់វិស័យអប់រំ នៅតែបន្តមានសុពលភាព ហើយនឹងអាចសម្រេចបានតាមរយៈផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យអប់រំ ២០០៦-២០១០ ។ ក្នុងឋានៈជាវិស័យអាទិភាពមួយ នៅក្នុងកំណែទម្រង់*ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ* ការធ្វើវិភាជន៍និងប្រើប្រាស់ថវិកាជាតិ បានកើនឡើង ទាំងបរិមាណ ទាំងសមាមាត្រធៀបនឹងបរិមាណថ្នាក់ជាតិសរុប ។

២.៤៩ សុខាភិបាល : អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពឆ្នាំ២០០៥ គឺជាការសិក្សាតំណាងឱ្យសង្គមជាតិទាំងមូល ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយយោងទៅតាមស្តង់ដារជាក់លាក់របស់អន្តរជាតិ ។ គោលបំណងនៃការអង្កេតនេះ គឺដើម្បីផ្តល់នូវទិន្នន័យដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពនិងអាចជឿជាក់បាន ស្តីពី ភាពបង្កើតកូន ផែនការគ្រួសារ មរណៈភាពមាតានិងទារក អាហារូបត្ថម្ភ ជម្ងឺគ្រុនចាញ់ ចំណេះដឹងពីហ៊ីវ/អេដស៍ ប្រេវ៉ាឡង់នៃមេរោគហ៊ីវ ស្ថានភាពស្ត្រី និងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ ។ ការអង្កេតនេះ ក៏ជាការអង្កេតទី១ផងដែរនៅកម្ពុជា ដែលបានផ្តល់នូវការប៉ាន់ស្មានប្រេវ៉ាឡង់ហ៊ីវដោយផ្អែកជាមូលដ្ឋានលើប្រជាជន ។ លទ្ធផលនៃការអង្កេតនេះ (ដែលបានធ្វើការផ្សព្វផ្សាយដំបូងនៅចុងឆមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៧) បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និង/ឬកែប្រែទិន្នន័យមូលដ្ឋានឆ្នាំ២០០៥ សម្រាប់សូចនាករសុខភាពសំខាន់ៗ ដែលបានប៉ាន់ស្មាននៅក្នុងពេលរៀបចំ *ផយអជ* ។ តារាង ២.៥ ខាងក្រោម បង្ហាញពីទិន្នន័យចុងក្រោយបំផុត ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល :

តារាង ២.៥ : វិស័យសុខាភិបាល : គោលដៅនិងចំណុចដៅអាទិភាព

	ចំណុចដៅ និងសូចនាករ	២០០៥ (ប៉ាន់ស្មាន)	២០០៥ (អង្កេត[១])	២០១០ (ចំណុចដៅ)	២០១៥ (ចំណុចដៅ)
១	អត្រាមរណៈភាពទារក ក្នុង ១.០០០កំណើតរស់	៦៦	៦៦	៦០	៥០
២	អត្រាមរណៈភាពកុមារក្រោមអាយុ ៥ឆ្នាំ ក្នុង ១.០០០ កំណើតរស់	៨២	៨៣	៧៥	៦៥
៣	ផលធៀបមរណៈភាពមាតា ក្នុង ១០០.០០០កំណើតរស់	ពុំមានតួលេខ	៤៧២	២៤៣	១៤០
៤	អត្រាយុវជនដែលផ្ទុកមេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ (%យុវជនអាយុ១៥-៤៩)	១,៩	០,៦	០,៥	០,៥
៥	ជម្ងឺគ្រុនចាញ់ : អត្រាស្លាប់ (%)	០,៣៦	០,៣៩	០,២៥	០,១
៦	ប្រេវ៉ាឡង់ជម្ងឺរបេងក្នុងចំណោមអ្នកពិនិត្យសួត ១០០.០០០នាក់	ពុំមានតួលេខ	២៦៩	២១៤	១៣៥

កំណត់សម្គាល់ :ប្រេវ៉ាឡង់ជម្ងឺរបេងក្នុងចំណោមអ្នកពិនិត្យសួត ១០០.០០០នាក់ = ២៦៩ (អង្កេតថ្នាក់ជាតិពីប្រេវ៉ាឡង់ជម្ងឺរបេង នៅកម្ពុជា ២០០២)

២.៥០ អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពឆ្នាំ២០០៥ កត់សម្គាល់ថា ទន្ទឹមនឹងពេលដែលមានការប្រែប្រួលរវាងតំបន់ទីក្រុងនិងតំបន់ជនបទឬដាច់ស្រយាល ការប្រែប្រួលជាមធ្យមសម្រាប់កម្រិតជាតិទាំងមូល រួមមាន :

- អត្រាមរណៈភាពកុមារមានការថយចុះគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងនោះ មរណៈភាពទារកបានថយចុះ ៣០ ភាគរយ គិតចាប់តាំងពីឆ្នាំ២០០០ មក ។
- ២/៣នៃកុមារដែលមានអាយុពី ១២ ដល់ ២៣ខែ បានទទួលការចាក់ថ្នាំបង្ការ តាមការណែនាំ ។
- ៦៦ភាគរយនៃស្ត្រី បានទទួលសេវាថៃទាំមុនពេលសម្រាល ប្រៀបធៀបនឹងឆ្នាំ២០០០ ដែលមានតែ ៣៨ភាគរយ ប៉ុណ្ណោះ ។
- ៤៤ភាគរយនៃការសម្រាលកូន ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីសុខាភិបាលដែលបានទទួលការបណ្តុះបណ្តាល ដោយបានកើនឡើងពី ៣៣ភាគរយ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០០ ។
- អត្រាប្រេវ៉ាឡង់ហ៊ីវ មានត្រឹមតែកម្រិត ០,៦ភាគរយប៉ុណ្ណោះ គឺប្រហែល ១/៣នៃការប៉ាន់ស្មានសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៥ ដែលបានធ្វើឱ្យកម្ពុជាស្ថិតនៅក្នុងចំណោមប្រទេសមួយចំនួនតូចក្នុងពិភពលោកដែលអាចសម្រេចបានគោលដៅនៅឆ្នាំ២០០៥ ។
- ផលធៀបមរណៈភាពមាតា ពុំមានការប្រែប្រួលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ទេ បើប្រៀបធៀបនឹងតួលេខរបស់អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពឆ្នាំ២០០០ ។

២.៥១ ការអភិវឌ្ឍសំខាន់ៗមួយចំនួន នៅក្នុងចំណោមការអភិវឌ្ឍជាច្រើននៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ មានដូចតទៅ : ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យសុខាភិបាល (២០០៣-២០០៧) កំពុងត្រូវបានអនុវត្តដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទជាមួយគ្រប់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ។ ការអនុវត្តសំណុំសកម្មភាពអប្បបរមាបានដំណើរការល្អ ។ ចំនួនមជ្ឈមណ្ឌលសុខភាពដែលផ្តល់សំណុំសកម្មភាពអប្បបរមាពេញលេញ បានកើនឡើងដល់ ៤៣៩ ក្នុងឆ្នាំ

[១] អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាព ឆ្នាំ២០០៥

២០០៦ ។ ចំនួនមន្ទីរពេទ្យបង្អែកដែលមានសំណុំសកម្មភាពបន្ថែម បានកើនឡើង ហើយមូលនិធិសមធមិសម្រាប់អ្នកជម្ងឺក្រីក្រ បច្ចុប្បន្ននេះ កំពុងត្រូវបានផ្ដល់ឱ្យដល់ស្រុកចំនួន ២៥ ដែលបានកើនឡើងពី ១៧ស្រុកនៅឆ្នាំ២០០៤ ។ ករណីជម្ងឺគ្រុនចាញ់ដែលបាន ព្យាបាលនៅមណ្ឌលសុខភាពសាធារណៈ បានថយចុះពី ៧,៣ភាគពាន់ក្នុងឆ្នាំ២០០៥ មកត្រឹម ៥,១ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ។ ការធ្វើវិភាជន៍ថវិកា និងការផ្ដល់ថវិកាសម្រាប់ចំណាយ សម្រាប់វិស័យសុខាភិបាល មានការកើនឡើង និងមានស្ថេរភាព ។ អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលប្រមាណ ១៣០ បានរួមចំណែកក្នុងការគាំទ្រដល់វិស័យសុខាភិបាល ហើយភាគច្រើនក្នុងចំណោមនោះ បានធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្នុងតំបន់ដាច់ស្រយាល ។

២.៥២ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបានផ្ដល់អាទិភាព ទៅលើការជំរុញឱ្យមាន សុខភាពនិងអាហារូបត្ថម្ភល្អ និងការបង្ការល្អ ការរកឃើញនិងការព្យាបាលជម្ងឺទាំងឡាយទាន់ពេលវេលានៅក្នុងចំណោមប្រជាជនដែលជាមធ្យោបាយមួយនៃការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស ដែលទាំងអស់នេះ គឺជាប្រការចាំបាច់ណាស់សម្រាប់វឌ្ឍនភាពប្រកបដោយចិរភាពនៅក្នុងវិស័យផ្សេងទៀត ។ គោលដៅនិងអាទិភាពទាំងឡាយដែលបានកំណត់ក្នុង*ផយអជ* សម្រាប់វិស័យសុខាភិបាលនៅបន្តតែមានសុពលភាព ហើយនឹងត្រូវបានអនុវត្តយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ តាមរយៈ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រវិស័យសុខាភិបាល២០០៣-២០០៧ ។ ការធ្វើវិភាជន៍ថវិកាជាតិ នឹងបន្តកើនឡើង ទាំងបរិមាណ ទាំងសមាមាត្រធៀបនឹងទំហំសរុប នៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃកំណែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

២.៥៣ មេរោគហ៊ីវ/ជម្ងឺអេដស៍ : ក្រៅពីបង្ហាញឱ្យឃើញថា ការឆ្លងមេរោគហ៊ីវ/អេដស៍ បានធ្លាក់ចុះទាបជាងឆ្ងាយពីកម្រិតដែលបានប៉ាន់ស្មានដំបូង (ធ្លាក់ចុះពី១,៩ភាគរយ ដល់ ០,៦ភាគរយ ចំពោះក្រុមអាយុពី ១៥-៤៩ឆ្នាំ) អង្កេតសុខភាពនិងប្រជាសាស្ត្រកម្ពុជា ក៏បានបង្ហាញផងដែរថា ការគាំទ្រកម្មវិធីអប់រំ និងជំរុញលើកទឹកចិត្តរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បានទទួលលទ្ធផលគួរជាទីមោទនៈ ឧទាហរណ៍ ការយល់ដឹងពីហ៊ីវ/អេដស៍ ក្នុងចំណោមប្រជាជនមានកម្រិតខ្ពស់ខ្លាំង ហើយជាង ៨០ភាគរយនៃបុរសនិងស្ត្រីក្នុងក្រុមអាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ យល់ដឹងពីវិធីសាស្ត្រចម្បងបី សម្រាប់ការការពារការឆ្លងនៃមេរោគហ៊ីវ ។ កម្មវិធីជាច្រើនពាក់ព័ន្ធនឹងមេរោគហ៊ីវ/ជម្ងឺអេដស៍ដែលមានការបញ្ចូលចម្រុះគ្នាយ៉ាងល្អប្រសើរនូវវិធានការជាច្រើនសម្រាប់ ការបង្កើតការយល់ដឹង ការការពារ ការធ្វើតេស្ត សេវាគាំទ្រនិងលើកទឹកចិត្ត និងការផ្ដល់នូវសំភារៈបរិក្ខារ ដែលត្រូវការកិច្ចសហការល្អពីអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នឹងត្រូវបន្តអនុវត្ត ។

២.៥៤ សមធមិយេនឌ័រ : អតុល្យភាពយេនឌ័រ និងការលើកកម្ពស់ដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសិទ្ធិស្ត្រីនិងស្ថានភាពស្មើគ្នានៅក្នុងគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃការអភិវឌ្ឍ គឺជាបញ្ហាយ៉ាងសំខាន់ នៅក្នុងកម្មវិធីការងារសម្រាប់វឌ្ឍនភាពនៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈការប្រឹងប្រែងនិងការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់ស្ត្រី មានឈ្មោះថា *នារីរតនៈ* ដែលគ្របដណ្ដប់គ្រប់ វិស័យទាំងអស់ ។

២.៥៥ ក្នុងឆ្នាំ២០០៦ ទន្ទឹមនឹង ការខិតខំប្រឹងប្រែងយ៉ាងខ្លាំងក្លា ដើម្បីជំរុញការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រទៅក្នុងគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាននៃសង្គមកម្ពុជា រួមទាំង នៅក្នុងគោលនយោបាយនិងកម្មវិធីជាតិនានា ផែនការតាមវិស័យ និងការរៀបចំផែនការនិងថវិកាសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសហគមន៍ ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទាំងនេះ និងកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងផ្សេងៗទៀត ដើម្បីការលើកកម្ពស់សិទ្ធិនិងតួនាទីរបស់ស្ត្រីនៅកម្ពុជា នឹងត្រូវបន្តអនុវត្ត ដោយយកចិត្តទុកដាក់ ។ សមត្ថភាពជាតិក្នុងការវិភាគពីសមធមិយេនឌ័រ នៅមានកម្រិតនៅឡើយ ។ បញ្ហានេះ ទាមទារឱ្យមានការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ យ៉ាងជិតស្និទ្ធ រវាងអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ។ វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៦ រួមមាន :

- រហូតមកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ក្រសួងចំនួន ៥ (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ក្រសួងសុខាភិបាល និងក្រសួងពតិមាន) បានរៀបចំបង្កើត *ផែនការសកម្មភាពបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ* របស់ខ្លួន ហើយក្រសួងចំនួន ៤ ក្នុងចំណោមនេះ (ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ក្រសួងកសិកម្មរុក្ខា ប្រមាញ់ និងនេសាទ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និង ក្រសួងសុខាភិបាល) បានចាប់ផ្តើមអនុវត្តផែនការនេះរួចហើយ ។
- កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើន ត្រូវបានធ្វើជាបន្ត ដើម្បីបង្កើនកាលានុវត្តភាពក្នុងការរកចំណូលសម្រាប់ស្ត្រី តាមរយៈ ការបង្កើនឱកាសការងារ និងការគាំទ្រដល់សហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យមដោយស្ត្រី ។
- មជ្ឈមណ្ឌលជាច្រើនសម្រាប់ *ស្ត្រីក្នុងការអភិវឌ្ឍ* ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងខេត្ត-ក្រុងនានា ។
- ផែនការសកម្មភាពមួយ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ហើយនឹងត្រូវចាប់ផ្តើមអនុវត្ត ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី *ការប្រឆាំងនឹងអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារនិងការការពារជនរងគ្រោះ* ដែលត្រូវបានអនុម័តកាលពីឆ្នាំ២០០៥ ។
- សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី*ការប្រឆាំងនឹងការជួញដូរស្ត្រីនិងក្មេងស្រី* កំពុងត្រូវបានពិនិត្យ ។ ច្បាប់នេះនឹងរៀបចំឱ្យបានស្របគ្នាជាមួយនឹងពិធីសាររបស់សហប្រជាជាតិ និងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌជាតិ ។

២.៥៦ គោលនយោបាយជាតិប្រជាជនរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដែលរៀបចំបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ មានទំនាក់ទំនងនឹងវិស័យជាច្រើន ដូចជា វិស័យសុខាភិបាល អប់រំ បរិស្ថាន ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច យេនឌ័រ ចំណាកស្រុក យុវជន និងមនុស្សចាស់ និងវិស័យផ្សេងៗទៀត ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា បាននិងកំពុងពង្រឹងសមត្ថភាពធនធានមនុស្សដល់អ្នករៀបចំផែនការ និងអ្នករៀបចំគោលនយោបាយនានា ដើម្បីបញ្ចូលបញ្ហានានាដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាប្រជាជនទៅក្នុងដំណើរការនៃការរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍នៅគ្រប់កម្រិត ។ អង្កេតប្រជាសាស្ត្រនិងសុខភាពឆ្នាំ២០០៥ បានផ្តល់នូវទិន្នន័យបច្ចុប្បន្នភាពទាំងឡាយដែលបង្ហាញពីលទ្ធផលវិជ្ជមាននានា នៅក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយជាតិនេះ ។ វឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់មួយចំនួន មានដូចខាងក្រោម :

- ស្ទើរតែគ្រប់ស្ត្រីទាំងអស់ បានស្គាល់និងដឹងពីវិធីសាស្ត្រពន្យារកំណើតមួយចំនួន ។ ស្ត្រីប្រមាណ ៤០ភាគរយនៃស្ត្រីដែលបានរៀបការ បាននិងកំពុងប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រពន្យារកំណើតមួយយ៉ាងតិច ក្នុងនោះ ២៧,២ភាគរយបានប្រើប្រាស់វិធិសាស្ត្រពន្យាកំណើតទំនើប ។
- ស្ត្រីអាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ ចាប់ផ្តើមមានកូន ក្នុងអាយុមធ្យមកណ្តាល ២២ឆ្នាំ ។ ការមានផ្ទៃពោះក្នុងវ័យជំទង់ មានចំនួនតិចតួច គឺមានតែ ៨ភាគរយនៃស្ត្រីដែលមានអាយុពី ១៥-១៩ឆ្នាំប៉ុណ្ណោះដែលចាប់ផ្តើមមានផ្ទៃពោះ ។ អាយុមធ្យមកណ្តាលនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺ ២១ឆ្នាំសម្រាប់ស្ត្រី ។ នៅកម្ពុជា ចន្លោះពីកំណើតមួយទៅកំណើតមួយទៀត មានរយៈពេលវែងមធ្យម ។
- អត្រាបង្កើតកូនសរុបមានការថយចុះពី ៤,០កំណើតរស់ក្នុងស្ត្រីម្នាក់ នៅឆ្នាំ២០០០ មកត្រឹម ៣,៤កំណើតរស់ក្នុងស្ត្រីម្នាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ ។ ចំនួនកូនមធ្យមដែលស្ត្រីម្នាក់ចង់បានស្មើនឹង ៣,៣នាក់ ។
- រចនាសម្ព័ន្ធអាយុនៃប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០៥ មានការផ្លាស់ប្តូរ បើប្រៀបធៀបនឹងរចនាសម្ព័ន្ធអាយុនៃប្រជាជនកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០០ ។ តួលេខអង្កេតបានបង្ហាញថា ប្រជាជនដែលមានអាយុពី ១៥-៦៤ឆ្នាំមាន ៥៧ភាគរយ អាយុក្រោម ១៥ឆ្នាំមាន ៣៩ភាគរយ និងអាយុ ៦៥ឆ្នាំឡើងមានប្រហែល ៥ភាគរយ ។
- ទំហំគ្រួសារជាមធ្យមមានការថយចុះពី ៥,៤នាក់ ក្នុងឆ្នាំ២០០០ មកត្រឹម ៥នាក់ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០០៥ ។
- កម្ពុជាមានប្រជាជនរស់ក្នុងបន្ទុកជាកុមារនិងយុវជនច្រើន ។ ទោះជាដូចនេះក្តី តាមរយៈការថយចុះនៃអត្រាភាពបង្កើតកូន សមាមាត្រនៃប្រជាជនដែលមានអាយុក្រោម ១៥ឆ្នាំ បានចាប់ផ្តើមថយចុះជាបណ្តើរៗ ។

ជំពូកទី៣

គោលដៅនិងចំណុចដៅអាទិភាព និង ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ

៣.០១ ដូចដែលបានបញ្ជាក់ក្នុង*ផយអជ* រាជរដ្ឋាភិបាលមានចក្ខុវិស័យយ៉ាងច្បាស់លាស់ សម្រាប់រយៈពេលវែង និងមានការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំ ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវកម្ពុជាមួយដែល មានការឯកភាពគ្នាក្នុងសង្គម មានការអប់រំចម្រើនជឿនលឿន មានវប្បធម៌ល្អរឹងមាំ គ្មានភាពក្រីក្រ គ្មានអនក្ខរភាព និងគ្មានសុខភាពអន់ថយ ដើម្បីឱ្យជនកម្ពុជាគ្រប់រូបអាចរស់នៅ ក្នុងភាពសុខដុម រួចផុតពីភាពអត់ឃ្លាន វិសមភាព ការដាក់ឱ្យនៅក្រៅសង្គម និងភាពងាយរងគ្រោះ ហើយដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូបអាចឈានទៅសម្រេចបានយ៉ាងពេញលេញនូវសក្តានុពល ក្នុងការជ្រើសរើសមុខវិជ្ជាជីវៈ សំដៅចូលរួមចំណែកក្នុងការបន្តអភិវឌ្ឍប្រទេស និងការលើកកម្ពស់កម្រិតជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត ។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល គូសបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់នូវកម្មវិធីជាបន្ទាន់ដូចតទៅ (១) ជំរុញឱ្យមានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច (២) ការបង្កើតការងារសម្រាប់ពលករកម្ពុជាទាំងអស់ (៣) ការអនុវត្តកំណែទំរង់ដែលចាំបាច់ ដើម្បីធានាបាននូវសមធម៌និងយុត្តិធម៌សង្គម និង (៤) ការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃកម្មវិធីកំណែទម្រង់ទាំងឡាយក្នុងវិស័យទាំងអស់ សំដៅការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការសម្រេចបាននូវការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព ។ ក្នុងបរិបទនេះ *ផយអជ លើកឡើងអំពីជំហានការងារនិងគោលដៅបន្ទាន់និងរយៈពេលមធ្យម ដែលត្រូវធ្វើនៅពេលអនាគត* ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានយ៉ាងឆាប់រហ័សនូវចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់កម្ពុជា ។

៣.០២ ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រតាមរបៀបមួយដ៏ឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន គឺជាអាទិភាពចម្បងបំផុតរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ។ ដោយហេតុថា ៩០ភាគរយនៃប្រជាជនក្រីក្ររស់នៅតំបន់ជនបទ ការយកចិត្តទុកដាក់ជាអាទិភាព ចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈ*ផយអជ* ដើម្បីជំរុញល្បឿននៃការអភិវឌ្ឍនៅតំបន់ជនបទ ។ នៅក្នុងបរិបទនេះ ការសម្រេចបាននូវ*គអសក* ជាពិសេស ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិងការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស គឺជាអាទិភាពខ្ពស់ ប៉ុន្តែ ប្រការទាំងនេះ ផ្អែកជាសំខាន់លើការផ្តុំគ្នានិងលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍនិងស្ថានភាពជាច្រើនផ្សេងទៀត ដូចជា ស្ថេរភាពនយោបាយនិងសង្គម ការគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ ការថែរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ កំណែទម្រង់សំខាន់ៗក្នុងរដ្ឋបាលសាធារណៈនិងក្នុងបណ្តាវិស័យទាំងឡាយ ការលើកកម្ពស់សមធម៌យេនឌ័រ កំណើនម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចភាពដែលប្រកបដោយស្ថេរភាព ចីរភាព សន្ទុះខ្លាំង សមធម៌ តុល្យភាព និងដោយមានការបែងចែកល្អប្រសើរ (តាមតំបន់ភូមិសាស្ត្រនិងតាមវិស័យសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច) ហើយដែលទាក់ទងនឹងគ្រប់វិស័យទាំងអស់ផ្សេងទៀត ដោយវិស័យនីមួយៗមានគោលដៅនិងចំណុចដៅផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។ *ផយអជ* កំណត់យ៉ាងច្បាស់ថាវឌ្ឍនភាពចម្បងៗ នឹងមិនអាចកើតមានបាន ប្រសិនបើមិនមាន :

- កំណើនម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយសន្ទុះខ្លាំងក្លា និងសមធម៌ ។
- អតិផរណាដែលត្រូវបានរក្សាឱ្យស្ថិតនៅកម្រិតមួយ ដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន ។
- ការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់នូវផលិតភាពនិងផលិតកម្មកសិកម្ម ។
- ការការពារនិងការលើកកម្ពស់បរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិ ។
- ការពង្រីកនិងពង្រឹងនូវ ការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងជាប្រចាំនូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។
- កំណើនគួរឱ្យកត់សំគាល់នៃវិស័យឧស្សាហកម្ម ដែលបង្កើតការងារនិងប្រាក់ចំណូល ។
- កំណែទម្រង់សំខាន់ៗក្នុងផ្នែករដ្ឋបាលសាធារណៈ រួមទាំង កំណែទម្រង់ច្បាប់និងតុលាការ និង កំណែទម្រង់តាមវិស័យនានា ។
- កំណើនឆាប់រហ័សក្នុងការវិនិយោគរបស់ផ្នែកឯកជន នៅក្នុងវិស័យជាច្រើនខុសៗគ្នា ដើម្បីធ្វើឱ្យវឌ្ឍនភាព មានមូលដ្ឋានទូលំទូលាយ និងមានសន្ទុះខ្លាំងក្លា ដោយកាត់បន្ថយការចំណាយអន្តរកម្ម ដែលសព្វថ្ងៃនេះ រារាំងដល់ការវិនិយោគបែបនេះ និងដោយរៀបចំឱ្យមាននីតិវិធីសមស្រប ។
- កំណើនដែលគ្មានការរារាំងក្នុងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ ដើម្បីសម្រួលការទាញយកប្រយោជន៍ពីឧត្តមភាពប្រៀបធៀបរបស់កម្ពុជាក្នុងការផ្គត់ផ្គង់ទំនិញនិងសេវាកម្មនៅលើទីផ្សារក្រៅប្រទេស ក្នុងលក្ខខណ្ឌប្រកួតប្រជែង ហើយបង្កើតឱ្យមានទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមករវាងភាពប្រសើរឡើងនៃពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិនិងភាពមានការងារធ្វើនៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន ដែលបង្កើតឱ្យមានប្រាក់ចំណូលពីប្រភពផ្សេងៗគ្នា ដូចជា ផលិតកម្ម ការកែច្នៃកសិផល ការវេចខ្ចប់ ការដឹកជញ្ជូន និងការលក់ដូរ ។
- កំណើនឆាប់រហ័សក្នុងវិស័យសេវាកម្ម (រួមទាំងទេសចរណ៍) ដើម្បីផ្តល់ការងារ និងចំណូល ។ល។

៣.០៣ *ផយអជ* បានពិនិត្យពិចារណា លើរាល់ទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗនៃតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចរបស់កម្ពុជា លើអាទិភាព គោលដៅនិងចំណុចដៅ និង*គអសក* ដែលបញ្ចូលគ្នាជាមួយនឹងកត្តាជាច្រើនផ្សេងទៀត រួមទាំងបញ្ហាអន្តរវិស័យ ដើម្បីនាំប្រទេសកម្ពុជាឱ្យបានលឿនទៅមុខ នៅលើផ្លូវទៅកាន់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចប្រកបដោយសមធម៌ ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជា លើការកាត់បន្ថយឱ្យបានច្រើននូវភាពខុសគ្នាតាមតំបន់ និងរវាងអ្នកមាននិងអ្នកក្រ ។ ក្នុងនាមជាក្របខណ្ឌដ៏ទូលំទូលាយមួយ ដើម្បីតម្រង់ទិសដល់ដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍*ផយអជ* បានកំណត់តែគោលដៅនិងចំណុចដៅជាអាទិភាព ដោយទុកឱ្យវិស័យនីមួយៗ ធ្វើការកំណត់គោលដៅ ចំណុចដៅ និងយុទ្ធសាស្រ្តលម្អិត នៅក្នុងផែនការនិងយុទ្ធសាស្រ្តតាមវិស័យរៀងៗខ្លួន ។ គោលដៅនិងចំណុចដៅសំខាន់ៗក្នុងតារាង ៣.២ នៃ*ផយអជ* សម្រាប់ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រដែលជាអាទិភាពខ្ពស់បំផុត នឹងនៅតែបន្តមានសុពលភាព ។ តារាង ៣.១ ខាងក្រោម ត្រូវបានរៀបចំឡើងតាមលំនាំនៃតារាង ៣.២ នៃ*ផយអជ* ដោយមានការកែសម្រួលដែលបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកទៅតាមទិន្នន័យចុងក្រោយបំផុត ដែលមាននៅក្នុងឆ្នាំ២០០៥ និង ២០០៦ ។

៣.០៤ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នៅតែរក្សាការប្តេជ្ញាចិត្តយ៉ាងមុតមាំ ដើម្បីឈានសម្រេចបានគោលដៅ និងចំណុចដៅរួមទាំងអស់ ដែលបានកំណត់ក្នុងតារាង ៣.១ ព្រមទាំងគោលដៅនិងចំណុចដៅទាំងឡាយ ដែលត្រូវបំបែកលម្អិតតាមកម្រិតវិស័យ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ ចំណុចដៅមួយចំនួន ពិតជាមានលក្ខណៈមហិច្ឆិតាបន្តិចមែន ប៉ុន្តែរាជរដ្ឋាភិបាលមានការជឿជាក់ថា ចំណុចដៅទាំងនោះ នឹងត្រូវអាចសម្រេចបាន ប្រសិនបើធនធានអាចមានគ្រប់គ្រាន់និងត្រូវបានយកទៅប្រើប្រាស់សមស្រប សម្រាប់ការវិនិយោគនិងការអភិវឌ្ឍមនុស្ស ។ ដើម្បីសម្រេចបានជោគជ័យ រាជរដ្ឋាភិបាល នឹងត្រូវអនុវត្តឱ្យបានខ្លាំងក្លានូវរាល់យុទ្ធសាស្ត្រនិងសកម្មភាព ជាអាទិភាពតាមរយៈក្របខណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដូចដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងជំពូក៤ នៃ*ផយអជ* ។

ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ

៣.០៥ ការតាមដានត្រួតពិនិត្យជាប្រចាំនិងទៀងទាត់ ពីការអនុវត្តនិងវឌ្ឍនភាពនៃ*ផយអជ* ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថា ជាកត្តាគន្លឹះ[១] ដើម្បីធានាថាការតាមដានត្រួតពិនិត្យដែលសមាសធាតុមួយរបស់*ផយអជ* គឺជាប្រការចាំបាច់ ដើម្បីធានាថា ការអនុវត្ត*ផយអជ* ត្រូវបានធ្វើឡើងទៅតាមទិសដៅដែលចង់បាន និងទៅតាមល្បឿនដែលតម្រូវឱ្យមាន សំដៅធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅនិងចំណុចដៅដែលបានគ្រោងទុក ។

៣.០៦ ដើម្បីនឹងអនុវត្តជំពូកទី៤នៃ*ផយអជ* ដែលបានកំណត់ទិសដៅនិងដំណើរការ សម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ ក្របខ័ណ្ឌនៃការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ*ផយអជ* មួយ ត្រូវបានរៀបចំឡើងហើយត្រូវបានទទួលការឯកភាពពីស្ថាប័នកណ្តាលទាំងបួន រួមមាន ក្រសួងផែនការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងគណៈកម្មាធិការទីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍនឹកម្ពុជា ព្រមទាំងត្រូវបានអនុម័តយក (សូមមើល ឧបសម្ព័ន្ធ ២) ។ គោលបំណងនៃក្របខ័ណ្ឌនៃការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ*ផយអជ* គឺដើម្បីពិនិត្យមើលជារៀងរាល់ឆ្នាំ លើការប្រែប្រួលរបស់សូចនាករដែលអាចវាស់វែងចំនួន ២៦ ពីក្នុងចំណោមសូចនាករទាំង ៤៣ ដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងតារាង ៣.២ នៃ*ផយអជ* (តារាង ៣.១ ខាងក្រោម) ជាពិសេស តាមរយៈទិន្នន័យដែលប្រមូលបានដោយប្រព័ន្ធរដ្ឋបាលដែលកំពុងដំណើការរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងដោយវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ឬក៏អាចបានមកពីការធ្វើអង្កេតនានា ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ការធ្វើអង្កេតដោយឡែកៗសម្រាប់ការតាមដាន មិនចាំបាច់សម្រាប់គោលបំណងខាងលើនេះទេ ។ លើសពីនេះទៀត ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវបន្តប្រមូលទិន្នន័យសំខាន់ៗផ្សេងទៀតដែលទាក់ទងនឹងមុខងាររបស់ខ្លួន រួមទាំង ទិន្នន័យលម្អិតពាក់ព័ន្ធនឹង*គអសក* ហើយត្រូវផ្តល់ធាតុចូលសម្រាប់ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ*ផយអជ* ដោយមានការវិភាគមួយលម្អិតនិង

[១] ជំពូកទី៦ នៃ *ផយអជ*

ច្បាស់លាស់ជាងមុន អំពីមូលហេតុនៃជោគជ័យនិងការមិនសម្រេចបាន សំដៅធ្វើឱ្យក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងនោះ អាចធ្វើការជ្រើសរើសនិងសម្រេចចិត្តលើគោលនយោបាយ អាចរៀបចំផែនការនិងកម្មវិធីទាំងឡាយដែលនឹងត្រូវអនុវត្ត ព្រមទាំងអាចអនុវត្តសកម្មភាពរដ្ឋបាលផ្សេងៗទៀត ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនិងចំណុចដៅតាមវិស័យរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័នទាំងនោះ ។ ក្របខ័ណ្ឌនៃការតាមដានត្រួតពិនិត្យនិងវាយតម្លៃ*ផយអជ* នឹងត្រូវពិនិត្យមើលឡើងវិញទៅតាមដំណាក់កាល ដើម្បីធានាឱ្យមានការកែសម្រួល ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃបទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន ។

៣.០៧ ទិន្នន័យរដ្ឋបាលត្រូវប្រមូលនៅតាមកម្រិតផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន ក្នុងនោះរួមមានទាំងនៅកម្រិតឃុំ-សង្កាត់ផងដែរ ។ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ដែលជាផ្នែកមួយនៃអាណត្តិរបស់ខ្លួនក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃផែនការមេស្ថិតិ នឹងធានាឱ្យមានជាបន្តទៀតនូវ គុណភាព ស្តង់ដារ និងភាពអាចជឿជាក់បាន នៃការប្រមូល ការវិភាគ និងការបង្ហាញទិន្នន័យនៅគ្រប់កម្រិតទាំងអស់ តាមរយៈវិធានការអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាព ។

៣.០៨ ចំពោះធនធានសម្រាប់ការអនុវត្ត*ផយអជ* ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ត្រូវធានាថា ធនធានក្នុងនិងក្រៅប្រទេសនឹងត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់អាទិភាពទាំងឡាយរបស់*ផយអជ* ដូចដែលបានកំណត់និងលើកឡើងនៅក្នុង*ករស* បីឆ្នាំរំកិល ។ *គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ក៏ត្រូវបន្តថែរក្សានិងតាមដានទិន្នន័យស្តីពី ការសន្យាពីការផ្តល់ ការសម្រេចផ្តល់ និងការផ្តល់ជាក់ស្តែង នូវមូលនិធិរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស តាមរយៈរបាយការណ៍សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ប្រចាំឆ្នាំ ។

តារាង៣.១ : គោលដៅជាតិ និងសូចនាករសំខាន់ៗរបស់ផយអជ (ចំណុចដៅ)[១]

(*) - គោលដៅនិងចំណុចដៅរបស់គអសហ

	គោលដៅសំខាន់ៗ : ចំណុចដៅ/សូចនាករ	២០០៥	២០១០	គអសហ-២០១៥
	លុបបំបាត់ភាពក្រីក្រនិងភាពអត់ឃ្លានធ្ងន់ធ្ងរ (*)			
១*	ភាគរយនៃប្រជាជនរស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ ២០០៤	៣៤,៦៧	២៥	១៩,៥
	បើគិតតាមភាពគ្របដណ្តប់នៃអង្កេតឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៤ (៥៩%នៃផ្ទៃដីទូទាំងប្រទេស)	(២៨,០)		
២*	ភាគរយនៃប្រជាជនតំបន់ជនបទ រស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ ២០០៤	៣៩,២		
	បើគិតតាមភាពគ្របដណ្តប់នៃអង្កេតឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៤ (៥៦%នៃផ្ទៃដីទូទាំងប្រទេស)	(៣៣,៧)		
៣*	ប្រជាជនរស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្រស្បៀងអាហារ ២០០៤	១៩,៧	១៣	១០
	បើគិតតាមភាពគ្របដណ្តប់នៃអង្កេតឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៤ (៥៦%នៃផ្ទៃដីទូទាំងប្រទេស)	(១៤,២)		
	លើកកម្ពស់ផលិតភាពនិងផលិតកម្មកសិកម្ម			
៤	ទិន្នផលស្រូវក្នុងមួយហិកតា (តោន)	២,៤	២,៤	
៥	ផ្ទៃដីស្រោចស្រព (រួមទាំងការស្រោចស្រពដោយប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ) (%នៃផ្ទៃដាំស្រូវ)	២០	២៥	
៦	កំណែទម្រង់ដីធ្លី : ចំនួនប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីដែលផ្តល់ជូនកសិករ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	១២	២៤	
	លើកកម្ពស់ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល (*)			
៧*	អត្រាមរណភាពទារក ក្នុង១.០០០កំណើតរស់	៦៦	៦០	៥០
៨*	អត្រាមរណភាពកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ក្នុង១.០០០កំណើតរស់	៨២	៨៣	៦៥
៩*	មរណភាពមាតា ក្នុង១០០.០០០កំណើតរស់	ពុំមានតួលេខ	២៤៣	១៤០
១០*	ការសម្រាលកូនដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលមានជំនាញ (%)	ពុំមានតួលេខ	៧០	៨០
១១*	អត្រាប្រេវ៉ាឡង់ហ៊ីវ/ជម្ងឺអេដស៍ក្នុងចំណោមមនុស្ស ពេញវ័យអាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ	១,៩	០,៥	
១២*	ករណីជម្ងឺគ្រុនចាញ់ អត្រាស្លាប់	០,៣៦	០,២៥	០,១
១៣*	ករណីអ្នកផ្ទុកជម្ងឺរបេងក្នុង ១០០.០០០នាក់	ពុំមានតួលេខ	២១៤	១៣៥
១៤*	ស្ត្រីរៀបការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រពន្យារកំណើតទំនើប (%)	២០,១	៤៤	៦០
១៥	មណ្ឌលសុខភាពដែលផ្តល់សេវាសុខភាពបន្ទាន់ពូជ	៣៣	៤៥	៧០
១៦*	អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅបឋមសិក្សា : សរុប	៩១,៩	១០០	១០០
	ប្រុស	៩៣,០	១០០	១០០
	ស្រី	៩០,៧	១០០	១០០

[១] សូមអានព័ត៌មានពន្យល់នៅឧបសម្ព័ន្ធ ៣.១៣ ក្នុង*ផយអជ*

	គោលដៅសំខាន់ៗ : ចំណុចដៅ/សូចនាករ	២០០៥	២០១០	គអសក-២០១៥
	លើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ (*)			
១៧*	អត្រាពិតនៃការសិក្សានៅមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ : សរុប	២៦.១	៥០	១០០
	ប្រុស	២៧.៣	៥០	១០០
	ស្រី	២៤.៨	៥០	១០០
១៨*	អត្រាគង់វង្ស : ថ្នាក់១-៦	៥៣.១	១០០	១០០
១៩*	អត្រាគង់វង្ស : ថ្នាក់១-៩	២៩.៣	៥០	១០០
២០*	កុមារអាយុ ៦-១៤ឆ្នាំ មិនបានចូលរៀន (%)	១២.៣	១១	0
	ការអភិវឌ្ឍជនបទ			
២១*	ផ្លូវជនបទដែលបានស្តារ នៃប្រវែងផ្លូវសរុប ២៨.000 គម	២២.៧00	២៥.000	២៨.000
២២*	លទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាតបរិភោគ (%នៃប្រជាជនជនបទ)	៤១.៦	៤៥	៥0
២៣*	លទ្ធភាពទទួលបានអនាម័យ (%នៃប្រជាជនជនបទ)	១៦.៤	២៥	៣0
	ចីរភាពបរិស្ថាន (*)			
២៤*	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	៦0	៦0	៦0
២៥*	ការប្រើប្រាស់អុស-ធ្យូង : គ្រួសារ (%)	៨៣.៩	៦១	៥២
២៦*	ការទទួលបានប្រភពទឹកស្អាត (%នៃប្រជាជនទីប្រជុំជន)	៣៥	៧៥	៨0
២៧*	ការទទួលបានការកែលម្អអនាម័យ (%នៃប្រជាជនទីប្រជុំជន)	៥៥	៦៧	៧៤
	សបធម៍យេនឌ័រ (*)[១]			
២៨	បញ្ជ្រាបយេនឌ័រនៅគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន			
ក	ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលបានរៀបចំផែនការសម្ភាពបញ្ជ្រាបយេនឌ័រផ្ទាល់របស់ខ្លួន	២	២៧	
ខ	ក្រសួង-ស្ថាប័នដែលបានអនុវត្តផែនការសម្ភាពបញ្ជ្រាបយេនឌ័រផ្ទាល់របស់ខ្លួន	២	១៥	២៧
២៩*	ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការងារទទួលកម្រៃ % : វិស័យកសិកម្ម	៥២.៥	៥0	៥0
	វិស័យឧស្សាហកម្ម	៥៣.៥	៥0	៥0
	វិស័យសេវាកម្ម	២៧.0	៣៧	៥0
៣0*	កម្រិតយល់ដឹងថា អំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រី ជាអត្តចរិកខុសឆ្គងនិងឧក្រិដ្ឋកម្ម(%)	៤.៥	៥0	១00
	កំណែទម្រង់			
៣១	បង្កើនល្បឿនកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ច	នឹងត្រូវបង្កើតឡើង		
	ធ្វើឱ្យបានស្ថេរភាពកំណើនប៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ (*)			
៣២	កំណើន *ផសស* ប្រចាំឆ្នាំ គិតតាមថ្លៃថេរ (%)	១៣.៤0	៧.0	
៣៣	*ផសស* សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ គិតតាមថ្លៃថេរ (ពាន់រៀល)	១.៨៤៦.៥៩	២.៨៨៨.៤៥	

[១] ចំណុចដៅដែលពាក់ព័ន្ធនឹងយេនឌ័រ ត្រូវបានបង្ហាញដាច់ដោយឡែកនៅក្នុងវិស័យអប់រំ និងសុខាភិបាល

គោលដៅសំខាន់ៗ : ចំណុចដៅ/សូចនាករ		២០០៥	២០១០	គអសក-២០១៥
៣៤	អត្រាអតិផរណា	៦,៧	៣,០	
	កែលម្អការប្រើប្រាស់ថវិកា			
៣៥	ចំណូលថវិការដ្ឋសរុប : (% នៃ *ផសស*)	១០,៦០	១១,៦០	
៣៦	ចំណាយថវិការដ្ឋសរុប : (% នៃ *ផសស*)	១៣,៣	១៤,២	
	បង្កើនល្បឿនកំណើនក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនិងការងារ			
៣៧	កំណើនប្រចាំឆ្នាំក្នុងផ្នែកកម្មន្តសាល គិតតាមថ្លៃថេរ (%)	១០,២	៧,២	
២៨*	ពលកម្មកុមារអាយុ ៥-១៧ឆ្នាំ (%)	២២,៣	១០,៦	៨
	ទេសចរណ៍			
៣៨	ចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ (ពាន់នាក់)	១.៣០០	៣.១២០	គ្មាន
	ការបោសសម្អាតមីន ការជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ (*)			
៤០*	ចំនួនជនរងគ្រោះដោយសារមីន (ស្លាប់ និងរបួស)	៨៧៥	២០០	០
៤១*	*តំបន់ដែលបានបោសសម្អាតមីននិងយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ (%)*	៥០,៣	៧៧	១០០
	ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ			
៤២	ផ្លូវក្រាលកៅស៊ូ (ផ្លូវជាតិនិងផ្លូវខេត្ត) លើប្រវែងផ្លូវសរុប ១១.៣១០ គម	២.១០០	៤.១០០	
	ថាមពល			
៤៣	ការប្រើប្រាស់ថាមពលអគ្គិសនី (គីឡូវ៉ាត់ម៉ោង/នាក់/ឆ្នាំ)	៥៤,០១	៨៩,១១	

ជំពូកទី៤

ចំណាយ ធនធាន និងការរៀបចំគម្រូវិធី

ចំណាយ/តម្រូវការធនធាន/ការកំណត់ថវិកា

៤.០១ ការអនុវត្តដោយជោគជ័យនិងទាន់ពេល នូវយុទ្ធសាស្ត្រទាំងឡាយរបស់*ផយអជ* និងការសម្រេចបាននូវចំណុចដៅនានារបស់*ផយអជ* ត្រូវការនូវធនធានក្នុងបរិមាណមួយសមស្រប ជាចាំបាច់ ។ ដោយផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើកត្តានានាដែលទើបតែលេចចេញមក រួមទាំង កម្រិតខ្ពស់របស់កំណើនដែលត្រូវបានរំពឹងទុកនាពេលនេះ ការប៉ាន់ស្មានសម្រាប់ការវិនិយោគដែលបានកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* ត្រូវបានធ្វើការកែសម្រួលពី ៦.៤០១,១០លានដុល្លារ ទៅដល់១០.០១៤,៦លានដុល្លារ ដែលភាគច្រើននៃកំណើននេះប្រហែលជាអាចបណ្តាលមកពីការវិនិយោគក្នុងផ្នែកឯកជន (សូមអានផ្នែកលម្អិតនៃតួលេខកែសម្រួល ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១.២) ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ព្យាករណ៍ថ្មីទាំងនេះ មិនបានគិតបញ្ចូលនូវគ្រប់តម្រូវការបន្ថែមទាំងអស់ សម្រាប់ការវិនិយោគនានាក្នុងវិស័យសាធារណៈ (ជាពិសេស ក្នុងផ្នែកហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលមានភាពចាំបាច់ខ្លាំង ដើម្បីជំរុញឱ្យមាននិងរក្សានិចលភាពនៃកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏ខ្លាំង) ក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច (ដូចជា វិស័យអប់រំនិង សុខាភិបាល) ក្នុងជំនួយបច្ចេកទេសនិងអង្កេត ក៏ដូចជា ក្នុងតម្រូវការបន្ថែមសម្រាប់ចំណាយចរន្ត ដែលអាចកើតមានឡើងមកពីការវិនិយោគបន្ថែមទៀតក្នុងវិស័យសាធារណៈ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ តម្រូវការមូលនិធិសម្រាប់ វិនិយោគក្នុងវិស័យសាធារណៈ ដើម្បីការអនុវត្ត*ផយអជ* ក្នុងអំឡុងពេលឆ្នាំ២០០៦-២០១០ គឺស្ថិតនៅក្នុងកម្រិត ៣.៥០០លានដុល្លារអាមេរិកដូចពីមុនដែរ ដោយមានតម្រូវការប្រហែល ៧០០លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ដែលមានការកើនឡើងជារៀងរាល់ឆ្នាំ ។ ទោះជាដូចនេះក្តី ការបែងចែកជាលម្អិតនៃចំណាយសរុបនេះ មានការប្រែប្រួលមួយចំនួន ដូចមានបង្ហាញនៅក្នុងតារាងខាងក្រោម :

តារាង ៤.១ : កម្រិតនៃការវិនិយោគសាធារណៈដែលត្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ ២០០៦-២០១០

(លានដុល្លារអាមេរិក)

១. ការវិនិយោគសាធារណៈ ដូចមានចែងក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធ ១.២	២.៣៥៣,៨
២. ចំណាយបន្ថែម :	
- តម្រូវការចាំបាច់បន្ថែមសម្រាប់វិស័យសង្គមកិច្ច និងចំណាយអភិបាលកិច្ច	៣០០,០
- ជំនួយបច្ចេកទេស បណ្តុះបណ្តាល និងអង្កេត	៥០០,០
- ចំណាយចរន្តបន្ថែម	៣០០,០
- ទុនបំរុងសម្រាប់វិស័យផលិតកម្ម	៤៦,២
ចំណាយសរុប ២០០៦-២០១០	**៣.៥០០,០**

៤.០២ យោងតាមតួលេខកែតម្រូវ ចំណាយសរុបក្នុងវិស័យសាធារណៈចំនួន ៣.៥០០លានដុល្លារ ត្រូវបានរំពឹងថា នឹងបានពីប្រភពនានា ដូចខាងក្រោម :

- ធនធានក្នុងស្រុកប្រមាណ ៦៥១,១លានដុល្លារ (អតិរេកថវិកាចរន្ត) ។ តួលេខនេះ មានចំនួនតិចជាងច្រើនពីតួលេខ ៧៨៣,៣លានដុល្លារ ដែលបានរំពឹងទុកនៅក្នុង *ផយអជ* ប៉ុន្តែ តួលេខថយចុះនេះ គឺផ្អែកលើការប៉ាន់ស្មានចុងក្រោយបំផុត ដែលមានលក្ខណៈប្រាកដនិយមច្រើនជាង ។
- ធនធានពីក្រៅប្រទេស (ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសប្រពៃណី) ប្រមាណ ២.៥០០លានដុល្លារ ពុំមានការប្រែប្រួលទេធៀបនឹងការរំពឹងទុករបស់ *ផយអជ* ។
- លម្អៀងចំនួន ៣៤៨,៩លានដុល្លារ ដែលត្រូវការដើម្បីបំពេញតម្រូវការសរុប ៣,៥០០លានដុល្លារ អាចទទួលបានពីប្រភពដូចតទៅ : (១) ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសមិនមែនប្រពៃណី (២) ប្រតិបត្តិការថវិកាល្អប្រសើរជាងមុន (៣) ធនធានបន្ថែមដែលអាចបានមកពីការធ្វើអាជីវកម្មដោយជោគជ័យលើធនធានប្រេងកាតនិងឧស្ម័ន (៤) មូលនិធិទទួលបានពីការលុបចោលបំណុលពីអតីតកាល និង (៥) មូលនិធិបន្ថែមទៀតពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសប្រពៃណី ដោយមានការបង្កើនលំហូរនៃជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងពិភពលោក ទៅតាមការសន្យាឱ្យបាន ០,៧ភាគរយនៃ *ផសស* របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនោះ ។

៤.០៣ លម្អៀងចំនួន ៣៤៨,៩លានដុល្លារ នៃធនធានសម្រាប់ចំណាយសាធារណៈ អាចកាន់តែត្រូវកើនធំឡើងថែមទៀត ប្រសិនបើការធ្វើវិភាជន៍និងការប្រើប្រាស់ថវិកា មិនត្រូវបានតម្រឹមយ៉ាងពេញលេញទៅនឹងអាទិភាពរបស់ *ផយអជ* ឬអាចនិយាយម្យ៉ាងទៀតថា ប្រសិនបើធនធានទាំងនោះត្រូវបានចំណាយទៅលើគម្រោង ឬការវិនិយោគ ឬសកម្មភាពមិនមែនអាទិភាព ។ ក្នុងពេលកន្លងមក ភាគច្រើននៃធនធានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសមិនបានឆ្លងកាត់ថវិការដ្ឋទេ ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រការដែលការសំខាន់បំផុតនោះគឺថា ចាប់ពីពេលនេះទៅ ការធ្វើវិភាជន៍ថវិកានិងការគាំទ្រពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស មិនត្រឹមតែត្រូវធ្វើឱ្យកើតមានឡើង តែប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ត្រូវតម្រឹមឱ្យបានពេញលេញជាមួយអាទិភាពរបស់ *ផយអជ* ផងដែរ ។ ជាងនេះទៀត ជំនួយបច្ចេកទេសទោល ត្រូវតែកម្រិតឱ្យនៅត្រឹមចំនួនមួយតូចល្មម (នៅត្រឹមប្រមាណ ៥០០លានដុល្លារ) ។

៤.០៤ អាស្រ័យហេតុនេះ បញ្ហាប្រឈមចម្បង១ចំពោះមុខគឺ ត្រូវធានាថា (នៅរាល់ពេលណាដែលអាចធ្វើទៅបាន តាមរយៈ យន្តការនៃក្រុមការងារបច្ចេកទេសដែលបានបង្កើតឡើង) :

- គ្រប់កម្មវិធីនិងសកម្មភាពកំពុងដំណើរការ ដែលគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ត្រូវបានពិនិត្យមើលឡើងវិញយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ហើយបើសិនជាចាំបាច់ ត្រូវតម្រឹមទៅនឹងអាទិភាពរបស់ *ផយអជ* នូវកម្មវិធីនិងសកម្មភាពទាំងនោះឡើងវិញ ។

- ជាពិសេស ប្រឹងប្រែងធ្វើការកាត់បន្ថយសមាសភាគនៃជំនួយបច្ចេកទេសទោលឱ្យបានច្រើនតាមតែអាចធ្វើបាន ដើម្បីសម្រេចបាននូវការផ្ទេរធនធានសុទ្ធសាធសម្រាប់ការវិនិយោគឱ្យបានច្រើនបំផុត ។
- កម្មវិធីថ្មីទាំងអស់ដែលគាំទ្រដោយធនធានក្នុងនិងក្រៅប្រទេស ត្រូវបានផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងអាទិភាពរបស់ *ផយអជ* ។
- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសទាំងឡាយ (ដែលបានរាប់បញ្ចូលជាពិសេស) នឹងផ្តល់ជំនួយតែក្នុងទម្រង់ជាជំនួយឥតសំណងនិងឥណទាន (ភាគច្រើនក្នុងទម្រង់ជាឥណទានសម្បទាន) ដែលត្រូវបានកម្រិតយ៉ាងច្បាស់ សម្រាប់តែគម្រោងវិនិយោគជាមូលធននានា ។
- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស (ទ្វេភាគីនិងពហុភាគី) ចាប់ផ្តើមលុបចោលបំណុលពីអតីតកាល ឱ្យបានឆាប់ តាមដែលអាចធ្វើបាន ។
- គ្រប់វិធីសាស្ត្រនៃការផ្តល់ជំនួយក្រៅប្រទេស ត្រូវបានតម្រឹម និងធ្វើឱ្យមានភាពរលូនជាមួយនីតិវិធីនិងដំណើរការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដែលបានអនុម័តរួចហើយ នៅក្នុងគោលបំណងចុងក្រោយបង្អស់ គឺដើម្បីជំរុញឱ្យមានការប្រើប្រាស់ "ការគាំទ្រថវិកា" ដែលជាវិធីសាស្ត្រនៃការផ្តល់ជំនួយក្រៅប្រទេស ដែលរដ្ឋាភិបាលចង់បានបំផុត ។
- បង្កើនល្បឿនការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រនិងផែនការសកម្មភាពទូទាំងវិស័យ ដោយផ្តោតអាទិភាពទៅលើវិស័យសំខាន់ៗ ដូចជា កសិកម្ម ដែលមានឥទ្ធិពលលើជីវភាពរស់នៅ និងការរស់នៅរបស់ប្រជាជនភាគច្រើន ។

៤.០៥ ព្យាករណ៍សម្រាប់ ការវិនិយោគរបស់ផ្នែកឯកជន ក្នុងផ្នែកផ្សេងៗនៃសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច ត្រូវបានបង្កើនដល់ ៧.១២២.១លានដុល្លារ[១] ក្នុងរយៈពេលពីឆ្នាំ២០០៦-២០១០ បើប្រៀបធៀបនឹងការប៉ាន់ស្មាន នៅក្នុង*ផយអជ* ដែលមានតែ ៤.០១៦.៥លានដុល្លារប៉ុណ្ណោះ ។ កំណើនប្រហែល ៧០ភាគរយនេះ ហាក់ដូចជាមានភាពសុទិដ្ឋិនិយមពេក ប៉ុន្តែត្រូវបានចាត់ទុកថាអាចសម្រេចបាន ។ កំណើននេះ ត្រូវបានព្យាករដោយផ្អែកលើការកើនឡើងខ្ពស់ដែលបានរំពឹងទុកថានឹងមាននៅក្នុងការវិនិយោគក្នុងផ្នែកឯកជន (ពីប្រភពក្នុងនិងក្រៅប្រទេស) ដោយត្រូវបានរំពឹងថា នឹងកើតមានឡើង ជាពិសេស នៅក្នុងវិស័យប្រេងកាតនិងឧស្ម័នធម្មជាតិ ព្រមទាំង ក្នុងវិស័យថាមពលនិងអគ្គិសនី ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា នឹងខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងជាលំដាប់នូវបរិយាកាសវិនិយោគនៅកម្ពុជា តាមរយៈការផ្តោតកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនានា ក្នុងនោះរួមមាន ការធ្វើឱ្យល្អប្រសើរជាងមុននូវហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ កំណែទម្រង់និងការពង្រឹងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបញ្ចេញទុនអសកម្មទៅឱ្យការវិនិយោគក្នុងផ្នែកផលិតកម្ម និងការគាំទ្រតាមរយៈការសម្រួលក្របខ័ណ្ឌច្បាប់និងនីតិវិធី ដើម្បីបង្កើតឡើងនូវបរិស្ថានមួយដែលមានស្ថេរភាពនិងមានភាពងាយស្រួល សម្រាប់សកម្មភាពទាំងឡាយដែលមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ។

[១] សូមអានឧបសម្ព័ន្ធ ១:២

៤.០៦ ការធ្វើវិភាជន៍និងការបែងចែកលម្អិតនូវចំណាយហិរញ្ញវត្ថុសរុបសម្រាប់ *ផយអជ* : *ផយអជ* ត្រូវបានធ្វើវិភាជន៍[១] រួចហើយនូវចំណាយសរុបមានចំនួន ៣.៥០០លានដុល្លារសម្រាប់វិស័យនានា ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅនិងទិសដៅរួម ទាំងផ្នែកបរិមាណនិងគុណភាព ជាពិសេស ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រនិង *គអសក* ។ ការធ្វើវិភាជន៍នេះ ដែលផ្តល់ថវិកាចំនួន ៣២.៨៥ភាគរយទៅដល់វិស័យសង្គមកិច្ច និង៦២ភាគរយ ដើម្បីផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់តំបន់ជនបទ ពុំមានការប្រែប្រួលទេ ដូចមានបង្ហាញជូនក្នុងតារាង ៤.២ ។

ការរៀបចំកម្មវិធីចំណាយសម្រាប់ *ផយអជ*

៤.០៧ ព្យាករណ៍ការធ្វើវិភាជន៍ថវិកាដែលបានធ្វើឡើង សម្រាប់វិស័យនានានៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *ផយអជ* (តារាង ៥.២) គឺជាការតម្រង់ទិសនិងការចង្អុលបង្ហាញជារួម សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ។ ដើម្បីឱ្យអាចដំណើរការអនុវត្ត ជាក់ស្តែងបានការតម្រង់ទិសនិងការចង្អុលបង្ហាញទាំងនោះ ត្រូវធ្វើការបំបែកលម្អិតប្រចាំឆ្នាំបន្ថែមទៀត ឱ្យទៅជាសំណើគម្រោងសម្រាប់ចំណាយចរន្តនិងចំណាយមូលធន ។ ក្នុងន័យនេះ ឧបករណ៍មួយចំនួនខាងក្រោម ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការ :

- កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល (*កវស*) ដែលមានគម្រោងវិនិយោគជាទុន និងគម្រោងជំនួយបច្ចេកទេស ដែលប្រើប្រាស់ប្រភពធនធានពីថវិកាក្នុងស្រុកនិងពីក្រៅប្រទេស (ប៉ុន្តែពុំរាប់បញ្ចូលការចំណាយចរន្តទេ) ត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រសួងផែនការ ។
- ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យមបីឆ្នាំរំកិល ដែលរួមបញ្ចូលចំណាយថវិកា គិតទាំងចំណាយមូលធនទាំងចំណាយចរន្ត ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។
- ថវិកាប្រចាំឆ្នាំ (ដែលរួមបញ្ចូលទាំងចំណាយមូលធននិងចំណាយចរន្ត) ត្រូវរៀបចំឡើងដោយក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ។
- ការប្រជុំពិគ្រោះយោបល់យ៉ាងទៀតទាត់ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា និងក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដើម្បីធានាថា ការគាំទ្ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសពិតជាបានតម្រឹមយ៉ាងពេញលេញជាមួយអាទិភាពរបស់ *ផយអជ* ។

៤.០៨ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិលចំនួនពីរ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦-២០០៨និងឆ្នាំ២០០៧-២០០៩[២] ដែលត្រូវបានរៀបចំរហូតមកទល់ពេលនេះ បានព្យាយាមតម្រឹមយ៉ាងជាក់លាក់ នូវគម្រោងទាំងឡាយទៅនឹងអាទិភាព របស់ *ផយអជ* ទោះបីជាថវិកាប្រមាណ ៤៨ភាគរយដែលត្រូវការសម្រាប់ដំណាក់កាលឆ្នាំ២០០៧-២០០៩

---

[១] តារាង ៥.២ នៃ *ផយអជ*

[២] មើលតារាងទី១ នៃកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ឆ្នាំ ២០០៧-២០០៩ នៅឧបសម្ព័ន្ធ ១.៤

(គឺស្មើ ១.០៦០លានដុល្លារនៃតម្រូវការថវិកាចំនួន ២.២០៩លានដុល្លារដែលបានកំណត់) នៅតែចាំបាច់ត្រូវស្វែងរកឱ្យបានឬធានាឱ្យមាន សម្រាប់ដំណាក់កាលនេះ ។ ទន្ទឹមនឹងពេលដែលតារាង ៤.២ បង្ហាញពីការធ្វើវិភាជន៍ដែលចង់បានបំផុតនៅក្នុង*ផយអជ កវស ២០០៧-២០០៩* នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១.៤ បង្ហាញជាលម្អិតនូវកម្មវិធីនិងគម្រោងទាំងឡាយ (រួមទាំងកម្មវិធីនិងគម្រោងជាច្រើនដែលត្រូវបានបង្ហាញថាជាអាទិភាពខ្ពស់ ប៉ុន្តែនៅត្រូវការទុនដើម្បីអនុវត្ត) ដែលត្រូវបានរំពឹងទុកដោយរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីធ្វើឱ្យមានការវិនិយោគចាំបាច់ នៅក្នុងវិស័យសាធារណៈ ។

៤.០៩ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាច្រើន កំពុងដំណើរការរៀបចំឯកសារ ដើម្បីកំណត់លំដាប់លំដោយឱ្យបានត្រឹមត្រូវនូវឯកសារមួយចំនួន (ដូចជា *កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈបីឆ្នាំរំកិល ក្របខ័ណ្ឌចំណាយរយៈពេលមធ្យម* និង *របាយការណ៍សហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍*) និងដើម្បីធ្វើឱ្យមានភាពរលូនជាមួយគ្នា រវាងឯកសារទាំងនេះ ។ ដំណើរការនេះ និងការតាមដានត្រួតពិនិត្យនូវវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត*ផយអជ* កំពុងត្រូវបានដំណើរការដូចបានគ្រោងទុកនៅក្នុងឯកសារ*ផយអជ* ដោយមានការសម្របសម្រួលនិងកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធរវាងស្ថាប័នកណ្តាល ទាំងបួនគឺ *ក្រសួងផែនការ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា* ។

តារាង ៤.២ ៖ ទិន្នន័យរបស់ផយអជ តាមវិស័យ ២០០៦-២០១០

(គិតជាលានដុល្លារ)

វិស័យ	បរិមាណ	ភាគរយ	ជនបទ	ភាគរយ	ទីប្រជុំជន	ភាគរយ	កំណត់
							១
វិស័យសង្គមកិច្ច							
អប់រំ ៖ (ក្នុងនោះ ការអប់រំមូលដ្ឋាន ៦០%)	៥៥០	១៥,៧១	៣៣០	៦០	២២០	៤០	២
សុខាភិបាល	៦០០	១៧,១៤	៤២០	៧០	១៨០	៣០	
សរុប	**១.១៥០**	**៣២,៨៦**					
វិស័យសេដ្ឋកិច្ច							
កសិកម្មនិងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី ៖ ក្រៅពីដំណាំ	១៥០	៤,២៩	១៤៣	៩៥	៨	៥	៣
ដំណាំតាមរដូវ ៖ ស្រូវ និងផ្សេងៗ	២០០	៥,៧១	២០០	១០០	០		
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	៣៥០	១០,០០	៣៥០	១០០	០		៤
កម្មន្តសាល រ៉ែ និងពាណិជ្ជកម្ម	៨០	២,២៩	១២	១៥	៦៨	៨៥	៥
សរុប	**៧៨០**	**២២,២៩**					
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ							
ដឹកជញ្ជូន (ផ្លូវថ្នល់ កំពង់ផែ ផ្លូវដែក អាកាសចរ)	៥៥០	១៥,៧១	២៧៥	៥០	២៧៥	៥០	៦
ទឹក និងអនាម័យ (មិនគិតនៅជនបទ)	១៥០	៤,២៩	១៥	១០	១៣៥	៩០	៧
ថាមពល និងអគ្គិសនី	១២០	៣,៤៣	៦០	៥០	៦០	៥០	៨
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	៦០	១,៧១	៣០	៥០	៣០	៥០	៩
សរុប	**៨៨០**	**២៥,១៤**					
សេវាកម្ម និងកម្មវិធីអន្តរវិស័យ							
ការបញ្ជ្រាបយេនឌ័រ	៣០	០,៨៦	៩	៣០	២១	៧០	១០
ទេសចរណ៍	៣០	០,៨៦	៨	២៥	២៣	៧៥	
បរិស្ថាន និងការអភិរក្ស	១០០	២,៨៦	៩០	៩០	១០	១០	១១
សហគមន៍ និងសេវាកម្មសង្គម	៨០	២,២៩	៦០	៧៥	២០	២៥	
វប្បធម៌ និងសិល្បៈ	៣០	០,៨៦	១៥	៥០	១៥	៥០	
អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល	២២០	៦,២៩	៤៤	២០	១៧៦	៨០	១២
សរុប	**៤៩០**	**១៤,០០**					
មិនទាន់បែងចែក	២០០	៥,៧១	១០០	៥០	១០០	៥០	១៣
សរុបរួម	**៣.៥០០**	**១០០%**	**២.១៦០**	**៦២%**	**១.៣៤០**	**៣៨%**	**១៤**

កំណត់ពន្យល់ ៖

១. ក. បរិមាណតាមវិស័យនីមួយៗ រួមមាន : ធនធានដែលបានមកពីគ្រប់ប្រភពទាំងអស់ : រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស (ចំណាយផ្ទាល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ឬតាមរយៈរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា) ។

ខ. ចំណាយមូលធន ចំណាយចរន្តបន្ថែម ជំនួយបច្ចេកទេស ចំណាយក្នុងការតាមដានត្រួតពិនិត្យ ប្រមូលទិន្នន័យ ការថែរក្សាគេហទំព័រ ។

គ. តួលេខជនបទ-ទីប្រជុំជន ជាតួលេខចង្អុលបង្ហាញជាកំណត់សម្គាល់ និងត្រូវផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើ ។

ឃ. បរិមាណទាំងនេះ ក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវប្រាក់ឧបត្ថម្ភទាំងអស់ទៅថ្នាក់ខេត្ត ស្រុក និងឃុំ ដែលនឹងត្រូវអនុវត្តដោយថ្នាក់ទាំងនោះ ។

២. ក. រួមបញ្ចូលទាំង យុវជន និងកីឡា ។

ខ. ៦០ភាគរយ នៃចំនួនសរុប នឹងត្រូវបែងចែកសម្រាប់ការអប់រំមូលដ្ឋាន ។

៣. រួមបញ្ចូលទាំង ការនេសាទ ការបោសសម្អាតមីន និងសកម្មភាពផ្សេងៗ លើកលែងតែដំណាំតាមរដូវ ហើយមិនរាប់បញ្ចូលព្រៃឈើដែលបានបង្ហាញ នៅក្នុងផ្នែកបរិស្ថាននិងការអភិរក្ស ។

៤. ការអភិវឌ្ឍជនបទ : រួមបញ្ចូលទាំង កម្មវិធីសីលា ផ្លូវលំ ទីផ្សារ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ ការផ្គត់ផ្គង់ទឹកនិងអនាម័យ វិមជ្ឈការនិងវិសហមជ្ឈការ អភិបាលកិច្ចមូលដ្ឋាន ។

៥. រួមបញ្ចូលនូវ : ការបង្កើតការងារ និងបញ្ហាកម្លាំងពលកម្ម ។

៦. មិនរាប់បញ្ចូលនូវផ្លូវជនបទ ។ ផ្លូវជាតិនិងផ្លូវខេត្ត មានផលប្រយោជន៍ដល់តំបន់ជនបទ ដូច្នេះផ្លូវទាំងពីរប្រភេទនេះមានសមាមាត្រ ៥០ភាគរយ ។ ផ្នែកឯកជនដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។ រួមបញ្ចូលទាំង ចំណាយបន្ថែមលើការថែទាំ ។

៧. មិនរាប់បញ្ចូលនូវសកម្មភាពនៅតំបន់ជនបទ ដែលបានកំណត់នៅក្នុងការអភិវឌ្ឍជនបទ ។

៨. ភាគច្រើនបំផុតនៃការវិនិយោគក្នុងវិស័យនេះ គប្បីត្រូវជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីវិស័យឯកជន ។

៩. ភាគច្រើនបំផុតការវិនិយោគក្នុងវិស័យនេះ គប្បីត្រូវជំរុញលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការចូលរួមពីផ្នែកឯកជន ។

១០ ជាពិសេស សម្រាប់ការបង្កើតការយល់ដឹង និងការបញ្ច្រាប ។ វិស័យនីមួយៗផ្សេងទៀត នឹងបញ្ចូលសកម្មភាពនានាទៅក្នុងការងាររបស់គេ ។

១១ រួមបញ្ចូលទាំងព្រៃឈើ ។

១២ រួមបញ្ចូលទាំង :

ក. កំណែទម្រង់ទាំងអស់ ដូចជា កំណែទម្រង់ច្បាប់និងប្រព័ន្ធតុលាការ កំណែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ កំណែទម្រង់ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច កំណែទម្រង់សារពើពន្ធ និងកំណែទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ។

ខ. ការសិក្សានិងការអង្កេតរបស់វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ ដូចជា ជំរឿនប្រជាជនឆ្នាំ២០០៨ ការវាយតម្លៃភាពក្រីក្រ អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចកម្ពុជា ការតាមដានត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត *ផយអជ* ។ល។

គ. ការគ្រប់គ្រងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។ល។

ឃ. ការបោះឆ្នោតនានា ។

ង. សកម្មភាពរដ្ឋបាលសាធារណៈផ្សេងៗទៀត ។

១៣. ទុនបម្រុងសម្រាប់ការបំបែរទិសដៅរបស់ការប្រើប្រាស់ប្រភពធនធាន បើសិនជាចាំបាច់ ។

១៤. ភាពខុសគ្នាបន្តិចបន្តួចក្នុងតួលេខសរុបនានា (ជនបទ ទីប្រជុំជន) និងតួលេខសរុបរួម អាស្រ័យទៅនឹងការតម្រឹមលេខទសភាគ។

ជំពូកទី៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

៥.០១ ក្នុងបណ្តាជំពូកមុនៗទាំងឡាយ ឯកសារនេះបានបង្ហាញពី ការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពលើតួលេខថ្មីៗដែលបានមកពីការអង្កេតនានា ការប្រែប្រួលដែលបានកើតឡើងមានឡើង និងវឌ្ឍនភាពដែលបានធ្វើឱ្យមានឡើង ចាប់តាំងពីពេលដែល *ផយអជ* ត្រូវបានអនុម័តដោយគណៈមន្ត្រី នាដើមឆ្នាំ២០០៦។ ឯកសារនេះក៏បានបង្ហាញផងដែរពីការកែតំរូវឡើងវិញនូវបណ្តាគោលដៅនិងចំណុចដៅទាំងឡាយសំរាប់ឆ្នាំ២០១០ រួមទាំង តម្រូវការធនធានដែលត្រូវបានពិនិត្យឃើញថាចាំបាច់ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ របាយការណ៍នេះ បានគូសបញ្ជាក់ថា ធាតុចូលសម្រាប់តាមដានត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត *ផយអជ* ត្រូវរៀបចំឡើង ដោយមានការវិភាគមួយលម្អិតនិងច្បាស់លាស់ជាងមុន អំពីមូលហេតុនៃជោគជ័យនិងការមិនសម្រេចបាន សំដៅធ្វើឱ្យរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព ក្លាយជាឧបករណ៍មួយ សម្រាប់ផ្តល់ព័ត៌មានជូនអ្នកធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកគោលនយោបាយ អំពីអនុសាសន៍ជាគោលនយោបាយទាំងឡាយដែលត្រូវយកទៅអនុវត្ត ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលដៅនិងចំណុចដៅទាំងឡាយតាមវិស័យ ។ ក្របខ័ណ្ឌតាមដានត្រួតពិនិត្យដ៏ច្បាស់លាស់មួយ នឹងធ្វើការតម្រង់ទិសនិងធានាឱ្យមានការតាមដានត្រួតពិនិត្យ យ៉ាងជាប់លាប់លើវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្ត *ផយអជ* ។

៥.០២ ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុង *ផយអជ* កត្តាក្នុងនិងក្រៅប្រទេសមួយចំនួនដែលមិនអាចដឹងជាមុនបាននឹងអាចកើតមានឡើង។ កត្តាទាំងនោះ អាចរារាំងមិនឱ្យការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រ ផែនការ និងសកម្មភាពនានា ដូចដែលមានចែងនៅក្នុង *ផយអជ* និងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យដែលបានរៀបចំឡើងក្នុងក្របខ័ណ្ឌ *ផយអជ* ប្រព្រឹត្តទៅបានប្រកបដោយជោគជ័យ និងទៅតាមការគ្រោងទុក ។ កត្តាទាំងនោះរួមមាន :

- ធនធានទាំងឡាយដែលត្រូវបានរំពឹងទុក មិនអាចមានសម្រាប់ការប្រើប្រាស់ ជាពិសេស ធនធានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ។
- ថ្លៃប្រេងនិងឧស្ម័នក្នុងពិភពលោក នៅតែបន្តស្ថិតក្នុងកម្រិតខ្ពស់នៅឡើយ (ខ្ពស់ជាងពីរដងនៃឆ្នាំ២០០៤) ដែលធ្វើឱ្យអតិផរណាកើនឡើងខ្ពស់ ។
- ស្ថានភាពនយោបាយនិងសង្គមនៅតាមតំបន់និងក្នុងពិភពលោក បាននិងកំពុងធ្លាក់ចុះ ដោយសារស្ថានភាពភេរវកម្មដែលកើតឡើងភ្លាមៗ។
- របាំងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ មិនទាន់ត្រូវបានលុបបំបាត់ចោល ទៅតាមល្បឿនដែលបានគ្រោងទុក ។
- ការលេចឡើងនៃជំងឺនានា ដូចជា ជំងឺផ្តាសាយបក្សី ឬជំងឺថ្មីៗផ្សេងទៀត ។

- គ្រោះធម្មជាតិដែលកើតឡើងលើសពីកម្រិតធម្មតា ដូចជា ការកើតឡើងផ្ទួនៗនៃគ្រោះរាំងស្ងួត ឬទឹកជំនន់ ដែលនឹងប៉ះពាល់ដល់ផលិតកម្មដំណាំ និងបំផ្លិចបំផ្លាញដល់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ។

៥.០៣ ការងារដែលយើងត្រូវធ្វើតទៅមុខទៀត គឺមានលក្ខណៈប្រឈម និងលំបាក ។ ទោះបីជាដូចនេះក្តី រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា មានជំនឿជាក់ថា យើងអាចនឹងអនុវត្ត *ផយអជ* យ៉ាងពេញលេញទៅបានអាស្រ័យទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរ ដែលនឹងត្រូវធ្វើឱ្យកើតមានឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដោយពិនិត្យពិចារណាលើតថភាពទាំងឡាយដែលកំពុងកើតមានឡើង ហើយក៏ជឿជាក់ដែរថា ធនធានទាំងឡាយដែលត្រូវការសម្រាប់ការអនុវត្ត *ផយអជ* នឹងមានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគោលបំណងនេះ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា សង្ឃឹមថានឹងទទួលបាននូវកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងពេញលេញពីអ្នកមានចំណែកពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ (ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សង្គមស៊ីវិល និងក្រសួង-ស្ថាប័ន) ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវគោលដៅទាំងឡាយរបស់ *ផយអជ* ដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងអស់ ជាពិសេស ក្នុងការបន្ថយកម្រិតភាពក្រីក្រឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.១

កម្ពុជា ៖ សូចនាករសំខាន់ៗនៃម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

ការព្យាករណ៍សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៦-២០១០

សូចនាករសំខាន់ៗ	**២០០៥**	**២០០៦**	**២០០៧**	**២០០៨**	**២០០៩**	**២០១០**
ផសស (ថ្លៃថេរ) ពាន់លានរៀល	២១.៨១២	២៤.០៨០	២៥.៨៣១	២៧.៥៤១	២៩.៤២០	៣១.៩៩២
ផសស គិតតាមថ្លៃថេរ (% កំណើន)	១៣.៤	១០.៨	៧.៣	៦.៦	៦.៨	៧.០០
អតិផរណាប្រាក់រៀល (មធ្យមប្រចាំឆ្នាំ - %)	៥.៨	៤.៧	៣.០	៣.០	៣.០	៣.០
វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស (លានដុល្លារ)	៣៧៥	៤៧៥	៥៣០	៥៧៣	៦១៣	៦២០
ទុនបម្រុងបរទេសសរុប (ចំនួនខែនៃការនាំចូល)	២.៨	២.៩	៣.០	៣.០	៣.០	៣.០
អត្រាប្តូរប្រាក់ (រៀល/ដុល្លារ)	៤.០៩២	៤.១០៣	៤.១២២	៤.១៤២	៤.១៦២	៤.២០០
ការនាំចេញ (លានដុល្លារ)	២.៧៧៣.០	៣.៥៣៧.០	៤.០៦៤.០	៤.៤៦០.០	៤.៨២១.០	៥.២១១.២
ការនាំចូល (លានដុល្លារ)	៣.៨២២.០	៤.៦០៨.០	៥.៣៥៣.០	៥.៩៥៣.០	៦.៤៨៩.០	៧.១៣៩.៩
តុល្យភាពគណនេយ្យចរន្ត (% នៃ *ផសស*) (រួមទាំងការផ្ទេរផ្លូវការ)	-៤.៣	-៣.០	-៣.៤	-៤.៤	-៤.៩	-៦.១
វិស័យសារពើពន្ធ (% *ផសស*)						
ចំណូលថវិកា	**១០.៦**	**១១.៥**	**១០.៧**	**១១.០**	**១១.៣**	**១១.៦**
ចំណូលពន្ធ	៧.៨	៨.១	៨.៣	៨.៦	៨.៨	៩.០
ចំណូលមិនមែនពន្ធ	២.៣	២.១	២.២	២.៣	២.៤	២.៤
ចំណាយថវិកា	**១៣.៣**	**១៤.២**	**១៤.៤**	**១៤.៦**	**១៤.៧**	**១៤.៩**
ចំណាយមូលធន	៥.២	៥.៨	៥.៥	៥.៣	៥.២	៥.០
ចំណាយចរន្ត	៧.៧	៨.០	៨.៦	៨.៩	៩.២	៩.៥
តុល្យភាពចរន្ត	**២.០**	**១.២**	**១.៧**	**១.៦**	**១.៦**	**១.៦**

ប្រភព *: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ*

ផសស តាមវិស័យ គិតតាមតម្លៃថេរឆ្នាំ ២០០០ (% ប្រែប្រួលប្រចាំឆ្នាំ)						
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	**១៦.៦**	**៤.៤**	**៣.៤**	**៣.៥**	**៣.៦**	**៤.១**
ដំណាំ	២៨.០	៣.៤	៤.១	៤.២	៤.៣	៣.៤
បសុសត្វ និងបសុបក្សី	៥.៨	៨.២	៦.៧	៦.៨	៧.១	៨.៣
ការនេសាទ	៥.៦	៣.៨	០.៧	០.៧	០.៦	០.៦
រុក្ខាប្រមាញ់ និងឈើមូល	៥.៤	៦.៤	០.០	០.០	០.០	០.០
ឧស្សាហកម្ម	**១២.១**	**១៧.០**	**១១.៨**	**៨.១**	**៨.០**	**៧.៨**
រ៉ែ	២៤.៦	១១.៨	៦.២	៦.៣	៦.៣	៦.៣
កម្មន្តសាល	៩.៧	១៧.៨	១២.៥	៧.៥	៧.៦	៧.៧
ចំណីអាហារ ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់	៨.០	២.៥	៥.០	៦.១	៦.១	៦.១
វាយនភ័ណ្ឌ សំលៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង	១០.៣	២១.៩	១៤.៣	៧.៧	៧.៨	៧.៩
ក្តារបន្ទះ ក្រដាស និងបោះពុម្ព	៦.៦	៥.៥	៨៣	៨.២	៨.២	៨.២
ផលិតផលជ័រកៅស៊ូ	-៨.៩	៣.២	៧.១	៥.៥	៥.៥	៥.៥

សូចនាករសំខាន់ៗ	២០០៥	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	២០១០
ផលិតផលផ្សេងៗទៀត	១១,០	៩,២	៧,៩	៧,៩	៧,៩	៧,៩
អគ្គិសនី ឧស្ម័ន និងទឹកស្អាត	៤,៤	៤,៦	៧,៥	៧,៥	៧,៥	៧,៥
សំណង់	២០,១	១៥,៧	៩,៨	៩,៩	៩,៤	៩,១
សេវាកម្ម	**១២,១**	**១១,៤**	**៨,១**	**៨,៦**	**៨,៦**	**៨,៦**
ពាណិជ្ជកម្ម	៨,៤	៦,៨	៧,៥	៧,៥	៧,៥	៧,៥
សណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន	១៧,៣	២៣,៣	១០,៥	១០,៣	១០,៦	១០,២
ដឹកជញ្ជូន និងទូរគមនាគមន៍	១៣,១	៨,៩	៤,៧	៤,៩	៥,១	៥,១
ហិរញ្ញវត្ថុ	១៩,៣	២២,៥	៦,៤	៦,៤	៦,៤	៦,៤
រដ្ឋបាលសាធារណៈ	៥,៩	-២,០	២,៨	៣,០	៣,០	៣,០
ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាកម្ម និងអាជីវកម្ម	៦,៩	១៣,៨	៤,៣	៤,៤	៤,៦	៤,៦
សេវាកម្មផ្សេងទៀត	១៧,៧	១០,៩	៨,០	៨,៨	៨,៨	៨,៨

ប្រភព: ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.២

កម្ពុជា : ការព្យាករណ៍ការវិនិយោគសម្រាប់ ឆ្នាំ២០០៦-២០១០

(លានដុល្លារ)

សូចនាករសំខាន់ៗ/វិស័យ	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	២០១០	សរុប
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	**២៨៤,៣**	**២៧២,៣**	**២៩០,០**	**៣២៥,៧**	**៣៣៥,៣**	**១.៤៦៧,៦**
ដំណាំ	២០៥,៧	២២៨,៩	២៤៨,៥	២៧៧,៨	២៨៤,៦	១២៤១,៥
បសុសត្វ និងបសុបក្សី	១១,០	១៤,៧	១៦,០	១៧,៦	១៩,៦	៧៨,៩
ការនេសាទ	១៣,៨	១៤,៤	១៤,៩	១៥,៣	១៥,៨	៧៤,២
រុក្ខាប្រមាញ់ និងអាជីវឈើមូល	១៣,៨	១៤,៣	១៤,៦	១៥,០	១៥,៣	៧៣,០
ឧស្សាហកម្ម	**៧៣៥,៦**	**៨០២,៣**	**៨៨៨,២**	**៩៦៦,៩**	**១.០៤៦,១**	**៤.៤៣៥,២**
រ៉ែ	៤៧,៩	៥១,៧	៥៥,៩	៥៩,៩	៦២,៩	២៧៨,៣
កម្មន្តសាល	៣៨៨,០	៣៨៦,២	៤២៦,៥	៤៦៥,៨	៤៩៨,៨	២១២៤,៨
ម្ហូបអាហារ ភេសជ្ជៈ និងថ្នាំជក់	៣៥,៧	៣៩,៣	៤២,៩	៤៦,២	៤៩,៥	២១៣,៦
វាយនភ័ណ្ឌ សម្លៀកបំពាក់ និងស្បែកជើង	១៩៨,៩	១៦៨,២	១៨៩,១	២០៩,០	២២៦,៦	៩៩១,៨
ក្តារបន្ទះ ក្រដាស និងបោះពុម្ព	៩,០	១០,២	១១,៤	១២,៦	១៣,៩	៥៧,១
ផលិតផលកៅស៊ូ	១២,៨	១៤,៧	១៦,៥	១៨,២	១៩,៤	៨១,៦
ផលិតផលផ្សេងៗទៀត	១៩១,៥	១៥៣,៦	១៦៦,៦	១៧៩,៣	១៨៩,៥	៨៣០,៦
អគ្គិសនី ឧស្ម័ន និងទឹកស្អាត	៩៣,៩	១០៨,០	១១៤,៥	១២៦,១	១៣៨,៩	៥៧៧,៤
សំណង់	២៨៥,៨	២៦០,៤	២៨៧,៣	៣១៥,៥	៣៨៥,៦	១.៤៥៤,៦
សេវាកម្ម	**៥២៨,១**	**៥៩៧,២**	**៦៦២,៣**	**៧២៥,៥**	**៧៩០,៤**	**៣.៣០៣,៤**
ពាណិជ្ជកម្ម	១០៨,២	១១៩,១	១៣៣,២	១៤៧,១	១៦២,២	៦៦៥,៧
សណ្ឋាគារ និងភោជនីយដ្ឋាន	៧៥,១	៨៩,៩	១០៤,៧	១២០,៤	១៣៦,៦	៥២៦,៦
ដឹកជញ្ជូន និងទូរគមនាគមន៍	៨៧,៣	៩៦,៨	១០៦,៨	១១៥,០	១២៣,៩	៥២៩,៩
ហិរញ្ញវត្ថុ	១៤,១	១៧,៨	២០,៨	២៣,២	២៥,៣	១០១,២
រដ្ឋបាលសាធារណៈ	១០២,១	១០៧,៩	១១៣,៨	១១៩,៣	១២៥,៤	៥៦៨,១
ភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាកម្ម និងអាជីវកម្ម	៨៨,៥	១០០,២	១១០,០	១១៩,២	១២៧,២	៥៤៥,០
សេវាកម្មផ្សេងទៀត	៥៦,៨	៦៥,៦	៧៣,៨	៨១,៣	៨៩,៨	៣៦៦,៩
សរុប	**១.៥០៨,០**	**១.៦៧១,៧**	**១.៨៣៦,៥**	**២.០១៨,២**	**២.១៧១,៨**	**៩.២០៦,២**
ការវិនិយោគទុនសរុប	**១.៦៣១,០**	**១.៨២៨,៥**	**២.០០៧,០**	**២.១៩៨,០**	**២.៣៥៩,១**	**១០.០១៨,៦**
វិនិយោគសាធារណៈ	៤១៧,១	៤៤២,៩	៤៦៣,៩	៤៩៧,៤	៥៣២,៥	២.៣៥៣,៨
ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	៩២,៦	១០២,៧	១៣៧,៧	១៥១,៥	១៦៦,៦	៦៥១,១
ហិរញ្ញប្បទានពីបរទេស	៣២៨,៥	៣៤០,២	៣២៦,២	៣៤៥,៩	៣៦៥,៩	១.៧០២,៧

សូចនាករសំខាន់ៗ/វិស័យ	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	២០១០	សរុប
វិនិយោគឯកជន	**១.២១៣,៩**	**១.៣៨៥,៦**	**១.៥៤៣,១**	**១.៦៩៦,៦**	**១.៨២១,៦**	**៧.៦៦០,៨**
ហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	៧៣៨,៩	៨៥៥,៦	៩៧០,១	១.០៨៣,៦	១.២០១,៦	៤.៨៤៩,៨
ហិរញ្ញប្បទានពីបរទេស	៤៧៥,០	៥៣០,០	៥៧៣,០	៦១៣,០	៦២០,០	២.៨១១,០
សរុបហិរញ្ញប្បទានក្នុងស្រុក	**៨៣១,៥**	**៩៥៨,៣**	**១.១០៧,៨**	**១.២៣៥,១**	**១.៣៦៨,២**	**៥.៥០០,៩**
សរុបហិរញ្ញប្បទានពីបរទេស	**៧៩៩,៥**	**៨៧០,២**	**៨៩៩,២**	**៩៥៨,៩**	**៩៨៥,៩**	**៤.៥១៣,៧**

ប្រភព: *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ*

១.វិនិយោគសាធារណៈ (មូលធន) ប៉ាន់ស្មាន់ដោយ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ	២.៣៥៣,៨
២. ចំណាយបន្ថែម :	
- តម្រូវការចាំបាច់បន្ថែមសម្រាប់វិស័យសង្គមកិច្ច និងអភិបាលកិច្ច	៣០០,០
- ជំនួយបច្ចេកទេស បណ្តុះបណ្តាល និងអង្កេត	៥០០,០
- ចំណាយចរន្តបន្ថែម	៣០០,០
- ទុនបំរុងសម្រាប់វិស័យផលិតកម្ម	៤៦,២
សរុបចំណាយ *ផយអជ*	**៣.៥០០,០**

ករស ប៉ាន់ស្មាន ២០០៦-២០០៨ : មូលធន	២.៥៧០,០
: ជំនួយបច្ចេកទេសដាច់ៗគ្នា	៦៧៥,០
បូកបន្ថែមចំណាយចរន្ត	២៥៥,០
សរុបចំណាយ *ផយអជ*	**៣.៥០០,០**

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៣

កម្ពុជា : ការប៉ាន់ស្មានការបែងចែកចំណាយចរន្តនៃថវិកា តាមវិស័យ និងក្រសួងអាទិភាព

(គិតជាភាគរយនៃការចំណាយចរន្តរបស់រដ្ឋាភិបាល)

សូចនាករសំខាន់ៗ/វិស័យ	២០០៥	២០០៦	២០០៧	២០០៨	២០០៩	២០១០
		ព្យាករណ៍				
រដ្ឋបាលទូទៅ	**១៨,១៣**	**១៧,៦៥**	**១៤,២០**	**១៤២៥**	**១៤,៣០**	**១៤,៤០**
យុត្តិធម៌	០,៦០	០,៦២	០,៦៦	០,៦៨	០,៧០	០,៧១
រដ្ឋបាលទូទៅផ្សេងទៀត	១៧,៥៤	១៧,០២	១៣,៥៣	១៣,៥៧	១៣,៦០	១៣,៦៩
ការពារជាតិ និងសន្តិសុខសង្គម	**២២,៩៣**	**២១,៩១**	**១៧,៨៨**	**១៨,០០**	**១៨,០០**	**១៧,៤០**
សេវាកម្មសង្គមកិច្ច	**៣៧,០៩**	**៣៩,៥៦**	**៣៨,៩៦**	**៣៩,០៥**	**៣៩,១៥**	**៣៩,២០**
សុខាភិបាល	១១,៤១	១១,៩៥	១១,៨៨	១១,៨៨	១១,៩០	១១,៩០
អប់រំ	១៧,៨៣	១៩,៦៦	១៩,២៤	១៩,២៤	១៩,២៥	១៩,២៥
កិច្ចការនារី	០,៥៣	០,៥៧	០,៥៨	០,៥៩	០,៥៩	០,៦០
ការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	០,៩៥	០,៨៧	១,០៣	១,១០	១,១៥	១,១២
សេវាកម្មសង្គមកិច្ចផ្សេងទៀត	៦,៨៧	៧,០១	៦,២៣	៦,២៨	៦,២៧	៦,៣៣
សេវាកម្មសេដ្ឋកិច្ច	**៩,០៥**	**១០,៧៨**	**៨,៩០**	**៩,១៥**	**៩,២០**	**៩,២៥**
កសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ	២,៣៩	២,៩១	២,១០	២,២០	២,៣០	២,៣៥
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១,១៣	១,៩១	១,៣១	១,៣៨	១,៣៩	១,៤០
សេវាកម្មសេដ្ឋកិច្ចផ្សេងទៀត	០,៤០	០,៥៧	០,៥៧	០,៥៩	០,៦០	០,៦៣
ទុនបម្រុងសម្រាប់ចំណាយថែជន្យនិងសេវាបំណុល	**៥,១៣**	**៦,៣៨**	**៤,៩២**	**៤,៩៨**	**៤,៩១**	**៤,៨៧**
ចំណាយចរន្តរបស់រដ្ឋាភិបាល (ពាន់លានរៀល)	**១.៩៦៧,៨៥**	**២.៣៩៧,៥៧**	**២.៨៣៧,១៧**	**៣.២៩៥,៧០**	**៣.៨២៨,៨៨**	**៤.៤៣៣,៩៤**

ប្រភព: *ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ*

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៤

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (កវស) ២០០៦-២០០៨ (*១)

តារាងទី ១ : ទិន្នន័យសង្ខេបតាមវិស័យ

(គិតជាពាន់ដុល្លារ)

វិស័យ	ផយអជ ប៉ាន់ស្មាន (*២)	ចំណាយសរុប ២០០៦-២០០៨		បរិមាណទុនដែលមាន គំរោងកំពុងដំណើរការ និងចុះកិច្ចសន្យា				តម្រូវការ ទុនបន្ថែម (*៣)	
				រដ្ឋាភិបាល	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស				
	%	បរិមាណ	%	បរិមាណ	បរិមាណ	សរុប	%	បរិមាណ	%
វិស័យសង្គមកិច្ច									
សុខាភិបាល	១៧,១៤	៣៥៣.៣៥៩	១៧,៨៩	១២៧.១៧២	១៨៥.៣៧២	៣១២.៥៤៤	៨៨,៤	៤០.៤១៥	១១,៦
អប់រំ	១៥,៧១	៣១៥.១០៤	១៥,៩៥	១១០.៧៤៣	១៧២.៩៦៩	២៨៣.៧១២	៩០,០	៣១.៣៩៦	១០,០
សរុប	***៣២,៨៥***	***៦៦៨.៤៦៧***	***៣៣,៨៥***	***២៣៧,៩១៥***	***៣៥៨.៣៤១***	***៥៩៦.២៥៦***	***៨៩,២***	***៧២.២១១***	***១០,៨***
វិស័យសេដ្ឋកិច្ច									
កសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី	*១០,០០*	២១០.៦៩២	១០,៦៧	៦.៩១៩	១១៨.២២៥	១២៥.១៤៤	៥៩,៤	៨៥.៥៤៨	៤០,៦
ដំណាំ	៥,៧១	១២១.៥០៥	៦,១៥	២.៥៦៣	៥០.៥៧៧	៥៣.១៤០	៤៣,៧	៦៨.៣៦៥	៥៦,៣
ក្រៅពីដំណាំ	៤,២៩	៨៩.១៨៧	៤,៥២	៤.៣៥៦	៦៧.៦៤៨	៧២.០០៤	៨០,៧	១៧.១៨៣	១៩,៣
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១០,០០	២០៤.៧៣៦	១០,៣៧	១៧.៣២៦	១២៧.២៥៦	១៤៤.៥៨២	៧០,៦	៦០.១៥៤	២៩,៤
ផលិតកម្ម រ៉ែ និងពាណិជ្ជកម្ម	២,២៩	៥៤.៣១៨	២,៧៥	២១១	២៤.៣៥៧	២៤.៥៦៨	៤៥,២	២៩.៧៥០	៥៤,៨
សរុប	***២២,២៩***	***៤៦៩.៧៤៦***	***២៣,៧៨***	***២៤.៤៥៦,០០***	***២៦៩.៨៣៨,០០***	***២៩៤.២៩៤***	***៦២,៦៥***	***១៧៥.៤៥២,០០***	***៣៧,៣៥***
វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ									
គមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន	១៥,៧១	៣៣០.៨៤៨	១៦,៧៣	១៤.២៨២	១៩៩.៧២៤	២១៤.០០៦	៦៤,៨	១១៦.៨៤២	៣៥,២
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	៤,២៩	៩៦.១១៩	៤,៨៧	៣.៥៤១	៦៤.២៤១	៦៧.៧៨២	៧០,៥	២៨.៣៣៧	២៩,៥
ថាមពល និងអគ្គិសនី	៣,៤៣	៨៧.៣១៥	៤,៤២	៤.០០០	៧០.៤៤៥	៧៤.៤៤៥	៨៥,៧	១២.៨៧០	១៤,៣
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១,៧១	៣៦.៩៥៤	១,៨៧	៣.២៥០	១.១៩៣	៤.៤៤៣	១២,០	៣២.៥១១	៨៨,០
សរុប	***២៥,១៤***	***៥៥០.៨៧៦***	***២៧,៨៩***	***២៥.០៧៣***	***៣៣៦.០០៣***	***៣៦១.០៧៦***	***៦៥,៥៥***	***១៨៩.៨០០***	***៣៤,៤៥***
វិស័យសេវាកម្ម និងអន្តរវិស័យ									
បញ្ញាបយេនឌ័រ	០,៨៦	១៦.៥២០	០,៨៤		១៥.៧០០	១៥.៧០០	៩៥,០	៨២០	៥,០
ទេសចរណ៍	០,៨៦	១៧.២៩៥	០,៨៨		១០.៥២៥	១០.៥២៥		៦.៧៧០	
បរិស្ថាន និងអភិរក្ស	២,៨៦	៦៦.៥៩៥	៣,៣៧	២.៤៥៣	៥៥.៤៥៥	៥៧.៩០៨	៨៧,០	៨.៦៨៧	១៣,០
សហគមន៍ និងសេវាកម្មសង្គមកិច្ច	២,២៩	៤០.៦៦៦	២,០៦	០	៦.៧៧១	៦.៧៧១	១៦,៧	៣៣.៨៩៥	៨៣,៣
វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ	០,៨៦	១៩.៧០០	១,០០			០		១៩.៧០០	
អភិបាលកិច្ច និងកិច្ចការរដ្ឋបាល	៦,២៩	១២៥.១៣៥	៦,៣៤	៤.៤២៤	៦៤.៦៣២	៦៩.០៥៦	៥៥,២	៥៦.០៧៩	៤៤,៨
សរុប	***១៤,០០***	***២៨៥.៩១១***	***១៤,៤៤***	***៦.៨៧៧***	***១៥៣.០៨៣***	***១៥៩.៩៦០***	***៥៥,៩***	***១២៥.៩៥១***	***៤៤,១***
បរិមាណបម្រុងទុក	៥,៧១								
សរុបរួមទាំងអស់	**១០០**	**១.៩៧៥.០០០**	**១០០**	**២៩៤.៣២១**	**១.១១៧.២៦៥**	**១.៤១១.៥៨៦**	**៧១,៤៧**	**៥៦៣.៤១៤**	**២៨,៥៣**

គំរោងដែលនៅក្រៅអាទិភាព *ផយអជ* ១០.១១៣

	ចំនួន គំរោង	បរិមាណទុន
កវស **សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៦-២០០៨**	**៦១៧**	**១.៩៧៥.០០០**
គំរោងវិនិយោគជាទុន	៣៩៤	១.៥៧០.៣៥៩
គំរោងជំនួយបច្ចេកទេស	២២៣	៤០៨.៦៤១
សរុប : គំរោងកំពុងដំណើរការ	២៩៤	១.៣២១.៧២៨
គំរោងចុះកិច្ចសន្យា	៣៦	២៩៨.៦៤០
គំរោងវិនិយោគជាទុន	២០៣	១.២៦៩.៧១២
គំរោងជំនួយបច្ចេកទេស	១៣១	៣៨៦.៦៥៦
សរុប : គំរោងមានអាទិភាពខ្ពស់	២៨៣	៣៥៨.៦៣២
គំរោងវិនិយោគជាទុន	១៩១	៣០០.៦៨៧
គំរោងជំនួយបច្ចេកទេស	៩២	៥៧.៩៨៥

*** សម្គាល់ :**

១. ប្រភព : ទិន្នន័យរបស់ក្រសួងផែនការ និងគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា/ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា ដោយពុំមានបញ្ចូលគម្រោងដែលរាយការណ៍ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៏ក្រៅប្រទេស ជាពិសេស អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

២. អត្រានៃការវិភាជន៏របស់ *ផយអជ* ដែលត្រូវបានបង្ហាញសម្រាប់ធ្វើការប្រៀបធៀប ។

៣. ដោយបញ្ចូលគម្រោងកំពុងដំណើរការ ចុះកិច្ចសន្យា និងគម្រោងមានអាទិភាពខ្ពស់ ។

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៦-២០០៨ បានជ្រើសរើសបញ្ចូលគម្រោងចំនួន ៦១៧ រួមមាន : (១) ៣៣៤គម្រោងកំពុងដំណើរការនិងបញ្ចប់ដែលត្រូវការទុនចំនួន ១.៦១៦លានដុល្លារ និង (២) ២៨៣គម្រោងកំពុងចរចាអាទិភាពខ្ពស់ដែលត្រូវការទុនចំនួន ៣៥៨លានដុល្លារ ។ គម្រោងជ្រើសរើសទាំង ៦១៧ ខាងលើរួមបញ្ចូលផងដែរនូវ ៣៩៤គម្រោងវិនិយោគជាទុនដែលត្រូវការទុនចំនួន ១.៥៧០លានដុល្លារ និង ២២៣គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេសដែលត្រូវការទុនចំនួន ៤០៤លានដុល្លារ ។ ជាសរុប បរិមាណទុនដែលត្រូវការសម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៦-២០០៨ មានចំនួន ១.៩៧៥លានដុល្លារ ក្នុងនោះ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៦ មានចំនួន ៦០០លានដុល្លារ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧ មានចំនួន ៦៥០លានដុល្លារ និងសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ៧២៥លានដុល្លារ ។ នៅក្នុងបរិមាណទុនសរុប ១.៩៧៥លានដុល្លារ សម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៦-២០០៨ បរិមាណទុនដែលបានសន្យាផ្តល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៏ មានចំនួន ១.៤១១លានដុល្លារ ដូច្នេះ ទុនដែលត្រូវការបន្ថែមមានចំនួន ៥៦៤លានដុល្លារ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៥

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (កវស) ២០០៧-២០០៩ (*១)

តារាងទី១ : វិភាជន៍សង្ខេបតាមវិស័យ

(គិតជាពាន់ដុល្លារ)

វិស័យ	ផយអជ ប៉ាន់ស្មាន (*២)	ចំណាយសរុប ២០០៦-២០០៩ (*៣)		ចំណាយ ២០០៦ (*៤)		ចំណាយសរុប ២០០៧-២០០៩		បរិមាណទុនដែលមានគំរោងកំពុងដំណើរការ				តម្រូវការទុនបន្ថែម (*៥)	
								រដ្ឋាភិបាល	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍				
	%	បរិមាណ	%	បរិមា	%	បរិមាណ	%	បរិមាណ	បរិមា	សរុប	%	បរិមា	%
វិស័យសង្គមកិច្ច													
សុខាភិបាល	១៧,១៤	៤៧៦.១០៩	១៧,៧២	៩១.២៣៥	១៧,៩៦	៣៨៤.៨៧៤	១៧,៤៥	១២៧.១៧២	១៤៧.១៧៩	២៧៤.៣៥១	៧១,៣	១១០.៥២៣	២៨,៧
អប់រំ	១៥,៧១	៤២៩.៧៩៨	១៦,០០	៨៧.២២៦	១៧,១៧	៣៤២.៥៧២	១៥,៥៤	៩៣.៦២៦	១៦០.១១៣	២៥៣.៧៣៩	៧៤,១	៨៨.៨៣៣	២៥,៩
សរុប	៣២,៨៥	៩០៥.៩០៧	៣៣,៧២	១៧៨.៤៦១	៣៥,១៣	៧២៧.៤៤៦	៣២,៩៩	២២០.៧៩៨	៣០៧.២៩២	៥២៨.០៩០	៧២,៦	១៩៩.៣៥៦	២៧,៤
វិស័យសេដ្ឋកិច្ច													
កសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី	១០,០០	២៦៩.៦៣៤	១០,០៤	៤៧.៧៤០	៩,៤០	២២២.៤៥៤	១០,០៩	៧.០០៩	៩១.៧៨៨	៩៨.៧៩៧	៤៤,៤	៤៧.៧៤០	២១,៥
ដំណាំ	៥,៧១	១៥៧.២៦៧	៥,៨៥	៣៣.០១៩	៦,៥០	១២៤.២៤៨	៥,៦៣	៣.៩១៩	៤០.៨១៩	៤៤.៧៣៨	៣៦,០	៧៩.៥០៩	៦៤,០
ក្រៅពីដំណាំ	៤,២៩	១១២.៣៦៧	៤,១៨	១៤.៧២១	២,៩០	៩៨.២០៦	៤,៤៥	៣.០៩០	៥០.៩៦៩	៥៤.០៥៩	៥៥,០	៤៣.៧១០	៤៤,៥
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១០,០០	៣០០.៨៤២	១១,១៨	៥៥.៦៣០	១០,៩៥	២៤៤.៨១២	១១,១០	៣៧.២៦២	៥៣.០៩៤	៩០.៣៥៦	៣៦,៩	១៥៤.៤៥៥	៦៣,១
ផលិតកម្ម រ៉ែ និងពាណិជ្ជកម្ម	២,២៩	៦៧.៩១៤	២,៥១	១០.៩៧៩	២,១៦	៥៦.៤៣៨	២,៥៦	២១១	១៣.៣៧៤	១៣.៥៨៩	២៤,១	៤២.៨៤៩	៧៥,៩
សរុប	២២,២៩	៦៣៧.៨៩៤	២៣,៧៣	១១៤.៣៤៩	២២,៥១	៥២៣.៧០៤	២៣,៧៥	៤៤.៤៨២	១៥៨.២៦០	២០២.៧៤២	៣៨,៧	២៤៥.០៤៤	៤៦,៧
វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ													
គមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន	១៥,៧១	៤២៨.៤០៥	១៥,៩៥	៧៥.១២០	១៤,៧៩	៣៥៣.២៨៥	១៦,០២	១១.០៩៤	១០៩.៧២៤	១២០.៨១៨	៣៤,២	២៣២.៤៦៧	៦៥,៨
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	៤,២៩	១៣៦.២៣៤	៥,០៧	២១.៨៣៧	៤,៣០	១១៤.៣៩៧	៥,១៩	៤.៤៤១	៨២.៣១០	៨៦.៧៥១	៧៥,៨	២៧.៦៤៦	២៤,២
ថាមពល និងអគ្គិសនី	៣,៤៣	១១៨.៧១៥	៤,៤២	២៤.៨១៧	៤,៨៩	៩៣.៨៩៨	៤,២៦	៤.០០០	៦៥.១៩៤	៦៩.១៩៤	៧៣,៧	២៤.៧១០	២៦,៣
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១,៧១	៥១.២៨៧	១,៩១	១០.០២៣	១,៩៧	៤១.២៦៥	១,៨៧	៣.២៥០	១.១៩៣	៤.៤៤៣	១០,៨	៣៦.៨២២	៨៩,២
សរុប	២៥,១៤	៧៣៤.៦៤១	២៧,៣៥	១៣១.៧៩៧	២៥,៩៤	៦០២.៨៤៦	២៧,៣៤	២២.៧៨៥	២៥៨.៤២៥	២៨១.២១០	៤៦,៦	៣២១.៦៤៥	៥៣,៣
វិស័យសេវាកម្ម និងអន្តរវិស័យ													
បញ្ចោបយេនឌ័រ	០,៨៦	៣១.០២១	១,១៥	៥.១០៦	១,០១	២៥.៩១៥	១,១៨	៨០០	១៤.៤១៤	១៥.២១៤	៥៨,៧	១០.៧០១	៤១,៣
ទេសចរណ៍	០,៨៦	៤០.៣៩០	១,៥០	៣.២១០	០,៦៣	៣៧.១៨០	១,៦៩	៩០០	១៣.៦២៥	១៤.៥២៥	៣៩,១	២២.៦៥៥	៦០,៩
បរិស្ថាន និងអភិរក្ស	២,៨៦	៩៦.៣៣១	៣,៥៩	១៧.៩១៧	៣,៥៣	៧៧.៨៩១	៣,៥៣	២.៣៨៥	៣៨.៦៥១	៤១.០៣៦	៥២,៧	៣៦.៤៥៥	៤៧,៣
សហគមន៍និងសេវាសង្គមកិច្ច	២,២៩	៥០.៨៩៤	១,៨៨	៤.១២៩	០,៨១	៤៦.៣៦៥	២,១០	៤៥០	១៥.៥៤០	១៥.៩៩០	៣៤,៥	២៩.៨២៤	៦៤,៣
វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ	០,៨៦	២៤.៥៥០	០,៩១	៤០០	០,០៨	២៤.១៥០	១,១០			០		២៤.១៥០	១០០
អភិបាលកិច្ចនិងកិច្ចការរដ្ឋបាល	៦,២៩	១៩២.១៣៥	៧,១៥	៥២.៦៣២	១០,៣៦	១៣៩.៥០៣	៦,៣៣	៤.៧០១	៣៩.៥៦៥	៤៤.២៦៦	៣១,៧	១០០.៥៣៤	៧២,១
សរុប	១៤,០០	៤៣៤.៩២១	១៦,១៩	៨៣.៣៩៤	១៦,៤២	៣៥១.០០៤	១៥,៩២	៩.២៣៦	១២១.៧៩៥	១៣១.០៣១	៣៧,៣	២២៤.៧១៩	៦៤,០
បរិមាណបម្រុងទុក	៥,៧១												
សរុបរួមទាំងអស់	១០០	២.៦៤៦.៨៤០	១០០	៥០៤.០០១	១០០	២.២០៥.០០០	១០០	២៩៥.២៦១	៨៤៤.៥០៧	.១៤៣.៧៦៨	៥១,៩	.០៦០..២៤៣	៤៨,១

	ចំនួនគំរោង		បរិមាណទុន
កវស **សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៧-០៩**	៦០៥		២.២០៥.០០០
គម្រោងវិនិយោគជាទុន	៣៩៣		១.៨១៤.០០៥
គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេស	២១២		៣៩០.៩៩៥
សរុប : គម្រោងកំពុងដំណើរការ	៣៣១		១.៥៦៧.៥៥៦
គម្រោងវិនិយោគជាទុន	២០០		១.២៥៤.៧៥៨
គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេស	១៣១		៣១២.៧៩៨
សរុប : គម្រោងអាទិភាពខ្ពស់	២៧៤		៦៣៧.៤៤៤
គម្រោងវិនិយោគជាទុន	១៩៣		៥៥៩.២៤៥
គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេស	៨១		៧៨.១៩៩

*** សម្គាល់ :**

១. ប្រភព : ទិន្នន័យរបស់ក្រសួងផែនការ និងគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា/ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា : ដោយពុំមានបញ្ចូលគម្រោងដែលមិនបានរាយការណ៍ ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៏ក្រៅប្រទេស ជាពិសេស អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

២. អត្រានៃការវិភាជន៏របស់*ផយអជ*ដែលត្រូវបានបង្ហាញសម្រាប់ធ្វើការប្រៀបធៀប ។

៣. រួមបញ្ចូលទាំងបរិមាណទុន ៥២០លានដុល្លារ ដែលត្រូវបានប៉ាន់ស្មានថាបានចំណាយក្នុងឆ្នាំ២០០៦ បូកនឹងបរិមាណទុនដែលបានកំណត់សម្រាប់ រយៈពេល៣ឆ្នាំ ២០០៧-២០០៩ ។

៤. រួមបញ្ចូលទាំងតម្រូវការនៃគម្រោងកំពុងដំណើរការ ឬគម្រោងដែលមានការសន្យាផ្តល់ទុន និងគម្រោងកំពុងចរចាមានអាទិភាពខ្ពស់ ។

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៧-២០០៩ បានជ្រើសរើសបញ្ចូលគម្រោងចំនួន ៦០៥ រួមមាន : (១) ៣៣១គម្រោងកំពុងដំណើរការនិងបញ្ចប់ដែលត្រូវការទុនចំនួន ១.៥៦៧លានដុល្លារ និង (២) ២៧៤គម្រោងកំពុងចរចាអាទិភាពខ្ពស់ដែលត្រូវការទុនចំនួន ៦៣៧លានដុល្លារ ។ គម្រោងជ្រើសរើសទាំង ៦០៥ ខាងលើ រួមបញ្ចូលផងដែរនូវ ៣៩៣គម្រោងវិនិយោគជាទុនដែលត្រូវការទុនចំនួន ១.៨១៤លានដុល្លារ និង ២១២គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេសដែលត្រូវការទុនចំនួន ៣៩០លានដុល្លារ ។ ជាសរុប បរិមាណទុនដែលត្រូវការសម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៧-២០០៩ មានចំនួន ២.២០៥លានដុល្លារ ក្នុងនោះ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៧ មានចំនួន ៦៩៥លានដុល្លារ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ៧៤០លានដុល្លារ និងសម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ មានចំនួន ៧៧០លានដុល្លារ ។ នៅក្នុងបរិមាណទុនសរុប ២.២០៥លានដុល្លារ សម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៧-២០០៩ បរិមាណទុនដែលបានសន្យាផ្តល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៏ មានចំនួន ១.១៤៣លានដុល្លារ ដូច្នេះ ទុនដែលត្រូវការបន្ថែមមានចំនួន ១.០៦២លានដុល្លារ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១.៦

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ (កវស) ២០០៨-២០១០ (*១)

តារាងទី ១ : ទិន្នន័យសង្ខេបតាមវិស័យ

(គិតជាពាន់ដុល្លារ)

វិស័យ	ផសសស ប៉ាន់ស្មាន (*២)	ចំណាយសរុប ២០០៧-២០១០ (*៣)		ចំណាយ ២០០៧ (*៤)		ចំណាយសរុប ២០០៨-២០១០		បរិមាណទុនដែលមាន គំរោងកំពុងដំណើរការ				តម្រូវការ ទុនបន្ថែម (*៥)	
								រដ្ឋាភិបាល	ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស				
	%	បរិមាណ	%	បរិមាណ	%	បរិមាណ	%	បរិមាណ	បរិមាណ	សរុប	%	បរិមាណ	%
វិស័យសង្គមកិច្ច													
សុខាភិបាល	១៧,១៤	៥៧០.៦៩៥	១៩,០៨	១៦០.៥២៣	២៤,១០	៤១០.១៧១	១៧,៦៤	១៥៦.៥៦៧	១៣៣.៦៧៤	២៩០.២៤១	៧០,៨	១១៩.៩៣០	២៩,២
អប់រំ	១៥,៧១	៤៦៤.១៧៤	១៥,៦៥	១០១.៦០៧	១៥,២៦	៣៦៦.៥៦៧	១៥,៧៧	១៣៧.០០២	១២៩.៥៦៥	២៦៦.៥៦៧	៧២,៧	១០០.០០០	២៧,៣
សរុប	***៣២,៨៥***	***១.០៣៤.៨៦៩***	***៣៤,៧៣***	***២៦២.១៣០***	***៣៩,៣៦***	***៧៧៦.៧៣៨***	***៣៣,៤១***	***២៩៣.៥៦៩***	***២៦៣.២៣៩***	***៥៥៦.៨០៨***	***៧១,៧***	***២១៩.៩៣០***	***២៨,៣***
វិស័យសេដ្ឋកិច្ច													
កសិកម្ម និងការគ្រប់គ្រងដីធ្លី	១០,០០	២៥៦.៤៧៤	៨,៥៧	២២.៤៥៧	៣,៤៣	២៣៣.៦២១	១០,០៥	៣.៥៦៦	៥៤.៩៥៦	៥៤.៥២២	២៥,០	១៧៥.០៩៩	៧៥,០
ដំណាំ	៥,៧១	១៥៥.២៩៧	៥,១៩	១៧.៥៩៨	២,៦៤	១៣៧.៦៩៩	៥,៩២	១.៦៦៦	៣៨.៦៩៣	៤០.៣៥៩	២៩,៣	៩៧.៣៤០	៧០,៧
ក្រៅពីដំណាំ	៤,២៩	១០១.១៨១	៣,៣៨	៥.២៥៩	០,៧៩	៩៥.៩២២	៤,១៣	១.៩០០	១៦.២៦៣	១៨.១៦៣	១៨,៩	៧៧.៧៥៩	៨១,១
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	១០,០០	៣៦៥.២៥២	១២,២១	៧៦.៤២៤	១១,៥៤	២៤៤.៤២៤	១២,៤១	៤៩.៣៧៥	១០១.៣៣៣	១៥០.៧០៨	៥២,៣	១៣៧.៧១៦	៤៧,៧
ផលិតកម្ម រ៉ែ និងពាណិជ្ជកម្ម	២,២៩	៥៧.០២៣	១,៩១	១៤.៤៤៩	២,១៧	៤២.៥៧៤	១,៨៣	២១១	៨.២៩៣	៨.៥០៤	២០,០	៣៤.០៧០	៨០,០
សរុប	***២២,២៩***	***៦៧៨.៧៥៣***	***២២,៦៩***	***១១៤.១៣៤***	***១៧,១៤***	***៥៦៤.៦១៩***	***២៤,២៨***	***៥៣.១៥២***	***១៦៤.៥៨២***	***២១៧.៧៣៤***	***៣៨,៥៦***	***៣៤៦.៨៨៥***	***៦១,៤៤***
វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ													
គមនាគមន៍ ដឹកជញ្ជូន	១៥,៧១	៥៦២.៧២៩	១៨,៨១	១៧៣.៦២៤	២៦,០៧	៣៨៩.១០១	១៦,៧៤	៣៩.៨៩៧	២០៤.៤១៩	២៤៤.៣១៦	៦២,៨	១៤៤.៧៨៥	៣៧,២
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	៤,២៩	១២៦.៨០៤	៤,២៤	២១.៩៤៦	៣,៣០	១០៤.៨៦២	៤,៥១	៩០០	៤៥.៦៧០	៤៦.៥៧០	៤៤,៤	៥៨.២៩២	៥៥,៦
ថាមពល និងអគ្គិសនី	៣,៤៣	១០៤.៩៦៤	៣,៥១	១២.៤២២	១,៨៧	៩២.៥៤២	៣,៩៨	៩.៤០០	៦៩.២២២	៧៨.៦២២	៨៥,០	១៣.៩២០	១៥,០
ប្រៃសណីយ៍ និងទូរគមនាគមន៍	១,៧១	៥៥.០៣៧	១,៨៤	៣៩៤	០,០៦	៥៤.៦៣៩	២,៣៥	១.១០០	១២.៤០០	១៣.៩០០	២៥,៤	៤០.៧៣៩	៧៤,៦
សរុប	***២៥,១៤***	***៨៤៩.៥៣៤***	***២៨,៤០***	***២០៨.៣៨៤***	***៣១,២៩***	***៦៤១.១៤៤***	***២៧,៥៨***	***៥១.២៩៧***	***៣៣២.១១១***	***៣៨៣.៤០៨***	***៥៩,៨០***	***២៥៧.៧៣៦***	***៤០,២០***
វិស័យសេវាកម្ម និងអន្តរវិស័យ													
បញ្ជ្រាបយេនឌ័រ	០,៤៦	២២.០៤១	០,៧៤	៤.២៣១	០,៦៤	១៧.៨១០	០,៧៧	១០០	៥.២៦១	៥.៣៦១	៣០,១	១២.៤៤៩	៦៩,៩
ទេសចរណ៍	០,៤៦	៣៦.៨០១	១,២៣	៤.៣៣១	០,៦៥	៣២.៤៧០	១,៤០	២.៤០០	៦.៩០០	៩.៣០០	២៨,៦	២៣.១៧០	៧១,៤
បរិស្ថាន និងអភិរក្ស	២,៤៦	៧៩.៧៥៥	២,៦៧	១២.៨៤៣	១,៩៣	៦៦.៩១២	២,៨៨	៩៩០	៣៣.៦២១	៣៨.៦១១	៥១,៧	៣២.៣០១	៤៨,៣
សហគមន៍	២,២៩	៤៧.២៦៧	១,៥៨	៩.០២៧	១,៣៦	៣៨.២៤០	១,៦៤	៤៥០	៦.៨១៣	៦.៤៦៣	១៧,៩	៣១.៣៧៧	៨២,១
វប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ	០,៤៦	២៨.៦៥០	០,៨២	៣០១	០,០៥	២៨.៣៥០	១,០៥					២៨.៣៥០	១០០,០
អភិបាលកិច្ច	៦,២៩	២១៣.៣២៦	៧,១៣	៥០.៦០៩	៧,៦០	១៦២.៧១៧	៧,០០	១.៩០០	៦០.៥០៦	៦២.៤០៦	៣៨,៤	១០០.៣១១	៧២,៤
សរុប	***១៤,០០***	***៤២៣.៨៤០***	***១៤,១៧***	***៨១.៣៨២***	***១២,២១***	***៣៤២.៤៩៩***	***១៤,៧៣***	***៥.៨៤០***	***១១២.៧០១***	***១១៨.៥៤១***	***៣៤,៦***	***២២៣.៩៥៨***	***៦៥,៤***
បរិមាណបម្រុងទុក	៥,៧១												
សរុបរួមទាំងអស់	**១០០**	**២.៩៩១.០០០**	**១០០**	**៦៦៦.០០០**	**១០០**	**២.៣២៥.០០០**	**១០០**	**៨០៣.៨៥៨**	**៨៧២.៦៣៣**	**.២៧៦.៤៩១**	**៥៤,៩**	**).០៤៨.៥០៩**	**៤៥,១**

	ចំនួន គំរោង	បរិមាណទុន
កវស **សម្រាប់ឆ្នាំ ២០០៨-២០១០**	**៥៨៥**	**២.៣២៥.០០០**
គំរោងវិនិយោគជាទុន	៤០១	៩៩៧.៥០៦
គំរោងជំនួយបច្ចេកទេស	១៨៤	៣២៧.៨៩៤
សរុប :	២៨៦	១.៦៦៩.៧៨២
គំរោងវិនិយោគជាទុន	១៨៤	១.៤២០.៥១៤
គំរោងជំនួយបច្ចេកទេស	១០២	២៤៩.២៦៨
សរុប :	២៩៩	៦៦០.២១៨
គំរោងវិនិយោគជាទុន	២១៧	៥៧៦.៩៩២
គំរោងជំនួយបច្ចេកទេស	៨២	៨៣.២២៦

* **សម្គាល់ :**

១. ប្រភព : ទិន្នន័យរបស់ក្រសួងផែនការ និងគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា/ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ដោយពុំមានបញ្ចូលគម្រោងដែលរាយការណ៍ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ជាពិសេស អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។

២. អត្រានៃការវិភាជន៍របស់ *ផយអជ* ដែលត្រូវបានបង្ហាញសម្រាប់ធ្វើការប្រៀបធៀប ។

៣. បរិមាណទុនដែលបានចំណាយចំនួន ៦៦៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ បូកនឹងបរិមាណទុនដែលគ្រោងសម្រាប់រយៈពេល៣ឆ្នាំ ២០០៨-២០១០ ។

៤. បរិមាណទុនដែលបានចំណាយចំនួន ៦៦៦លានដុល្លារអាមេរិកក្នុងឆ្នាំ ២០០៧ ធៀបនឹងបរិមាណទុនដែលគ្រោងសម្រាប់រយៈពេល៤ឆ្នាំ ២០០៧-២០១០ ។

៥. ដោយបញ្ចូលគម្រោងកំពុងដំណើរការ ឬចុះកិច្ចសន្យា និងគម្រោងមានអាទិភាពខ្ពស់ ។

កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៨-២០១០ បានជ្រើសរើសបញ្ចូលគម្រោងចំនួន ៥៨៥ រួមមាន : (១) ២៨៦គម្រោងកំពុងដំណើរការនិងបញ្ចប់ដែលត្រូវការទុនចំនួន ១.៦៦៤លានដុល្លារ និង (២) ២៩៩គម្រោងកំពុងចរចាអាទិភាពខ្ពស់ដែលត្រូវការទុនចំនួន ៦៦០លានដុល្លារ ។ គម្រោងជ្រើសរើសទាំង ៥៨៥ ខាងលើរួមបញ្ចូលផងដែរនូវ ៤០១គម្រោងវិនិយោគជាទុនដែលត្រូវការទុនចំនួន ១.៩៩៧លានដុល្លារ និង ១៨៤គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេសដែលត្រូវការទុនចំនួន ៣២៧លានដុល្លារ ។ ជាសរុប បរិមាណទុនដែលត្រូវការសម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៨-២០១០ មានចំនួន ២.៣២៥លានដុល្លារ ក្នុងនោះ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៨ មានចំនួន ៧៦០លានដុល្លារ សម្រាប់ឆ្នាំ២០០៩ មានចំនួន ៧៧៥លានដុល្លារ និងសម្រាប់ឆ្នាំ២០១០ មានចំនួន ៧៩០លានដុល្លារ ។ នៅក្នុងបរិមាណទុនសរុប ២.៣២៥លានដុល្លារ សម្រាប់កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈឆ្នាំ២០០៨-២០១០ បរិមាណទុនដែលបានសន្យាផ្តល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ មានចំនួន ១.២៧៦លានដុល្លារ ដូច្នេះ ទុនដែលត្រូវការបន្ថែមមានចំនួន ១.០៤៩លានដុល្លារ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២

ក្របខ័ណ្ឌនៃការតាមដានត្រួតពិនិត្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ

I. សេចក្តីផ្តើម

១. ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ *(ផយអជ)* ២០០៦-២០១០ គឺជាឯកសារតែមួយគត់ ដែលមានដាក់បញ្ចូលបណ្តាគោលដៅនិងយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដើម្បីកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រឱ្យបានឆាប់រហ័ស និងឈានទៅសម្រេចបាន*គអសក* និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច សម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ប្រជាជនកម្ពុជាទាំងមូល ។ *ផយអជ* នឹងត្រូវដាក់ឱ្យដំណើរការ ដើម្បីសម្រេចបានគោលដៅទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ កម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ *(កវស)* ២០០៦-២០០៨ សម្រាប់គាំទ្រដល់ការអនុវត្ត*ផយអជ* ក៏ត្រូវបានរៀបចំឡើងដែរ។ ឯកសារទាំងពីរនេះត្រូវបានអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គគណៈរដ្ឋមន្ត្រី កាលពីថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៦ ។ ឯកសារទាំងនេះ នឹងធ្វើការណែនាំដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេសទាំងអស់ ក្នុងការបន្សុីនិងធ្វើសុខដុមនីយកម្ម កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងនានា សំដៅធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវប្រសិទ្ធភាពជំនួយ និងមានសុវត្ថិភាពខ្ពស់ជាងមុននូវ "ការផ្ទេរធនធានសុទ្ធសាធ" ដោយផ្តោតទៅលើការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រក្នុងចំណោមអ្នកក្រីក្រនៅកម្ពុជា និងដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍតាមគោលដៅ បានលទ្ធផលប្រសើរជាងមុន និងមានប្រសិទ្ធភាពជាងពីអតីតកាល ។

២. រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងត្រូវត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្ត*ផយអជ* ដោយ :

- ធ្វើការរៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ* ។
- ធ្វើការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ (រហូតដល់ចុងឆ្នាំ២០០៩) អំពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវលទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍដែលបានគ្រោងទុកនៅក្នុង*ផយអជ* ដូចជា ការកាត់បន្ថយអត្រាភាពក្រីក្រពីកម្រិតបច្ចុប្បន្ន (ការវាយតម្លៃនៅឆ្នាំ២០០៥) នៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងនៅក្នុង*គអសក*ផ្សេងៗទៀត ព្រមទាំងកំណត់កាលានុវត្តភាពនិងបញ្ហាប្រឈមទាំងឡាយ ដើម្បីធ្វើជាការណែនាំ និងជាធាតុចូលសំខាន់ៗ សម្រាប់ការរៀបចំ*ផយអជ* ២០១១-២០១៥ ។

៣. កំណត់សម្គាល់នេះបង្ហាញពី ទិសដៅ វិសាលភាព និងវិធីសាស្ត្រ សម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការអនុវត្ត*ផយអជ* គឺចំណុចទី១ នៃកថាខ័ណ្ឌទី២ ខាងលើ ។

II. គោលបំណង

៤. គោលបំណងសំខាន់ៗនៃការតាមដានត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្ត*ផយអជ* គឺដើម្បីបង្ហាញពីការវិភាគយ៉ាងច្បាស់ ពី :

- កម្រិតនៃការតម្រឹមធនធានសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ (ទាំងថវិកាជាតិនិងជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស) ជាមួយនឹង ការវិភាជតាមវិស័យនូវធនធានសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍ និងអាទិភាពនានា ដែលបានកំណត់នៅក្នុង *ផយអជ* ដោយរួមបញ្ចូលទាំងការវិភាគអំពី ធនធានជាតិនិងធនធានជាជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ដែលបានធ្វើវិភាជសម្រាប់កម្មវិធីនិងគម្រោងនានាក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ២០០៦-២០០៨ និង ធនធានជាតិនិងជំនួយអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ដែលបានផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រដល់កម្មវិធីនិងគម្រោងនានា ដែលមិនមាននៅក្នុងកម្មវិធីវិនិយោគសាធារណៈ ២០០៦-២០០៨ ។
- វឌ្ឍនភាពក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបានចំណុចដៅអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ចទាំងឡាយរបស់ *ផយអជ* នៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ (រួមទាំង *គអសក*) និងអនុសាសន៍ដើម្បីធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវលទ្ធផលនៃការអភិវឌ្ឍ ដែលបានគ្រោងទុក ។

III. បញ្ហាដែលត្រូវដោះស្រាយក្នុងការតាមដានត្រួតពិនិត្យរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព

៥. របាយការណ៍តាមដានត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ នឹងផ្តល់នូវការវិភាគអំពីបញ្ហា ដូចខាងក្រោម :

- កម្រិតនៃការតម្រឹមការធ្វើវិភាជនិងការផ្តល់ដល់ការចំណាយនូវហិរញ្ញវត្ថុក្នុងថវិកាជាតិ ជាមួយនឹងអាទិភាពតាមវិស័យ ដែលកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* ។
- កម្រិតនៃការតម្រឹមការសន្យាផ្តល់និងការសម្រេចផ្តល់ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស ជាមួយនឹងអាទិភាពតាមវិស័យ ដែលកំណត់នៅក្នុង*ផយអជ* (តារាង ៥.២នៃ*ផយអជ*) ។
- វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនិងសកម្មភាពសំខាន់ៗ នៅក្នុងវិស័យនានា ដែលបានកំណត់នៅក្នុង *ផយអជ* ជាពិសេស ការរៀបចំផែនការតាមវិស័យនៅថ្នាក់ជាតិនិងថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅទីកន្លែងដែលមិនទាន់មាន នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។
- ការវាយតម្លៃពីវឌ្ឍនភាពក្នុងកាធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវសូចនាករជ្រើសរើសសំខាន់ៗរបស់*ផយអជ* (តារាង ៣.២ នៃ*ផយអជ*) ។
- អនុសាសន៍ និងការស្នើឡើងនូវការកែតម្រូវឯកសារ *ផយអជ* ។

IV. វិធីសាស្ត្រនិងការទទួលខុសត្រូវផ្នែកស្ថាប័ន

៦. ជម្រើសវិធីសាស្ត្រត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយផ្អែកលើគោលការណ៍ជាមូលដ្ឋាន ដែលការតាមដានត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ នឹងអាស្រ័យលើស្ថិតិរដ្ឋបាលពីស្ថាប័នអនុវត្តទាំងឡាយ និងព័ត៌មានដែលបានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពរួចហើយពី*វជស* និង/ឬ ពីប្រភពទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំផ្សេងទៀត (បើសិនជាមាន) ដែលមានការខិតខំប្រឹងប្រែងជាច់តែឯងតាមរូបភាពតូចក្នុងការប្រមូលទិន្នន័យដើម ។ អាទិភាពខ្ពស់បំផុត នឹងត្រូវផ្តល់ដល់ការអភិវឌ្ឍធនធាន

មនុស្សនៅក្នុងផែនការមេស្ថិតិ និងយន្តការផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងវិស័យទាំងឡាយ ដែលប្រព័ន្ធសម្រាប់ការប្រមូលនិងការវិភាគនូវស្ថិតិរដ្ឋបាលដែលជាតម្រូវការចាំបាច់ នៅមិនទាន់ដំណើរការបានពេញលេញ ឬត្រូវដាក់ឱ្យដំណើរការជាសមាសធាតុដ៏សំខាន់មួយ នៃដំណើរការតាមដានត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ ។

៧. ក្នុងចំណោមសូចនាករសំខាន់ៗចំនួន ៤៣ របស់ *ផយអជ* សូចនាករចំនួន ២៦ ដែលអាចប្រមូលបានតាមរយៈស្ថិតិរដ្ឋបាលរបស់បណ្តាក្រសួង-ស្ថាប័ននិងវិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ មានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ ។ ក្រសួងផែនការបានចាប់ផ្តើមពិភាក្សាជាមួយក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីរៀបចំព័ត៌មានស្តីពីសូចនាករសំខាន់ៗដែលបានជ្រើសរើសនេះ ព្រមទាំងធ្វើការវាយតំលៃពីគុណភាពនៃវឌ្ឍនភាព នៅក្នុងវិស័យដែលបានដាក់បញ្ចូលសម្រាប់រៀបចំរបាយការណ៍តាមដានត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ ។ បន្ថែមលើនេះ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុបានឯកភាពរៀបចំ និងផ្តល់នូវការវាយតំលៃ លើបញ្ហា (ក) មានបង្ហាញនៅក្នុងជំពូកទី៣ខាងលើ ហើយក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍកម្ពុជា/គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា ក៏បានឯកភាពប្រគល់ឱ្យក្រសួងផែនការធ្វើការវាយតំលៃលើបញ្ហា (ខ) មានបង្ហាញក្នុងជំពូកទី៣ ។ សេចក្តីសង្ខេបពីតួនាទី និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងនិងស្ថាប័ន នៅក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍តាមដានត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ មានបង្ហាញក្នុងឧបសម្ពន្ធទី២ ។

៨. ក្រសួងផែនការនឹងដឹកនាំការងាររៀបចំរបាយការណ៍តាមដានត្រួតពិនិត្យប្រចាំឆ្នាំ ដោយមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹង ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជានៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៏កម្ពុជា និងឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ គណៈកម្មាធិការដឹកនាំកម្រិតខ្ពស់មួយ ត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីអនុវត្តការតាមដានត្រួតពិនិត្យការអនុវត្ត *ផយអជ* និងរៀបចំរបាយការណ៍ ។

តារាងទី១ : សូចនាករ ផយអជ ដែលបញ្ចូលក្នុងតារាងតាមដានពិនិត្យរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព

សូចនាករសំខាន់ៗ		បញ្ចូល (បាន ឬគ្មាន)	ក្រសួង-ស្ថាប័ន ទទួលខុសត្រូវ	ប្រភព*
	លុបបំបាត់ភាពក្រីក្រនិងភាពអត់ឃ្លានធ្ងន់ធ្ងរ			
១	ភាគរយនៃប្រជាជនរស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ ២០០៤ បើគិតតាមភាពគ្របដណ្តប់នៃអង្កេតឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៤ (៥៩%នៃផ្ទៃដីទូទាំងប្រទេស)	គ្មាន		
២	ភាគរយនៃប្រជាជននៅតំបន់ជនបទ រស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្រ ២០០៤ បើគិតតាមភាពគ្របដណ្តប់នៃអង្កេតឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៤ (៥៦%នៃផ្ទៃដីទូទាំងប្រទេស)	គ្មាន		
៣	ប្រជាជនរស់នៅក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្រស្បៀងអាហារ ២០០៤ បើគិតតាមភាពគ្របដណ្តប់នៃអង្កេតឆ្នាំ១៩៩៣-១៩៩៤ (៥៦%នៃផ្ទៃដីទូទាំងប្រទេស)	គ្មាន		
	លើកកម្ពស់ផលិតភាពនិងផលិតកម្មកសិកម្ម			
៤	ទិន្នផលស្រូវក្នុងមួយហិកតា (តោន)	មាន	ក្រ.កសិកម្ម	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
៥	ផ្ទៃដីស្រោចស្រព (រួមទាំងការស្រោចស្រពដោយប្រព័ន្ធ ធារាសាស្ត្រ) (%នៃផ្ទៃដាំស្រូវ)	មាន	ក្រ.កសិកម្ម	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
៦	កំណែទម្រង់ដីធ្លី : ចំនួនប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដីធ្លីដែលផ្តល់ជូនកសិករ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	មាន	ក្រ.រៀបចំដែនដី	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	លើកកម្ពស់ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល			
៧	អត្រាមរណភាពទារក ក្នុង១.០០០កំណើតរស់	គ្មាន		
៨	អត្រាមរណភាពកុមារអាយុក្រោម៥ឆ្នាំ ក្នុង១.០០០កំណើតរស	គ្មាន		
៩	មរណភាពមាតា ក្នុង១០០.០០០កំណើតរស់	គ្មាន		
១០	ការសម្រាលកូនដោយបុគ្គលិកសុខាភិបាលមានជំនាញ (%)	មាន	ក្រ.សុខាភិបាល	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១១	អត្រាប្រេវ៉ាឡង់ហ៊ីវ/អេដស៍ក្នុងចំណោមមនុស្ស ពេញវ័យអាយុពី១៥-៤៩ឆ្នាំ	មាន	អាជ្ញាធរអេដស៍	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១២	ករណីជម្ងឺគ្រុនចាញ់ (អត្រាស្លាប់)	មាន	ក្រ.សុខាភិបាល	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១៣	ករណីអ្នកផ្ទុកជម្ងឺរបេង ក្នុង ១០០.០០០នាក់	មាន	ក្រ.សុខាភិបាល	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១៤	ស្ត្រីរៀបការ ប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រពន្យារកំណើតទំនើប (%)	មាន	ក្រ.សុខាភិបាល	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១៥	មណ្ឌលសុខភាពដែលផ្តល់សេវាសុខភាពបន្តពូជ	មាន	ក្រ.សុខាភិបាល	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	លើកកម្ពស់វិស័យអប់រំ (*)			
១៦	អត្រាពិតនៃការសិក្សា : បឋមសិក្សា (សរុប-ប្រុស-ស្រី)	មាន	ក្រ.អបរំ	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១៧	អត្រាពិតនៃការសិក្សា : មធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ (សរុប-ប្រុស-ស្រី)	មាន	ក្រ.អបរំ	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
១៨	អត្រាគង់វង្ស : ថ្នាក់១-៦	មាន	ក្រ.អបរំ	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស

	សូចនាករសំខាន់ៗ	បញ្ចូល (បាន ឬគ្មាន)	ក្រសួង-ស្ថាប័ន ទទួលខុសត្រូវ	ប្រភព*
១៩	អត្រាគង់វង្ស : ថ្នាក់១-៩	មាន	ក្រ.អបរ	
២០	កុមារអាយុ ៦-១៤ឆ្នាំ មិនបានចូលរៀន (%)	គ្មាន		
	ការអភិវឌ្ឍជនបទ			
២១	ផ្លូវជនបទដែលបានស្តារ លើប្រវែងផ្លូវសរុប ២៨.០០០ គម	មាន	ក្រ.អភិ.ជនបទ	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
២២	លទ្ធភាពមានទឹកស្អាតបរិភោគ (%នៃប្រជាជនជនបទ)	គ្មាន		
២៣	លទ្ធភាពប្រើប្រាស់សេវាអនាម័យ (%នៃប្រជាជនជនបទ)	គ្មាន		
	ចីរភាពបរិស្ថាន (*)			
២៤	ផ្ទៃដីគ្របដណ្តប់ដោយព្រៃឈើ (%នៃផ្ទៃដីសរុប)	មាន	ក្រ.កសិកម្ម	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
២៥	ការប្រើប្រាស់អុស-ធ្យូង : គ្រួសារ (%)	គ្មាន		
២៦	ការទទួលបានការផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត (%នៃប្រជាជនទីប្រជុំជន)	មាន	ក្រ.ឧស្សាហកម្ម	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
២៧	ការទទួលបានការកែលម្អអនាម័យ (%នៃប្រជាជនទីប្រជុំជន)	មាន	ក្រ.ឧស្សាហកម្ម	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	សមធម៌យេនឌ័រ (*)			
២៨	បញ្ជ្រាបយេនឌ័រនៅគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន	មាន	ក្រ.កិច្ចការនារី	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
ក)	ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដែលបានបង្កើតផែនការសកម្មភាពបញ្ជ្រាបយេនឌ័ររបស់ខ្លួនផ្ទាល់	មាន	ក្រ.កិច្ចការនារី	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
ខ)	ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដែលបានអនុវត្តផែនការសកម្មភាពបញ្ជ្រាបយេនឌ័ររបស់ខ្លួនផ្ទាល់	មាន	ក្រ.កិច្ចការនារី	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
២៩	ការចូលរួមរបស់ស្ត្រីក្នុងការងារទទួលកម្រៃ (កសិកម្ម ឧ.កម្ម សេវាកម្ម) %	គ្មាន		
៣០	កម្រិតយល់ដឹងថា អំពីអំពើហិង្សាប្រឆាំងនឹងស្ត្រីជាអត្តចរិកខុសឆ្គងនិងឧក្រិដ្ឋកម្ម%	មាន	ក្រ.កិច្ចការនារី	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	កំណែទម្រង់			
៣១	បង្កើនល្បឿនកំណែទម្រង់អភិបាលកិច្ច	គ្មាន		
ក)	បញ្ចប់ និងពង្រឹងច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ ផ្អែកលើការអនុវត្តជាក់ស្តែងពីបរទេសដ៏ប្រសើរ	មាន	ក្រ.ទំ.សភា ព្រឹទ្ធ. គរម	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
ខ)	រៀបចំដាក់ទៅរដ្ឋសភាអនុម័ត *ច្បាប់អង្គការ* ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ	មាន	គណៈកម្មាធិការអន្តរក្រសួង	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	ធ្វើឱ្យមានស្ថេរភាពកំណើនម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចខ្ពស់ (*)			
៣២	កំណើន *ផសស* ប្រចាំឆ្នាំ គិតតាមថ្លៃថេរ (%)	មាន	វជស	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
៣៣	*ផសស* សម្រាប់មនុស្សម្នាក់ គិតតាមថ្លៃថេរ (ពាន់រៀល)	មាន	វជស	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
៣៤	អត្រាអតិផរណា	មាន	វជស	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	កែលម្អការប្រើប្រាស់ថវិកា			
៣៥	ចំណូលថវិការដ្ឋសរុប : (%នៃ *ផសស*)	មាន	ក្រ.សហវ	ប្រ.ព័ត.រដ្ឋ.ក្រ-ស

	សូចនាករសំខាន់ៗ	បញ្ចូល (បាន ឬគ្មាន)	ក្រសួង-ស្ថាប័ន ទទួលខុសត្រូវ	ប្រភព*
៣៦	ចំណាយថវិការដ្ឋសរុប : (%នៃផសស)	មាន	ក្រ.សហវ	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	បង្កើនល្បឿនកំណើនក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនិងការងារ			
៣៧	កំណើនប្រចាំឆ្នាំក្នុងផ្នែកកម្មន្តសាល គិតតាមថ្លៃថេរ (%)	មាន	ក្រ.ឧស្សាហកម្ម	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
៣៨	ពលកម្មកុមារអាយុ ៥-១៧ឆ្នាំ (%)	គ្មាន		
	ទេសចរណ៍			
៣៩	ចំនួនភ្ញៀវទេសចរណ៍ប្រចាំឆ្នាំ (ពាន់នាក់)	មាន	ក្រ.ទេសចរណ៍	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	ការបោសសម្អាតមីន ការជួយសង្គ្រោះជនរងគ្រោះ (*)			
៤០	ចំនួនអ្នករងគ្រោះ (ស្លាប់ និងរបួស)	មាន	អាជ្ញាធរមីន	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
៤១	*តំបន់ដែលបានបោសសម្អាតមីននិងយុទ្ធភ័ណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ (%)*	មាន	អាជ្ញាធរមីន	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ			
៤២	ផ្លូវក្រាលកៅស៊ូ (ផ្លូវជាតិនិងផ្លូវខេត្ត) លើប្រវែងផ្លូវសរុប ១១.៣១០ គម	មាន	ក្រ.ដឹកជញ្ជូន	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស
	ថាមពល			
៤៣	ការប្រើប្រាស់អគ្គិសនីក្នុងមនុស្សម្នាក់ (គីឡូវ៉ាត់ម៉ោង)	មាន	ក្រ.ឧស្សាហកម្ម	ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស

តារាងទី២ : តួនាទីនិងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍តាមដានត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ

បញ្ហា	ស្ថាប័នទទួលខុសត្រូវ	ពេលវេលាកំណត់
កម្រិតនៃការតម្រឹម ការវិភាជន៍និងការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុក្នុងថវិកាជាតិ ជាមួយនឹងគោលដៅជាអាទិភាពតាមវិស័យរបស់ *ផយអជ* ។	ក្រ.សហវ	ផ្ញើទៅក្រសួងផែនការត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ២០០៦
កម្រិតនៃការតម្រឹម ការសន្យានិងការសម្រេចផ្តល់ជំនួយ ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ជាមួយនឹង គោលដៅអាទិភាពតាមវិស័យរបស់ *ផយអជ* (តារាង៥.២នៃ *ផយអជ*) ។	គ.ជ.នា/ក.អ.ក	ផ្ញើទៅក្រសួងផែនការត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ២០០៦
វឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនិងសកម្មភាពសំខាន់ៗ ក្នុងវិស័យ នានាដែលបានកំណត់នៅក្នុង *ផយអជ* ជាពិសេស ការរៀបចំផែនការនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ នៅទីណាដែលមិនទាន់មាន ។	ក្រ.-ស.ពាក់ព័ន្ធ	ផ្ញើទៅក្រសួងផែនការត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ២០០៦
វាយតម្លៃភាពជឿនលឿន ក្នុងការធ្វើឱ្យសម្រេចបានសូចនាករជ្រើសរើសសំខាន់ៗ របស់ *ផយអជ* (តារាង៣.២នៃ *ផយអជ*) ។	ក្រ.-ស.ពាក់ព័ន្ធ	ផ្ញើទៅក្រសួងផែនការត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ២០០៦
ការផ្តល់អនុសាសន៍ និងការស្នើឡើងនូវការកែតម្រូវ នៅក្នុងឯកសារ *ផយអជ*	ក្រ.-ស.ពាក់ព័ន្ធ	ផ្ញើទៅក្រសួងផែនការត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែធ្នូ ២០០៦
រៀបចំសេចក្តីព្រាងទី១ នៃរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព *ផយអជ* ។	ក្រ.ផក	សប្តាហ៍ទី១ ខែមករា ២០០៧
ផ្ញើសេចក្តីព្រាងទី១ទៅក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនិងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសុំការផ្តល់អនុសាសន៍ ការផ្តល់មតិយោបល់ និងការកែតម្រូវ	ក្រ.ផក	សប្តាហ៍ទី២ ខែកុម្ភៈ ២០០៧
ការផ្តល់អនុសាសន៍ និងការស្នើឡើងនូវការកែតម្រូវ នៅក្នុងឯកសារ *ផយអជ*	ក្រ.-ស.ពាក់ព័ន្ធ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្រៅប្រទេស	ផ្ញើទៅក្រសួងផែនការត្រឹមថ្ងៃទី ២៧ ខែកុម្ភៈ ២០០៧
ការបង្ហាញនិងការពិភាក្សាលើសេចក្តីព្រាងទី២ នៃរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព *ផយអជ* ក្នុងកិច្ចប្រជុំអន្តរក្រសួង	ក្រ.ផក	ពាក់កណ្តាល ខែមីនា ២០០៧
ពិនិត្យមើលឡើងវិញ និងបញ្ចូលបន្ថែមគោលនយោបាយក្នុងសេចក្តីព្រាងទី៣ នៃរបាយកាណ៍ ។	ឧត្តម.ប្រឹ.សេ.ជាតិ	សប្តាហ៍ទី៣ ខែមីនា ២០០៧
រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា អនុម័តលើរបាយកាណ៍វឌ្ឍនភាព *ផយអជ* ។	គរម	សប្តាហ៍ទី៣ ខែមីនា ២០០៧

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣

ពាក្យបំព្រួញ

ក្រ.កសិកម្ម	:	ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
ក្រ.កិច្ចការនារី	:	ក្រសួងកិច្ចការនារី
ក្រ.ដឹកជញ្ជូន	:	ក្រសួងសាធារណៈការ និងដឹកជញ្ជូន
ក្រ.ទំសភា ព្រឹទ្ធ.	:	ក្រសួងទំនាក់ទំនងសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច
ក្រ.ទេសចរណ៍	:	ក្រសួងទេសចរណ៍
ក្រ.ផក	:	ក្រសួងផែនការ
កព	:	កម្លាំងពលកម្ម
ក្រ.រៀបចំដែនដី	:	ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និង សំណង់
ក្រ.សហវ	:	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ក្រ.-ស.ពាក់ព័ន្ធ	:	ក្រសួង-ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
ក្រ.សុខាភិបាល	:	ក្រសួងសុខាភិបាល
ក្រ.អភិ.ជនបទ	:	ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ
ក្រ.អបរំ	:	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា
ក្រ.ឧស្សាហកម្ម	:	ក្រសួងឧស្សាហកម្ម រ៉ែ និងថាមពល
គ.ជ.នា/ក.អ.ក	:	គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទានិងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា/ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
គម^{២}	:	គីឡូម៉ែត្រការ៉េ
គម	:	គីឡូម៉ែត្រ
គរម	:	ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
គវ៉ម	:	គីឡូវ៉ាត់ម៉ោង
គអសក	:	គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍កម្ពុជា
ប្រ.ព័ត៌.រដ្ឋ.ក្រ-ស	:	ប្រព័ន្ធព័ត៌មានរដ្ឋបាលរបស់ក្រសួង-ស្ថាប័ន
ផយអជ	:	ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ
ផសស	:	ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប
ផសអ១	:	ផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ចទី១
ផសអ២	:	ផែនការសកម្មភាពអភិបាលកិច្ចទី២

ពក	:	ពលកម្ម
ម	:	ម៉ែត្រ
ម³	:	ម៉ែត្រត្រីគុណ
វជស	:	វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ
ហត	:	ហិកតា
អាជ្ញាធរមីន	:	អាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកំចាត់មីន និងសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន
អាជ្ញាធរអេដស៍	:	អាជ្ញាធរជាតិប្រឆាំងនឹងជម្ងឺអេដស៍
ឧត្តម.ប្រឹ.សេ.ជាតិ	:	ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ